

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEJAD - Ul. Risti 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

ČETRTEK, 14. NOVEMBRA 1996

Lakota - sramota razvitih držav

IVAN FISCHER

Zasedanje svetovne organizacije za prehrano, ki se je včeraj začelo v Rimu, nima lahke naloge, pa čeprav je cilj zelo jasen: olajšati položaj, če že ne odpraviti lakote, ki v svetu tare kar 800 milijonov ljudi. Vsakih šest sekund umre v svetu, najbolj pogosto v Afriki, po en otrok. In to v obdobju, ko bi bilo s sodobno tehnologijo mogoče prehraniti kar 44 milijard ljudi, kar daje prav papežu, ki se je spet izrekel zoper omejevanje rojstev in dejal, da število prebivalstva v glavnem ne predstavlja problem. Pri tem podčrtujejo veliko vlogo ženske in stopnjo njene izobrazbe: z večanjem ženske izobrazbe, je mogoče doseči zadovoljivo ravnovesje med številom rojstev in možnostjo prehrane prebivalstva.

V prihodnjih 20 letih naj bi pojav lakote po možnosti odpravili. To je vsaj cilj organizacije FAO. V ta namen naj bi porabili 620 milijard dolarjev, kar pa je odločno manj od tega, kar razvite države, ki so na tem zasedanju upravičeno na zatožni klopi, dajejo danes za pomoč lačnim. Ocitek, ki ga je najpogostejše slišati je, da ne gre za investicije, temveč zgolj za pomoč: skratka, če hočeš pomagati lačnemu, nikar mu ne dajaj rib, temveč ga nauči ribe loviti. Za razvite države pa je očitno mnogo manj zahtevno dajati tudi velike vsote v pomoč, kot pa izdelati organski načrt za odpravo lakote.

Lakota se pojavlja v veliki večini primerov kot posledica vojne: v državah, kjer so divjale tako državljanske vojne, kot vojne proti zunanjim sovražnikom, se je prebivalstvo slej ko prej moralo soočiti z lakoto. Zgovorne primere imamo nedaleč od nas: v Bosni je prebivalstvo stradalo, saj hrane ni bilo, orožja pa je bilo, kljub lakoti, na pretek.

Papež je v svojem posegu na zasedanju FAO podčrtal globoko nemoralnost dejstva, da danes ljudje v Zairu, v Ugandi in Ruandi umirajo od lakote in bolezni, v razvitih državah pa se kopirajo žito, mleko, maslo, meso in vsakovrstna zdravila. In z njegovim pozivom se res ni mogoče ne strinjati: vsak od nas ima dolžnost prispevati po svojih močeh k odpravi lakote, pa čeprav imamo pred očmi nespodbudne primere, kako se ta pomoč na žalost izraža.

RIM / ZAČETEK ZASEDANJA O ODPRAVI LAKOTE V SVETU

V načrtih FAO je odpraviti lakoto v prihodnjih dvajsetih letih

Poseg papeža Janeza Pavla II. - Dini: Italija je pripravljena storiti svojo dolžnost

RIM - Zasedanje FAO v Rimu se je začelo v znamenju strogih varnostnih ukrepov, ki so v italijanskem glavnem mestu povzročili dokajšnje zastoje v prometu, ki v Rimu že tako in tako ne teče prav brez zastojev. Začelo pa se je tudi v znamenju polemik: prvo zato, ker mnogi menijo, da ni moralno, da zasedanje, katerega namen je odpraviti lakoto v svetu, stane dve milijardi dolarjev in drugo, ker države, v katerih je lakota vsakdanji pojav, ocitajo razvitim državam, da niso storile vsega, kar je v njihovih močeh, da bi lakoto odpravile.

Zasedanja so se udeležili tudi najvišje italijanske oblasti, od predsednika republike Scalfara do predsednika vlade Prodi. Spregovoril je tudi papež Janez Pavel II.: iz njegovega posega je velo ogorčenje in moralna obsodba do tistih, ki bi lahko, pa ne storijo ničesar za odpravo lakote. Govoril je tudi o nemoralnosti lakote v času, ko bi jo lahko odpravili.

Tudi predsednik Scalfaro je z vso silo in ogorčenostjo obsodil obstoj lakote, v boju proti kateri je svet do sedaj nemočen, zelo pogosto zaradi pomanjkanja volje, zaradi odvečne birokracije in lenobe. Spregovoril je tudi zunanji minister Dini, ki je dejal, da je Italija pripravljena, da opravi svojo vlogo v boju proti lakoti.

Na 13. strani

Berlinguer: »Sekcija GM pri Tartiniju...«

TRST - »Sedaj iščemo tako rešitev, ki bi slovenski manjšini omogočila, da uveljavi pravico do javne glasbene vzgoje v lastnem jeziku. Taka sola naj bi dobila svoje mesto v okviru konservatorija Tartini.« Tako je minister za solstvo Luigi Berlinguer izjavil v intervjuju za Primorski dnevnik po posredovanju podpredsednika deželnega sveta Milosa Budina. V intervjuju je v mnogem omilil vsebino pisma, ki ga je naslovil na posl. NZ Roberta Menio, v kateri je zapisal, da ne obstaja hipoteza, da bi spremenili solo Glasbene matice v državni konservatorij s slovenskim učnim jezikom. Berlinguer je izrecno poudaril, da bodo ustrezno rešitev poiskali po soocenju s predstavniki manjšine.

Na 3. strani

TKB: Slovenskih bank danes ne bo v Rimu

LJUBLJANA - Predstavniki slovenskega in hrvaskega konzorcija bank danes ne bodo odpotovali v Rim, kjer je bil napovedan sestanek s predstavniki Banke Italije (TKB). Slovenski in hrvaski konzorcij je namreč pri proučevanju gradiva iz Italije ugotovil, da ni predvidena udeležba fonda in je na to opozoril pristojne sogovornike v Rimu. Verjetno je zaradi te pripombe prišlo danes do sklicanja sestanka med fondom ter italijanskimi bankami. Po tem sestanku naj bi bil sklican se sestanek z neitalijanskimi bankami, morda že jutri.

Deželni odbornik za finance Oscarre Lepre je včeraj pojasnil stališče dezele, uslužbenci TKB pa so v pismu medijem poudarili, da za dogajanje v banki niso krivi.

Na 2. strani

POKRAJINSKE VOLITVE

Pogovori s kandidati

Danes objavljamo pogovore s tremi slovenskimi kandidati za pokrajinske volitve. Na naša vprašanja odgovarjajo Willy Mikac (DSL), Bruna Zorzini Spetic (SKP) in Vladimir Vremec (SSK-TS2000)

Na 6. strani

ITALIJA / GLASOVANJE O FINANČNEM ZAKONU SE NADALJUJE

Opozicija na okopih, škripa pa tudi v vrstah vladne večine

V zbornici medtem odobrili pooblastilo za davčno reformo

RIM - Medtem ko je poslanska zbornica odobrila pooblastilo za vlado, da izvede davčno reformo, ostaja med Polom svoboscin in Oljko razdor, ki ga tudi včeraj ni bilo mogoče omiliti, kaj sele preseči. Polemiko je le se razplamtela odločitev vlade, da zakonske odloke, ki so tik pred zapadlostjo, v obliki amandmajev vključijo med finančne dokumente. Prvaki Pola svoboscin zato vlado obtožujejo, da je presegla vse meje ustavne decentnosti in govorijo o »rdečem alarmu za demokracijo«, na - sicer ne ravno uspešni - manifestaciji v Veroni pa je bilo slišati se veliko drugih in težkih obtožb.

Toda stopnjujoča se napetost ne prihranja niti vrstam večine, katere strnjnost je v tem času na hudi preizkušnji. Zmernejše komponente Oljke kritizirajo Bertinottija, da izrablja odsotnost opozicije v zbornici za svoje račune, vse več nezadovoljstva pa je videti predvsem pri Bosellijskih socialistih in pri Dinijevi RI. Stvari so torej zelo zapletene, zato je bilo včeraj slišati tudi več pozivov za poseg predsednika republike, ki pa je nanje odgovoril s popolnim molkom.

Na 2. strani

Še en mandat za »stranke pomladi«

LJUBLJANA - Po neuradnih podatkih je po prestopu glasovnic, oddanih po pošti, SLS pridobila še en mandat inn jih ima tako 19, mandat pa je izgubila ZLSD in je iz državnega zbora izpadel njen predsednik Janez Kocjancic. Stranke slovenske pomladi imajo tako 45 poslancev, kar je natanko polovica državnega zbora, in so včeraj povabile predsednika LDS Drnovška na pogovor z Marjanom Podobnikom, ki naj bi bil v tem primeru mandat: Drnovšek je že dejal, da se takih pogovorov ne namerava udeležiti. Liberalni demokrati pa so o morebitni koaliciji strank slovenske pomladi dejali, da temelji na vračanju v preteklost.

Na 14. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Craxijeva obsodba močno odmeva

V javnosti močno odmeva razsodba kasacijskega sodišča, ki je potrdilo zaporno kazen za bivšega tajnika PSI Bettina Craxija.

Stran 3

Bruno Zvech na višji položaj

V deželnem tajnistvu CGIL bo se naprej branil tudi pravice slovenske manjšine, ki mora postati enakovredna z večinskim prebivalstvom.

Stran 5

Sredstva za krško šolo A. Sirka

Trzaska občinska uprava je že nakazala 200 milijonov lir za potrebna preureditvena dela v krški osnovni soli Alberta Sirka.

Stran 5

Še polemike o financerski šoli

Goriški župan v pismu Prodiu spet zahteva gradnjo financerske šole v Gorici in pogreva polemiko glede zamrznitve načrta.

Stran 8

Zanesljiva zmaga Jadrana

V sinočnjem 9. kolu košarkarske B lige je Jadran zasluzeno in visoko premagal mostvo Monze s 85:65 (45:32).

Stran 16

KRIZA TKB / IZJAVE ODBORNIKA ZA FINANCE

Lepre: Dežela za novo banko

»Hipoteza je sicer še problematična, toda osrednja oblast je pokazala razpoložljivost«

»Odločitev Banke Italije, da sproži prisilno likvidacijo Tržaške kreditne banke, je bila neizogibna.« To je povedal glavni direktor emisijskega zavoda pred tednom dni, ko je delegacija iz Furlanije-Juljske krajine, v kateri sta bila podpredsednik deželne vlade Cristiano Degano in odbornik za finance Oscarre Lepre, obrazložil nujnost tega ukrepa v prid predvsem malih varčevalcev.

»V resnici je likvidacija banke pogoj za to, da medbančni jamstveni sklad nastopi v bran upnikov,« je včeraj potrdil Lepre in dodal, da je položaj dolžnikov drugačen; z imenovanjem likvidatorja bi lahko od njih zahtevali, da že v kratkem vrnejo posojila. Od tod masilna poteza, za katero se je v petek odločil deželni odbor, ki je konzorcije za jamstvo kreditov (Congafi) zaprosil, naj priskocijo na pomoč podjetjem v najhujši stiski. Dežela namreč lahko ureja posege konzorcijev s prožnimi postopki, ki slonijo na preprosti administrativni podlagi.

Odbornik Lepre je k temu dodal, da bi bil postopek precej težji v primeru, ko bi k akciji pristopili tudi Friulia in Finest, kajti dejavnost finančnih družb je strogo pogojena z omejitvami, ki jim jih postavlja statut. Friulia je na primer nastala za to, da bi spodbujala ukrepe, katerih cilj je splošni razvoj deželnega ekonom-

skega sistema, glavni namen Finesta pa je, da vzpostavlja industrijsko in trgovinsko sodelovanje z vzhodnimi državami. Zaradi tega je teza, naj bi Dežela samo zato, ker je njuna večinska družabnica, Friulii in Finestu zaupala nalogo, da ukrepata v korist podjetij, ki so vpletena v zadevo TKB, dokaj problematična. To se toliko bolj, je pripomnil Lepre, ker bi bilo takšno pooblastilo po sili razmer splošne narave vse dotlej, dokler ne bodo pojasnjeni vsi vidiki finančnega kraha, a morda tudi neuresničljivo, kajti Friulia in Finest sta delniški družbi in kot taki podvrženi natančnim pravilom

o upravljanju, ki jih urejajo civilni zakonik in ustanovni zakoni.

Ravno zaradi tega se je Dežela opredelila za dvojen nastop, je poudaril Lepre, in sicer pri konzorcijih Congafi za nujne posege, v Rimu pa za to, da bi vlada navezala vse potrebne stike za ustanovitev nove kreditne ustanove, ki bi v družbeno-gospodarskih odnosih z Vzhodom prevzela vlogo TKB. Čeprav je ta možnost se vedno »problematična«, je osrednja oblast pokazala zanjo določeno razpoložljivost in v tem smislu na državni in mednarodni ravni tudi navezala stike za to, da se poiščejo možne rešitve.

»Uslužbenci nismo krivi za krizo banke«

Piccolo je v včerajšnjem članku o krizi TKB objavil izjavo nekega neimenovanega visokega bančnega funkcionarja, ki pravi, da ni mogoče vseh odgovornostih za nastali položaj naprtili Vitu Svetini, Adrijanu Semnu in Milanu Tavčerju. Slednji, pravi se anonimni funkcionar, niso mogli delati brez sodelovanja oziroma potuže podrejenih, ki so očitno izpolnjevali njihove ukaze.

Funkcionarji in člani kriznega staba uslužbencev TKB so glede tega poslali Piccolu daljše pojasnilo. V njem zanikajo trditve, da je mogoče finančna jamstva posiljati tujim bankam le preko sistema Swift ali preko teleksa. Sistem Swift je zelo podobno sredstvo, v preteklosti so jamstva romala s pismi, kar se pogostoma dogaja se danes, tako jih je ne »ožigosajo« elektronski sistemi, ampak le navadni podpisi. In če so ta jamstvena pisma podpisana (-

npr. med obiskom v tujini pri korespondenčni banki) brez sklepa upravnega sveta, je jasno, da struktura banke (urad za tujino, urad za preverjanje tveganj itd.) o tem ne more biti seznanjena.

Isto velja, ko gre za podpise pod jamstvene papirje, ki jih hrani le banka, ki je jamstva prejela. Zato je tehnično povsem možno, da s temi podpisi niso bili seznanjeni podrejeni uslužbenci, pisanje o potuhah in podobno je le zlobno natolcevanje.

Kar zadeva izdajanje posojil, o katerih je sklepal upravni svet banke, pa je jasno, da o tem (tako glede prejemnikov kot vsot) odgovarja le upravni svet, zato o tem lahko odgovarjajo le njegovi člani. Funkcionarji in uslužbenci TKB so omenjeno pismo Piccolu napisali za zaščito svojega dobrega imena, saj so prve žrtve situacije, za katero ne nosijo nobenih odgovornosti.

LJUBLJANA / KRIZA TRŽAŠKE KREDITNE BANKE

Slovenskih in hrvaških bank danes ne bo v Rim

Sestanek v italijanskem glavnem mestu bo morda jutri

LJUBLJANA - Predstavniki slovenskega in hrvaskega konzorcija bank danes ne bodo odpotovali v Rim, kjer je bil napovedan sestanek s predstavniki italijanske centralne banke o Tržaški kreditni banki (-TKB). V Sloveniji in na Hrvaškem so se tako odločili, potem ko so dobili sporočilo, da bo danes v Rimu sestanek garancijskega sklada z italijanskimi bankami, ki so udeležene v TKB. Slovenski in hrvaški konzorcij je namreč pri proučevanju gradiva iz Italije ugotovil, da ni predvidena udeležba fonda in je na to opozoril pristojne sogovornike v Rimu. Verjetno je zaradi te pripombe prišlo danes do sklicanja sestanka med fondom ter italijanskimi bankami, na katerem naj bi proučili morebitno vključevanje fonda. Po tem sestanku naj bi bil torej sklican še sestanek z neitalijanskimi bankami, verjetno že jutri, a kaj bolj natančnega bomo izvedeli danes.

Problem je namreč v tem, da oba konzorcija se vedno nimata vseh

podatkov o TKB, prav tako pa se vedno ni znano dokončno stališče italijanske centralne banke. Predstavniki slovenskega bančnega konzorcija Vojko Cok je glede na to, da se položaj TKB dodatno zapleta, dejal, ni več veliko časa za sprejem odločitve. Za zdaj so se vedno odprte vse možnosti, to pa so ali likvidacija TKB ali njena sanacija ali ustanovitev popolnoma nove banke.

Konzorcija slovenskih in hrvaških bank sta sicer bolj naklonjena možnosti sanacije TKB in sta pri tem pripravljena tudi sodelovati, vendar šele potem, ko bo italijanska centralna banka razgrnila popolne podatke o TKB. Morebitna odločitev Banke Italije za sanacijo TKB pa je odvisna tudi od stališča približno 50 italijanskih poslovnih bank, ki imajo približno polovico vseh banknih depozitov v TKB. Ta vsota precej presega bančne depozite slovenskih in hrvaških bank. Med tako imenovanimi neitalijanskimi bankami, ki imajo depozite v TKB, so

razen slovenskih in hrvaških tudi banke iz ZRJ, BiH in morda se nekatere druge. Banke iz BiH so po besedah Vojke Coka že napovedale, da so se pripravljene dogovarjati za usklajen nastop s konzorcijema slovenskih in hrvaških bank.

Kot je znano, so se italijanske poslovne banke v ponedeljek sestale s predstavniki Banke Italije, ki je slovenskemu in hrvaškemu bančnemu konzorciju posredovala skop povzetek o sestanku in v sporočilu navedla tudi nekatere številke. Oba konzorcija sta tudi včeraj se vedno usklajevala in preverjala svoja stališča glede na vsebino sporočila, ki sta ga prejela od italijanske centralne banke. Vojko Cok je povedal, da so podatki bolj skopi, kot so pričakovali, kljub temu pa skušajo iz doslej znanih podatkov oblikovati določene zaključke. Interese tako slovenskega kot tudi hrvaskega bančnega konzorcija pa je, da na pogovorih v Rimu nastopajo skupaj. (ured. in STA)

Drevi v Prosvetnem domu na Opčinah javna debata DSL o krizi tržaške banke

Slovenska komponenta Demokratične stranke leve vabi nocoj ob 20. uri v Prosvetni dom na Opčinah na javno soočenje o dogajanjih v Tržaški kreditni banki. Razpravo bosta uvedla senator Darko Bratina in podpredsednik deželnega sveta Milos Budin, ki je tudi nacebnik Slovencev v Hrastu.

DSL zeli s to pobudo poglobiti vse politične, socialne in seveda narodne probleme, ki jih je sprožila kriza v banki. Gre za

dogajanja, ki zelo bolece vplivajo na manjšinski vsakdan. Slovenci v DSL pravijo, da je treba ugotoviti krivde in krivce za nastali položaj, treba pa je tudi pomisliti na prihodnost, saj pomeni kriza v TKB po njihovem mnenju prerez s preteklostjo, ki ni le gospodarski, za vse to je nujno potrebna odprta in odkrita diskusija, ki probleme ne sme na noben način prikrivati, a jih tudi ne sme omejevali le na pretekla dogajanja.

Darij Cupin pri javnem tožilcu Titu

Preiskava o Tržaški kreditni banki včeraj ni prinesla kakšnih posebnih novosti. Kot smo že zapisali, so bivšemu direktorju Vitu Svetini preklicali hišni pripor, tako da je sedaj povsem na prostosti, v hišnem priporu pa je bivši član upravnega sveta Suvadim Kapič. Včeraj pa se je pri namestniku državnega pravdnika Raffaeleju Titu, ki se ukvarja s TKB, prostovoljno javil predsednik finančne družbe Safti Darij Cupin, ki je pojasnil nekatera vprašanja.

ITALIJA

OPOZICIJA / PRVAKI KARTELA NA MANIFESTACIJI

V Veroni ni bilo ravno navdušujočega odziva

Predsednik zveze Confartigianato je prireditve zapustil

RIM, VERONA - V polemiko med Polom svoboscin in Oljko je včeraj prisel nov argument, in sicer odločitev vlade, da vključi v finančnim zakonom povezan odlok dekret, ki so tik pred zapadlostjo, in to v obliki amandmaja. Za opozicijo je vlada s tem presegla »vse meje sramu in ustavne decentnosti«, zato se je Fini obrnil na sefa države, Berlusconi pa je govoril o »rdečem alarmu za demokracijo«.

Prvaki Pola svoboscin so se razgovorili v Veroni, kjer si je Finijeva stranka prvotno zamislila posvet z organizacijami obrtnikov in trgovcev, potem pa se je ta spremenil v manifestacijo vsega desnosredinskega zavestništva. »Finančni zakon, Prodijeve vlade so narekovali komunisti, za katere je

srednji sloj edini sovražnik. Da bi zakon vsilili parlamentu, je vlada zahtevala polnomocje, ki odvzema parlamentu njegove pristojnosti.« To je bistvo sporočila, ki so ga Berlusconi, Fini, Casini in Buttiglione (na posnetku AP) ponesli v

Verono, kjer pa resnici na ljubo niso naleteli na ravno navdušujoč odziv. Prireditve se ni udeležil predsednik Confcommercia Billè, medtem ko jo je predsednik Confartigianato zapustil, ker se je spremenila v politično manifestacijo.

FINANČNI ZAKON / VEČINA ODOBRILO DAVČNO POOBLASTILO

Razdor z opozicijo se pogloblja, nejevolja tudi znotraj Oljke

RIM - Razdor med večino in opozicijo zaradi finančnega zakona se tudi včeraj ni omilil, nasprotno, razhajanja se poglobljajo in imajo negativne učinke tudi na samo vladno večino. Poslanci Pola svoboscin se naprej ne prisostvujejo glasovanju v zbornici, Berlusconi pa je včeraj se zaostрил ton svoje polemike in obnašanje vlade v parlamentu primerjal z Mussolinijevim režimom. Če bo vladna večina sama sprejela finančni zakon, opozarja marsikateri politični opazovalec, bo to prvič v povojni Italiji finančni zakon ene same strani, brez vsakega prispevka opozicije.

Po dopoldanskih nadaljnjih in kot pretekle dni - povsem propadlih poskusih posredovanja za navezavo dialoga z opozicijo, je večina nadaljevala s parlamentarnim delom in odobrila 63. člen s finančnim zakonom povezanega zakonskega osnutka, ki vsebuje pooblastilo za vlado, da lahko uvede nov deželni davek Irep in da spremeni ko-

licnike davka na dohodek fizičnih lic Irpef. Norme tega pooblastila so bistvene za davčno reformo in tudi glavni razlog ostrega nasprotovanja opozicije. Besedilo je bilo odobreno z nekaj popravki, med katerimi je tudi umik predvidene uvedbe turistične takse (kar so hotelirji sprejeli z velikim odobravanjem). Uvedbo deželnega davka na proizvodne dejavnosti (Irep) bo spremljala ukinitev nekaterih drugih davkov: zdravstvenih prispevkov, davka na zdravje, davka Ilor in Iciap (tako imenovani davek na senco), davka za vladno koncesijo na številko Iva in premoženjskega davka za podjetja. Za občine je predvidena večja avtonomija pri določanju davkov, vključno z davkom na nepremičnine ICI.

Na politični ravni pa se včeraj, kot smo zapisali v uvodu, stvari niso premaknile z mrtve točke, le napetost je se večja, in to ne samo med večino in opozicijo, saj se postopoma krepijo tudi razhajanja v

vrstah vladne večine. Zmernejše sil Oljke se zavzemajo, da bi vendarle dosegli navezavo dialoga z opozicijo, kajti celni spopad močno ogroža tudi načrtovani institucionalni dialog za reformo države. Tem silam seveda ni po godu niti dejstvo, da je izpraznitev opozicijskih klopi v poslanski zbornici ponuja širši manevrski prostor za Komunistično preno, ki da je dosegla že več, kot je sama pričakovala. Trideset poslancev Oljke je v zvezi s tem podpisalo pismo, v katerem izražajo svoje nezadovoljstvo zaradi »dikta-ta« SKP, Bertinotti pa jim je zvečer odgovoril, da so njihove obtožbe »na meji smešnosti«.

Da bi bila mera polna, se večja tudi nezadovoljstvo v sindikalnih vrstah, v zvezi s finančnim zakonom posebno pri sindikatih upokojenec (napovedali so dve protestni manifestaciji), sicer pa tudi zato, ker vlada po dveh mesecih od podpisa sporazuma o delu se ni niti minimalno poskrbela za njegovo izvajanje.

INTERVJU ZA PRIMORSKI DNEVNIK / MINISTER ZA ŠOLSTVO O ZADEVI PRIZNANJA GLASBENE MATICE

Berlinguer: »Možnost ustanovitve slovenske sekcije pri konservatoriju«

Intervju po posredovanju podpredsednika deželnega sveta Miloša Budina odpira nove rešitve

»Sedaj iščemo tako rešitev, ki bi slovenski manjšini omogočila, da uveljavi pravico do javne glasbene vzgoje v lastnem jeziku. Sola naj bi dobila svoje mesto v okviru konservatorija Tartini.« Tako je minister za šolstvo Luigi Berlinguer včeraj odgovoril v intervjuju za naš dnevnik. Ministri odgovori so v mnogem omilili vsebino pisma, ki ga je 30. oktobra pisal tržaškemu poslancu Nacionalnega zaveznistva Robertu Menii v odgovor na vprašanje o ustanovitvi slovenskega konservatorija v Trstu, ki mu ga je Menia naslovil julija letos. Berlinguer je zapisal, da Glasbena matica ne bo dobila statusa državno priznanega konservatorija v slovenskem jeziku, kar je v slovenski javnosti izzvalo osuplost in zaprepadene reakcije.

Intervju z ministrom za šolstvo smo izvedli po odločilnem posredovanju podpredsednika deželnega sveta Milosa Budina, ki je že v tork popoldne, potem ko je tisko-

vna agencija ANSA objavila novico o Berlinguerjevem pismu Menii, posegel pri ministrstvu za šolstvo in pri vladi; zavzel se je za razgovor z ministrom, da bi mu obrazložil zahteve slovenske manjšine po javnem priznanju glasbene sole ter ga tudi seznanil z ostrimi reakcijami, ki ga je sprožilo njegovo pismo.

Med ta prizadevanja se je tudi vrnil intervju ministru za naš dnevnik, na kar je minister pristal. Berlinguer je v njem obrazložil, zakaj nasprotuje dvema konservatorijema v Trstu, omenil pa tudi druge rešitve, pri čemer se je skliceval na »priznanje manjšinske pravice«. Ena možnih rešitev je prav ustanovitev sekcije glasbene sole v slovenskem jeziku v okviru tržaškega konservatorija. Ob koncu je se poudaril, da bodo dokončno rešitev poiskali s soočenjem s predstavniki manjšine in »drugimi zainteresiranimi institucijami mesta,« pri čemer je imel očitno v

mislih predstavnike konservatorija.

Ministri odgovori

Gospod minister, v Vašem pismu posl. Menii pišete, da ne obstaja nobena hipoteza, da bi spremenili slovensko glasbeno šolo Glasbena matica v državni konservatorij v slovenskem jeziku. Zakaj?

»Obstoj dveh konservatorijev v Trstu bi po mojem mnenju dejansko obojestransko osibil obe glasbeni instituciji, bodisi zato, ker bi »razpršili« solsko populacijo, bodisi pa tudi zato, ker bi ju osobili na didaktični ravni, na ravni solskih struktur in sredstev. Za slovensko glasbeno solo pa bi lahko dobili take rešitve, ki bi ob upoštevanju manjšinskih pravic razširile in kakovostno okrepile javno glasbeno vzgojo v vašem mestu ter obenem pripomogle k racionaliziranju stroškov.«

Katere rešitve nameravate pre-

dlagati?

»Sedaj iščemo tako rešitev, ki bi slovenski manjšini omogočila, da uveljavi pravico do javne glasbene vzgoje v lastnem jeziku. Taka sola naj bi dobila svoje mesto v okviru konservatorija Tartini. Gre, seveda, za predlog. Po mojem mnenju bi bila taka rešitev primerena tudi v luči vloge, ki bi jo lahko sola odigrala glede ne svojo geografsko lego.«

Po tistem, kar ste povedal, lahko torej pričakujemo ustanovitev slovenske sekcije pri konservatoriju Tartini?

»To je ena od možnosti, ki jih sedaj preverjamo. Potrjujem pa, da bo morala rešitev - kakršnakoli naj bi to bila - zagotoviti slovenski manjšini ustrezno javno obliko glasbene vzgoje v lastnem jeziku. Nazadnje se smatram, da bomo rešitev dobili tudi s soočenjem s predstavniki slovenske manjšine in z drugimi zainteresiranimi institucijami vašega mesta.«

ODMEVI / BOGDAN KRALJ

Ravnatelj GM za avtonomno sekcijo

»Po novih Berlinguerjevih izjavah je slaba novica iz pisma Menii vendarle manj slaba«

»Izjave ministra Berlinguerja kažejo, da vendarle obstajajo alternativne rešitve za javno priznanje Glasbene matice. Slaba novica, ki jo je prineslo njegovo pismo Menii, po današnjih (včerajšnjih, op. ur.) ministrih besedah ni več tako slaba.« Tako je izjave ministra za šolstvo Luigi Berlinguerja za Primorski dnevnik sinoči pokomentiral ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj.

Ravnatelj nase glasbene sole je ob tem izpostavil predvsem dve točki. »Omenjena možnost ustanovitve sekcije slovenske

glasbene sole pri konservatoriju Tartini bo za nas sprejemljiva le, če bo slo v tem primeru za avtonomno sekcijo. O taki možnosti je bil govor tudi v okviru upravnega odbora in profesorskega zbora, ki sta se strinjala, da bi morala biti morebitna slovenska sekcija avtonomna, o tem pa bo vseka-

kor govor na ponedeljkovi seji odbora, ko bo izvoljen tudi novi predsednik upravnega odbora.«

»Druga točka zadeva

siro deželno raven pou-

čevanja glasbene vzgoje v slovenskem jeziku. Mini-

ster omenja možnost usta-

novitve sekcije v Trstu, sprašujem pa se, kaj bo z gorisko in spetsko glasbeno solo ter solo v Zabinah,« je omenil se ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj.

O zadevi priznanja slovenske glasbene sole bo verjetno govor tudi na današnjem srečanju predstavnikov »skupnih kulturnih ustanov« s sekretarjem Urada za Slovence po svetu Petrom Vehcljem, ki bo v popoldanskem urah v Trstu.

Pismo ministra Berlinguerja je - kot rečeno - izzvala vrsto protestnih reakcij. Zelo kritično je bila

predvsem omenjena njegova izjava o dopolnilnih programih, ki bi bili usmerjeni k »slovenski glasbeni kulturi«, in ki ne bili zelo v skladu s kulturnimi cilji glasbenih ustanov. Tiste navednice so marsikoga zbudile, ker naj bi pomenile, da naj bi slo za drugostopenjsko, manjvredno »glasbeno kulturo«, kar pa se bi je splošno priznanim nacelom o univerzalnosti glasbe. No, v včerajšnjem intervjuju ni govora o dopolnilnih programih, kot tudi ni govora o slovenski glasbeni kulturi »med navednicami«.

Stranka SSK pisala podtajniku Fassinu

Deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti je v zvezi z Glasbeno matico poslal podtajniku za zunanje zadeve Pieru Fassinu sledeče pismo:

Gospod podtajnik,

z veliko zaprepačenostjo in obzalo- vanjem smo izvedeli, da vlada, katere član ste, nasprotuje priznanju statusa državnega konservatorija glasbenim solam slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini. To naj bi izhajalo iz pisma, ki ga je 30. oktobra letos minister za šolstvo Luigi Berlinguer poslal posl. Robertu Menii, v kateri trdi, da »ne obstaja nobena hipoteza o spremembi slovenske glasbene sole Glasbene matice v državni konservatorij v slovenskem jeziku.«

Gospod podtajnik,

zaradi zgoraj navedenega smo globoko razočarani. Radi bi vas spomnili, da je zahtevo po spremembi Glasbene matice v državni konservatorij svojcas ze sprejela itali-

janska vlada (glej zakonski predlog, ki je bil predstavljen v senatu dne 26.1.1990 pod št. 2073). Dodati je treba, da sedanje stališče demantira Vasa zagotovila predstavnikom slovenske manjšine na sestanku v Trstu dne 8. oktobra, ki so Vas izrecno zaprosili, da naj bi med nujne ukrepe vključili priznanje statusa javnega konservatorija glasbenim solam in središčem slovenske manjšine, ki delujejo v pokrajinah Trst, Gorica in Videm, v oblikah in na način, ki bi bili najbolj primerni. Vi ste to zahtevo ugodno sprejeli.

Gospod podtajnik,

zelo bi nas razveselilo, ko bi nam lahko jasno zagotovili, da tisto, kar izhaja iz omenjenega pisma ministra Berlinguerja ne odgovarja realnim nameram in programom vlade.

Martin Breclj
(tajnik)

ITALIJA

PODKUPNINSKA AFERA ENI / V ZAPORU DOSLEJ LE SERGIO CUSANI

Dokončna obsodba Bettina Craxija še naprej močno odmeva v javnosti

RIM - V italijanski in tudi v mednarodni javnosti močno odmeva razsodba kasacijskega sodišča, ki je dokončno potrdilo obsodbo Bettina Craxija na pet let in šest mesecev zapora zaradi vpletenosti v podkupninsko afero ENI. Vrhovno sodišče je tudi potrdilo zaporne kazni za vse obsojence na tem procesu, na katerem je bil javni tožilec sedanji minister Antonio Di Pietro.

Nekdanji socialistični tajnik je iz Tunizije takoj po objavi rozsodbe spet napadel italijanske sodnike. V neke vrste poslanici Italijanom in Italijankam se je Craxi na nek način skušal opravičevati, poudaril pa je svojo znano tezo, da je zrtev sodniške in politične zaro-te. V krogih prvosodnega ministrstva se je medtem izvedelo, da pristojni sodniki pripravljajo novo mednarodno tiralico za bivšega tajnika PSI. Vse do-sedanje zahteve po Craxijevi izročitvi je Tunizija zavrnila, tudi s pravno utemeljitvijo, da je bivši italijanski ministriški predsednik tunizijski državljan.

Od obsojencev zaradi podkupninske afere ENI je od sinoči v zaporu le Ser-

gio Cusani, ki je bil svojcas obsojen na stiri leta zapora. Cusani se je že v zgodnjih jutranjih urah predstavil s kovčki na milanskem sodišču in je v bistvu sam zahteval, da ga odvedejo v zapor San Vittore. Vrata zapora pa so se zanj po celodnevem čakanju odprla in takoj zatem zaprla le v večernih urah.

Vidni politiki so bili glede rozsodbe kasacijskega sodišča precej redkobesedni, saj imajo trenutno očitno pomembnejše opravke in skrb. Vodja Krscansko-demokratskega centra Pier Ferdinando Casini je vsekakor prepričan, da Craxijevo osebno in politično zgodbo ne gre ocenjevati kot normalno zločin-sko početje. Politiki pa so očitno različnih mnenj, vsi pa več ali manj soglasajo z oceno, da je najbrž takozvana »afera Craxi« dokončno za nami, čeprav bo zadeva baje se nekaj časa odmevala v javnosti. Da ne gre več za politični problem, je prepričan poslanec DSL Pietro Folena, ki v stranki odgovarja za vprašanja sodstva in pravosodja.

Mussolinijeva v sporu z NZ

RIM - Alessandra Mussolini je zapustila parlamentarno skupino Nacionalnega zaveznistva. Odstopno pismo je neapeljska poslanka poslala predsedniku skupine Giuseppeju Tatarelli in predsedniku stranke Gianfrancu Finiju.

Glasnik poslanke, ki je bila pred nekaj leti ena od zastavonoska Finijeve stranke, je dejal, da bo Mussolinijeva prej povedala razloge odstopa vodstvu stranke, nato pa bo spregovorila z novinarji. Dodal pa je vsekakor, da

Mussolinijeva zapuška poslansko skupino NZ zaradi političnih nesoglasij, ne pa zaradi družinskih problemov. Nekateri predstavniki stranke so namreč reagirali zelo živčno na novice o morebitni vpletenosti moza Mussolinijeve Maura Florianija v preiskavo, ki jo vodi tožilstvo iz La Spezie.

Fini ni hotel komentirati novice, medtem ko je njegov sodelavec Maurizio Gasparri izrazil upanje, da bo »Alessandra ostala z nami«.

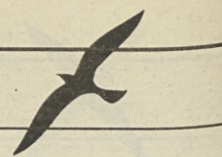
NOVICE

Dell'Utri obsojen na tri leta zapora

TURIN - Turinsko sodišče je včeraj obsodilo bivšega predsednika družbe Publitalia in sedanjega parlamentarca (Forza Italia) Marcella Dell'Utrija na tri leta zaporne kazni in osem milijonov lir globe. Dell'Utri je bil obtožen, skupno z glavnim računovodjo družbe Publitalia Vincenzom Lupom Stanghellinijem, da je uporabljal »napihnjene« fakture v okviru sportnih sponzorizacij. Lupo Stanghellini pa je bil obsojen na eno leto in tri mesece zaporne kazni ter na 4,5 milijona lir globe.

Preiskava Phoney Money: David Monti govori o bojkotu

AOSTA - »Moja navada je javno povedati, da je v teku poizkus, da bi mi odvzeli zapletene preiskave, ki jih vodim.« Tako je v tiskovnem poročilu zapisal David Monti, namestnik državnega pravdnika iz Aoste, ki vodi preiskavi Phoney Money in Lobbying. Preiskavi zadevata poizkus prevare švicarskih bank z uporabo neizterljivih državnih vrednotnic in pa domnevno ustanovitev tajnega združenja, ki naj bi se po mnenju preiskovalcev vmesavalo v delovanje države in v imenovanja institucionalnih funkcij. Glede obeh preiskav je Monti izjavil, da se je v izredno kratkem obdobju razkrilo vrsto izredno hudih dogodkov, ki jih je treba v celoti razčistiti; na tak način, je se zapisal David Monti, bi lahko prišli do še važnejših rezultatov; to pa bi dosegli, ko bi mu dovolili nadaljevati preiskavo.

G L O S A

Kolikšna bo ceha zaradi kraha TKB?

JOZE PIRJEVEC

Bil sem v cveticarni in naročil sopek roz, kar pozvonil telefon. Prikupna gospa, ki mi je stregla, dvigne slusalko in začne stranki na drugi strani zice odgovarjati po slovensko. »Ste Slovenci« ji recem, ko jo odloži, ker se mi zdi bedasto, da bi z njo nadaljeval v italijanscini diskusijo, kaksen sopek si zelim. »Tudi«, mi odgovori nekoliko v zadregi. »Kako tudi«, si ne morem kaj, da bi ji ne odvrnil, »ali ste ali niste«.

Pozneje, ko sem o dogodku doma pripovedoval, mi je bilo žal, da sem bil tako odrezav. Dejstvo je, da smo Slovenci v Trstu se vedno pod vplivom tistega soka, ki sta ga nam prizadejala nacionalizem in fasizem pred drugo svetovno vojno in po njej, ko je veljalo pravilo, da se v javnosti ne sme govoriti po slovensko. Se danes nikoli ne ves, kako bodo reagirale druge stranke v trgovini, če slisijo slovensko besedo, ali ne bo kdo iz protesta odšel iz nje ali celo glasno protestiral. Za trgovca, ki mora skrbeti za svojo klientelo, to pač ni drugotnega pomena. In tako se mi se vedno znova dogaja, da se v slovenskih trgovinah povsem sproščeno pogovarjam po slovensko, samo če ni nikogar v bližini, komaj pa pristopi kdo k pulitu, se prodajalec in jaz zdrzneva, kot da naju je presenetil pri nespodobnem početju in kot da

bi naju oplazil refleksi Pavlova, začneva govoriti odrezavo in tiše.

Kompleks manjvrednosti, ki se ga Slovenci v Trstu ne moremo in ne moremo otresti, ni od včeraj. V Slavanjskem rodoljubu, prvem slovenskem časopisu, ki je izhajal v našem mestu revolucionarnega leta 1849, je dopis bralca, ki ogorčeno pripoveduje zgodbo o odklonilni reakciji uradnika, ki je na postu skušal oddati pošiljko z naslovom, napisanim v slovenskem jeziku. V tem dopisu je tudi stavček, ki se mi zdi značilen in v bistvu se vedno aktualen: »Ker nisem hotel materinega jezika zatajiti, in se slovensčine, hvala Bogu! več ne sramujem - se je ne sramujem, ker vidim, da iz vseh evropskih narodov so le samo Slovenci, kateri naj več cast od vseh drugih zaslužijo, ki so per povsodni prekuciji sami svojimu svitimu

cesarju zvesti ostali - in zato, ker sim hotel skazat, da se mojga materniga jezika nikoli ne sramujem, kakor so nas Nemci vajali, de bi ga zatajivali - sim tudi napis (Adresse) po slovensko storil.«

V Trstu si Slovenci že več kot sto petdeset let zatrujemo, da se nam nasega materinega jezika ni treba sramovati. Enkrat zato, ker smo zvesti cesarju, drugič zato, ker smo se uprli fasizmu in nacizmu, tretjič, ker smo po vojni oblikovali skupnost, ki je v dobri meri znala premostiti kulturno in ekonomsko puščo, v katero nas je pahnili fasizem. Pri tem pa se nam vedno dogaja, da nas kaksen travmatičen dogodek pahne na izhodno disko točko. Včeraj nas je pustil na cedilu presvitli cesar, pozneje so po nas udarjali drugi močnejši, ki so mu sledili, od Mussolinija, do anglo-ameriških vojaških guvernerjev in vladnega komisarja Palamare, danes pa smo se v kaso pahnili sami, kajti krah Trzasko kreditne banke je mogoče primerjati, kar se tiče naše zavesti in samozavesti, s posledicami, ki ga je imel za svetovno gospodarstvo leta 1929 polom na Wall Streetu. Znova graditi na tem pogorju ne bo lahko: kolikšno ceho bomo zato plačali, ne v denarju, temveč v ljudeh, ki bodo prenehali biti »tudi« Slovenci, pač ni mogoče reči. Verjetno ne bo majhna.

BAŠKO JEZERO / KONGRES

Manjšine izziv in šansa

Danes začetek kongresa, ki ga prireja deželna Koroška

CELOVEC - Na Brdu ob Baskem jezeru blizu Beljaka se danes zvečer začne tridnevni kongres o manjšinski problematiki, ki ga letos že sedmič prireja dežela Koroška, sopredsedilji pa so Evropska komisija, mesto Beljak in Delovna skupnost Koroška.

Osrednja tema letosnjega srečanja strokovnjakov za manjšinska vprašanja in uglednih politikov bo vprašanje evropskih jezikovnih manjšin. Pod geslom »Jezikovne manjšine - izziv in šansa« bo prvi dan potekala tudi okrogla miza, pri kateri bodo sodelovali koroški deželni glavar Christof Zernat, predstavnik zveznega ministrstva za notranje zadeve v Bonnu Rolf Goßmann, poslanec poljskega senata in zastopnik v Svetu Evrope Gerhard Bartodziej ter podpredsednik Evropskega urada za manj razširjene jezike v Dublinu in glavni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar iz Trsta. Okroglo mizo bo vodil predsednik južnotirolskega inštituta za narodnostne skupnosti in bivši predsednik Federalisti-

čne unije evropskih narodnostnih skupnosti (FUE), južni Tirolec Christoph Pan.

V okviru kongresa se bodo ugledni strokovnjaki, politiki in tudi predstavniki manjšin v predavanjih in v poročilih lotili narodnopolitičnega položaja nemško in slovensko govorečih v Kanalski dolini, nemško govorečih v Sloveniji in Slovencev na avstrijskem Stajerskem. Na sporedu so nadalje znanstvena predavanja Silva Devetaka na temo »Vloga manjšin v evropskih mednarodnih odnosih«, Heinz-Dieterja Pohla (»Jeziki manjšin kot kulturna dediščina regije«), Andreja Moritscha s celovske univerze na temo »Jezik - etnija - narodnost« ter zastopnika INV v Ljubljani Borisa Jesiha, ki bo skušal odgovoriti na vprašanje, ali so »male« narodne skupnosti drugačne od »velikih«.

Kulturni spored kongresa bodo oblikovali koroški Slovenci: Oktet Suha, družina Zwitter iz Zahomca in Mladinska vokalno-instrumentalna skupina iz Ledinc.

Ivan Lukan

SKRB ZA OKOLJE

Prva faza urejanja kanalizacije v Sežani

Z zbranimi sredstvi začeli z delom v Kidričevi soseski

Sežana - Do konca novembra naj bi bila končana prva faza urejanja kanalizacije mesta Sežana, ki jo v Kidričevi soseski uspešno izvaja Komunalno stanovanjsko podjetje Sežana. In se to ne v celoti, ker primanjkuje finančnih sredstev. »Na podlagi Uredbe o taksi za obremenjevanje vode pri Ministrstvu za okolje in prostor, ki je stopila v veljavo v začetku letosnjega leta in s katero se urejajo sanacije infrastrukturnih objektov za čiščenje voda, smo zavezanci za bivšo sezansko občino. V kolikor bi ne izvajali aktivnosti za izgradnjo kanalizacije oz. infrastrukturnih objektov za čiščenje voda, bi ta sredstva nam bila odutjena in porabljena neke drugje v Sloveniji,« pripoveduje direktor sezanskega KSP Franko Iulita in nadaljuje: »Na srečo pa smo že imeli pripravljeno vso investicijsko dokumentacijo za Kidričevo sosesko v Sežani in dela so stekla pred slabim mesecem dni. Za ta del mesta Sežane smo se odločili zato, ker je tu koncentracija prebivalstva zelo velika in v 60. letih, ko se je gradila, se ni bilo čistilne naprave in tako 20 do 30 let stare greznice predstavljajo probleme, saj ne izpolnjujejo predpisanih zahtev glede varovanja okolja.« Sezanska občina je za to investicijo namenila 6 milijonov tolarjev, Ministrstvo za okolje pa je dalo 5, 6 milijona tolarjev nepovratnih sredstev. Za celotno investicijo v Kidričevo soseski bi potrebovali 25 milijonov tolarjev in tako bodo z deli nadaljevali prihodnje leto. (OK)

PISMA UREDNIŠTVU

Komu je namenjena naša slovenska šola?

V petek, 18. oktobra je bila v Naborjetu kome-moracija po Salvatoreju Venosiju, ki je mesec prej umrl. O njegovem kulturno-političnem delu in zaslugah za ohranitev in oživitev slovenstva v Kanalski dolini je govorilo 14 govornikov, prišlo pa je tudi več kot 10 telegramov, med njimi tudi telegram predsednika Slovenskega parlamenta Jozefa Skolca.

Salvatoreja sem poznal več kot 30 let. Spominjam se prvih srečanj z njim, ko mi je govoril o slovenstvu v teh krajih, kako je bila ta dolina nekod večinoma slovenska, delno nemška, v manjši meri pa se fur-lanska in kako sedaj postaja vse bolj italijanska. Zelo dobro je poznal Kanalsko dolino, pa tudi Ziljsko dolino, kamor smo večkrat sli skupaj na obisk k Slovincem. Govoril je: »Vse to je Koroška, nasa dežela.« Ugotavljal je, kako so oddaljeni od Trsta in Gorice in osamljeni, saj jih nekako puščata ob strani bodisi matična Slovenija kot zamejstvo. Zato morajo postati sami aktivni, da se jih bo slisalo in razumelo, da tudi na tem kosku zemlje se vedno živijo Slovenci.

Iskal je in raziskoval stare statistike in listine, pisal in v tej obudovanju vredni delovni vne-mi in v nekem smislu brezupni borbi ogromno naredil. O tem njegovem delu je bilo ob smrti mnogo napisanega v vseh slovenskih časopisih pri nas in tudi precej v Sloveniji.

Med take uspehe vse-kakor sodijo tečaji slovensčine v Kanalski dolini. In prav slovenska sola v zamejstvu je take-mu borcu za slovenstvo prizadela največjo mo-žno krivico. Ko sem bil 25. maja letos pri njem na obisku, mi je potožil, da ravnatelj Slovenskega trgovskega tehničnega zavoda Zois v Trstu no-če vpisati hčere Klavdije v 1. razred, ker ne obvlada italijansčine. To je povedal z globoko priza-detostjo, toda na tak na-čin, da sem imel občutek, da je to trenutno stališče takratnega ravnate-lja in da se bo problem resil.

Na žalost sem se kre-pko zmotil. Kakih 10 dni pred smrtjo je s hčerko sel v Trst, da bi jo kon-čno vpisal v solo. To mu pa ni uspelo in se je vr-nil v svojo Kanalsko do-lino strit, ker mu je tisti del naroda, za katerega je izgoreval, naredil to, kar bi niti od večinskega na-roda ne pričakoval.

Ko sem pred kratkim to izvedel, sem prosil že-no, da poizve direktno pri sedanjem ravnatelju, kaj je na stvari, ker kljub informaciji se vedno ni-sem mogel verjeti, da je to res. Na razgovoru z ravnateljem je dobila odgovor, da Salvatoreje-ve hčere niso mogli vpi-sati, ker jim to prepove-duje zakon. Sicer pa ni bilo jasno povedano, za kateri zakon ali dekret gre. Ravnatelj je dopu-scal možnost, da gre za kako interno pravilo, ki ga sicer ne pozna, da so pa tudi profesorji itali-jansčine proti takim vpi-

som, češ da bi dijaki za-radi neznanja italijansči-ne motil pouk. Dodal je tudi, da je Salvatore podpisal izjavo, da hci ne mara delati vstopne-ga testa o znanju italijan-sčine, in da je tudi po te-lefonu izjavil, da noče imeti privilegijev.

Tu se mi odpira vpra-sanje, tudi zato ker po-slušam in berem, koliko otrok italijanskih staršev se vpisuje v naše sole. Sklepam, da je njihovo poznanje slovenskega je-zika blago receno po-manjkljivo - taki učenci ne motijo samo učiteljev slovensčine in drugih predmetov, temveč tudi sosolce. Kolikor vem, ta-kih problemov pri vpisu na drugih solah ne dela-jo - dijaki se morajo pač med letom intenzivneje učiti italijansčine.

Salvatore je bil kljub vsem pohvalam, ki mu jih izrekamo, kaznovan, ker je ves svoj čas vlagal v obuditev in poučeva-nje slovensčine, namesto da bi ga porabil zato, da bi svojo hčer naučil itali-jansčino.

Gospod ravnatelj Tr-govskega zavoda je pri sebi našel razlog, da ni vpisal Klavdije, hčere za-mejca, v slovensko solo; mislim pa, da je razlo-gov, zaradi katerih bi jo moral vpisati, veliko več. Menim, da ne more biti vprašanje naše sole pre-puščeno ozkemu gleda-nju nekaterih ravnateljev in profesorjev, ampak da je to stvar cele manjši-ne. Pričakujem zato, da se o tem vprašanju izrečejo jasno in javno ne samo sole, ampak tudi zamej-ske organizacije.

Nerad pišem, toda ta problem me je tako pri-zadel, da sem se moral oglasiti. Odpovedujem pa se odgovarjanju na morebitne polemike.

David Brezigar

Ni res, da ljudje ne berejo!

Ko sem pred dnevi okrog 19. ure prišla po celodnevem delu v knjižnici domov, sem se utrujena usedla pred te-levizor in po poročilih poslušala tudi omizje, ko so razglabljali o volil-nih izidih. Tudi meni je zal, da Persakova stran-ka ni prišla v parlament, a kar je je. Kar zbledel pa me je komentar Mladini-nega novinarja Stefanci-ca, ko je dejal, da so se s knjigo slabo promovira-li, kajti Slovenci itak ne berejo.

Nasa knjižnica pa je prav zaradi velikega obi-ska odprta ves dan in prav tega dne smo izpo-sodili 430 različnih knjig, med tem dali kak-snih 50 različnih infor-macij, pomagali poiskat literaturo vsaj petnajstim dijakom in studentom z seminarske naloge, na trenutke smo morali uti-sat preglasne otroke v mladinskem oddelku in tako dalje. Skatka, v na-si knjižnici je vedno zi-vahno. Tudi citalnico obišče dnevno v povpre-čju 100 ljudi. Tudi novi-narjem bi priporočila, da včasih pokujajo v kak-sno knjižnico in se na lastne oči prepričajo, ka-ko balci v vrsti cakajo na knjige.

Lucka Cahovin
Kosovelova knjižnica
v Sežani

SEŽANA / ŠIROKOPOTEZNA AKCIJA

Prostovoljni gasilci na delu v mesecu požarne varnosti

Sežansko prostovoljno gasilsko društvo je bilo v mesecu oktobru, mesecu požarne varnosti akti-vno, saj je na območju delovanja svojega dru-stva pregledalo in uspo-sobilo gasilne aparate, ki jih ima civilna zascita v krajevnih skupnostih, izvedli so orientacijski pohod in izdelali kata-ster vodnjakov v mestu Sežana. Orientacijskega pohoda se je udeležilo 43 gasilcev - pionirjev in mladincev, izmed pova-bljenih društev kraske gasilske zveze pa se je vabilu odzvalo samo ga-silsko društvo Materija. Ob poti od Sežane do ja-me Vilenica so očistili ja-mo in nato imeli družab-nen popoldan. Po bese-dah predsednika sezans-kega GD Leona Jelercica so izdelali popis vodnja-kov v Sežani, ki naj bi se uporabljali za požarno vodo. »V bodoče naj bi

te vodnjake izpraznili, izmerili njihovo prostori-no, v nekatere pa bo-mo ponovno speljali me-teorno vodo. Ob pomoči sezanskih jamarjev smo se podali tudi v največji vodnjak v Sežani, ki je pod avtobusno postajo in meri 8, 50 metra globine, dolg je približno 20 m in širok 6 m, trenutno pa je v njem približno 3, 5 m sorazmerno čiste vode. S sezanskimi jamarji so se spustili v vodnjak, vzeli vzorec vode ter posliali notranjost. Upamo, da bomo s skupnimi močmi rešili zamakanje avtobu-sne postaje in Partizan-ske ceste, kar se dogaja ob večjih nalivih,« pri-poveduje Leon Jelercic.

16. novembra pa na-meravajo izvesti čistilno akcijo potoka Kranjska, ki sodi med naravne in kulturne spomenike in izvira pod vasjo Vrabce ter se-vije med Stoma-žem in Seli.

Olga Knez

Sklican odbor za izseljence

VIDEM - Ob koncu tega meseca se bo v Vi-dmu spet sestal deželni odbor za izseljenstvo. Seja bo 29. in 30. no-vembra in 1. decembra.

Na dnevnem redu se-je bo poleg poročila predsednika Nema Go-nana razprava o novem zakonu o izslejenstvu. Gonano bo članom ori-sal nove smernice za-konskega predloga.

Debatu o novem za-konskem predlogu bo posvečena vsa sobota, 30. novembra. Poleg te-ga bo na dnevnem redu se preučitev položaja združenj emigrantov in izbira članov delovnih skupin, ki bodo proble-matiko poglobile.

Najpomembnejši del zasedanja odbora za iz-seljenstvo bo v nede-ljo, 1. decembra, ko se bodo člani izrekli o programu dela za pri-hodnje leto.

CGIL / BRUNO ZVECH PREVZEMA ZAHTEVNEJŠO NALOGO

Za razvoj se bo boril z deželne postojanke

Močan poudarek pravicam slovenske manjšine

Pokrajinski glavni tajnik najmočnejšega sindikata Bruno Zvech odhaja na se odgovornejši položaj - v deželno tajništvo CGIL. Debata o zamenjavi v trzaskem vrhu organizacije je trajala dva meseca, odločitev pa je te dni sprejel odbor najvplivnejših članov deželnega vodstva.

Razprava je bila torej dolga in poglobljena, a izbira ne lahka, kot nam je priznal sam Zvech. Premestitev sovпада s časom, ki mu je v vsej Furlaniji-Juljski krajini - toda se posebno na Trzaskem - dala zaskrbljujoč pečat zaostrelih splošne socialno-gospodarske stiske, a ki ga označuje se nujna po temeljiti preobrazbi javno-upravnega aparata. Jasno je, da se je bilo treba ozreti po človeku, ki ima dolgoletne in dragocene izkušnje ne le s sindikalno strategijo in njenim metodološkim prenavljanjem glede na korenite družbene spremembe zadnjih let, temveč ima tudi vpogled v ekonomsko-institucionalne mehanizme. V rešnici je bil Zvech polnih pet let v pokrajinskem vrhu sindikata, od tega tri kot voditelj, zahtevno mesto pa zapuščal v zavesti, da mu je uspelo bistveno prispevati k podpisu prvotnega in zdaj obnovele protokola o soglasju za gospodarski preporod trzaskega območja, zatem pa se teritorialnega pakta.

S kaksnimi občutki se podajate novim nalogam naproti, smo ga vprašali. »Izrečno moram poudariti, da ni to noben beg iz

Trsta, kakor se ponekod sliša,« nam je odgovoril, »kajti zanj se bom se naprej boril.« Kdo to slišja? »Tisti, ki trdijo, da se hočem na ta način rešiti krizev in težav, skratka - odgovornosti, kar seveda ni res, saj me čakajo s to novo zadolžitvijo tudi nove, nemajhne težave,« je bil odločen Bruno in se za vso podporo, ki je je bil deležen znotraj in zunaj sindikata, toplo zahvalil.

Kaj zapuščate? »Neokrnjeno, močno in enotno organizacijo, ki ve, da je pomemben subjekt v mestu in njegovi okolici in da ima pred seboj se veliko razvojnih izgle-
dov,« je zatrdil Zvech, »kajti zdaj ni več mane z neba; javna sredstva bodo dotekala samo se za uresničevanje usmerjenih inovatorsko-razvojnih pobud, zato gre posteno zavijati rokave.«

Bruno Zvech se bo tudi na deželni ravni odločno zavzemal za pravice slovenske manjšine, za njeno enakovrednost z večinskim delom prebivalstva. Vpriču napada na Slovence preko TKB, ki je ob enem napad na celoviti lokalni ekonomski sistem, se bo CGIL se naprej boril za to, da bi manjšinci tudi v prihodnje razpolagali z banko, ki bi imela enake značilnosti kot krizni zavod.

Stališče ministra Berlinguerja glede Glasbene matice je za Zvecha »huda napaka«: »Za to, da postane javna ustanova, se potegujemo že dvanajst let,« je pojasnil rekoč, da je GM zakoreninjena v teritorij in

Bruno Zvech

predstavlja za vse mesto bogato kulturno premoženje. »Berlinguerja so z njo morda napačno seznanili,« je dodal.

Sindikat bo v zadevi posredoval, sicer pa nepopustljivo nastopil v bran manjšine kot neolčljive sestavine tukajšnje stvarnosti. Enako velja za Primorski dnevnik kot »nepogresljivo demokratično sredstvo«, s pomočjo katerega slovenska manjšina izpricuje svojo bit; časnik je odraz manjšinskih pravic, ki niso nekaj abstraktnega, ampak skupna dobrina, zato bi bila njegova ukinitve nesprejemljiva. »Primorski je kamencek v kulturnem mozaiku zdaj mičnega, zdaj spletarskega mesta, in ko bi ga skrhal, bi zadali hud udarec vsemu krajevno občestvu,« je zatrdil Zvech.

Drago Gasperlin

SV. JAKOB / GRADBIŠČE OBISKALA ŽUPAN ILLY IN ODBORNIK DEGRASSI

Telovadnici nared julija 1997

Župan Riccardo Illy in občinski odbornik za sport Franco Degrassi sta si včeraj ogledala prostore v Vespucčijevi ulici pri Sv. Jakobu, kjer gradijo vecnamensko telovadnico. Spremljali so ju deželni in pokrajinski predsednik Conija Emilio Felluga in Stelio Borri ter predsednik društva Artistica 81 Fulvio Bronzi.

Gradbeni načrt, ki naj bi ga speljali do konca julija 1997, predvideva dve telovadnici po 900 in 300 kvadratnih metrov površine z vsemi pritliklinami (uradi, slatičnice, prhe) in strukturami za dostop tudi telesno prizadetih oseb. Objekt bo na voljo športnim društvom, solam, rekreativcem in za druge rajonske potrebe. Stal bo 5 milijard lir in razpolagal s pokritim parkiriščem za 35 avtomobilov (820 kv. m).

Veselo martinovanje na Radovičevi domačiji

Na Radovičevi domačiji v Nabrezini bo jutri, 15. t.m., s pričetkom ob 19.30, veselo martinovanje, ki ga prireja Nevo Radović in Dimitrij Zbogor. Prostovoljne prispevke bodo namenili obnovi nabrezinske cerkve in društva I. Gruden.

Srečanje s Panso

Deželni institut za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji Juljski krajini bo danes ob 17.30 v Revoltelli predstavil knjigo Alfreda Bonellija »Med Stalinom in Titom; kominformisti na Reki v letih 1948-1956«. Na predstavitvi bosta sodelovala Giampaolo Pansa in Giampaolo Valdevit.

USPEŠNA PREISKAVA TRŽAŠKIH KARABINJERJEV

Aretiran vezni člen mreže izkoriščevalcev prostitucije

Številna ukrajinska in moldavska dekleta so v Italijo pripeljali dva Tržacana ter neki slovenski državljani

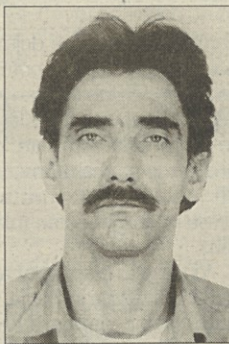
Na včerajšnji tiskovni konferenci (na spodnji sliki) so tržaski karabinjerji posredovali celotno podrobnost o nečloveškem izkoriščanju številnih deklet iz držav bivše Sovjetske zveze, o čemer smo na kratko že poročali. Aretirali so tudi 28-letnega Beograjcana Dejana Kovačevića, ki je bil vezni člen med dvema Tržacanima in nekim slovenskim državljanom ter organizacijo, kateri so dekleta izročali.

Preiskava se je pričela že maja, junija pa so izdali tri zaporne naloge, in sicer za omenjena Tržacana, 47-letnega Livia Candusia iz Ul. Forti 54 (dejansko živi v dolinski občini, na Frankovcu), za 39-letnega Silvana Palumba iz

Ul. Banelli 15 (vidimo ju na slikah) ter za slovenskega državljana E.Z. Junija so miljski karabinjerji prijeli Palumba, ki je v Italijo pripeljal tri Ukrajinke. V pričakovanju na ekstradicijo so dekleta namestili v Dijaskem domu, v noči na 2. junij pa so jih trije moški odpeljali.

Kasneje so ugotovili, da bi dekleta na neki okrepčevalnici na avtocesti v Venetu morali izročiti Kovačeviću, ki bi jih zatem prepustil organizaciji, ki se je tamkaj ukvarjala z izkoriščanjem prostitucije. Dekleta so zatem našli v Peschieri del Garda ter v Veroni, preiskovalcem so nudile vse potrebno sodelovanje. Na podlagi njihovega pričevanja je sodstvo izdalo se sedem zapornih nalogov, ugotovili so, da gre za srbske in hrvaske državljane. Dva, 28-letnega Aleksandra Tesića in 44-letnega Milana Radenkovića, so izsledili 20. oktobra, v Peschieri pa so našli se sedem ukrajinskih in moldavskih prostitutk. Slednje so odpeljali v Trst, kjer so posredovale nadaljnje podrobnosti ter osvetlile vlogo posameznikov, ki so jih izkoriščali.

Na podlagi zbranih podatkov so odkrili se eno področje, kjer je ta umazani posel cvetel, in sicer v Massi, kjer so tudi odkrili stanovanje, v katerem so aretirali Kovačevića, ki je sicer prebival v Desenzanu. V okviru celotne operacije so tudi zasegli sedem avtomobilov, tri motorna kolesa, številne mobitele, več zlatih predmetov razne italijanske in tuje dokumente, seveda ponarejene, razno drugo dokumentacijo, ki se je nanasala na organizacijo,

italijansko in tujo valuto za skupnih 33 milijonov lir. Odkrili so tudi mamilo, in sicer kokain v vrednosti okrog 270 milijonov lir.

V stanovanju v Marini di Massa, ki bi moralo postati operativna baza organizacije, so prijeli tudi 25-letno Radenko Jović. Bila je lastnica stanovanja. Z nesrečnimi dekleti so v domovini stopile v stik druge ženske, ki so pripadale kriminalni organizaciji: ponujale so jim zaposlitev v Italiji kot natakarike. Pot jih je peljala preko Bukareste, zatem so z vlakom prisle do slovenske ali hrvaske meje. Naprej so jih odpeljali z avtomobili, preko meje v Italijo so prisle ilegalno. Ko so prisle v Veneto, so jim povedali, kaksno delo jih v resnici čaka, vendar je bilo tedaj že prepozno. Ze po vstopu v Slovenijo so jim odvzeli potni list, tiste, ki so se upirale, pa so s silo in grožnjami »prepričali«, da nimajo nobene izbire.

NESREČA NA OBALNI CESTI

V plamenih izgubil življenje 50-letni Ljubo Novak iz Trsta

V predsinočni prometni nesreči na Obalni cesti, v neposredni bližini odcepa za avtocesto, je izgubil življenje 50-letni trgovec Ljubo Novak (Ul. d'Isella). Po ugotovitvah cestne policije je bil Novak s svojim citroenom bx namenjen proti Sesljanu, vozil naj bi bil precej hitro in izgubil nadzor nad volanom. Zaneslo ga je na nasprotni cestni pas, podrl je tri cementne bloke cestne ograje in nadaljeval svojo vožnjo. Prav tedaj je s svojim taxijem opel omega pripeljal naproti 73-letni Ilio Micheli iz Ronk: trčenje je bilo silovito, na citroenu je pocil bencinski rezervoar, tako da so plameni zajeli obe vozili. Novak je ostal uklesčen v zviti pločevini, medtem ko je se je iz taxija najprej resil potnik, 42-letni Sergij Pozar (Ul. Romagna 34/1). Soffer Micheli, ki se ima

Ljubo Novak

zahvaliti zračni blazini, da je ostal pri življenju, pa nikakor ni mogel odpreti vrat. Plameni so ze zajeli njegov avto, ko jih je naposled s težavo le odprl in zapustil goreči avtomobil.

Na kraj nesreče so prihiteli gasilci, osebje rdečega križa, policija, vendar Novaku niso mogli več pomagati. Promet je bil dalj časa ustavljen.

POKRAJINSKE VOLITVE 1996

Pogovori s kandidati

Willj Mikac (DSL)

Kako in zakaj ste se pravzaprav odločili za kandidaturo oziroma za vstop v politično areno?

Kandidiram kot neodvisen na listi Demokratske stranke levice in sem se vedno prepoznaval v idejah in stališčih levice, čeprav me večkrat razočarajo nekatere njene odločitve, ki so izrazito ideoloske in strankarsko obarvane. Politiko sem vedno spremljal z velikim zanimanjem, za konkretno angažiranost pa sem se odločil po zmagi Illyjeve občinske koalicije.

Kako to?

Takrat sem spoznal, da so vendarle dozoreli pogoji za ustvarjanje bistveno boljše sožitja in za uveljavitev kulture dialoga. Zame je sožitje nekaj čisto naravnega in normalnega. Od Illyja in od njegove uprave sem sicer pričakoval nekoliko več poguma na tej poti, res pa je tudi, da se razmer v tem

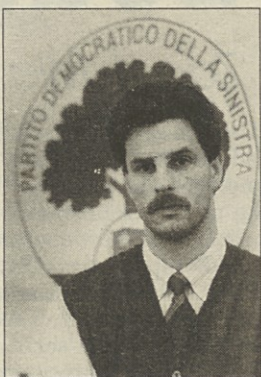
tako zakostenelem Trstu ne da spremeniti tako kar čez noč. Mislim vsekakor, da je demokratični Trst glede tega vprašanja ubral pravo pot.

Kako ocenjujete to volilno kampanjo?

Pokrajina med ljudmi ni občutena kot upravno telo, ki nekaj pomeni. To zavest je okrepila dolga komisarska uprava, tako da nekateri celo mislijo, da Pokrajine enostavno ni več. Slovenci so seveda hudo prizadeti zaradi afera Trzasko kreditne banke, tako da splošno predvolilno vzdušje res ni najbolje. DSL se vsekakor predstavlja volilcem z novo in s povsem pomlajeno ekipo kandidatov.

Kljub vsemu, pa smo vedno priča dveh opcij: odprtemu in zaprtemu Trstu...

Seveda v igri sta znova dve za naše okolje zgodovinski opciji: odprti Trst, ki, kljub težavam, gleda

naprej in zaprti Trst, ki je zaprt, čeprav tega v tem primeru noče pokazati. Desnica je v tej volilni kampanji skušala prikrižati to svojo zaprtost, dovolj pa, da pogledamo njene programe za bodočnost pokrajinske uprave. Mi se zavzemamo za Pokrajino kot povezovalko občinskih uprav in kot spodbujevalko dialoga in kulture sožitja. Desnica, čeprav tega tokrat morda ne odkrito izjavlja, pa je popolnoma nasprotnega mnenja.

Bruna Zorzini - Spetič (SKP)

Kako ocenjujete volilno kampanjo?

Občutek imam, da v Trstu ni bilo resne in vsebinske volilne kampanje, čeprav so te volitve, kot vsake demokratične volitve, zelo pomembne. Spopad med desnico in demokratičnimi silami je realen, žal pa pri teh volitvah ni prišel do izraza, za kar nosi precej odgovornosti levsredinska Olfka.

Kaj mislite s tem?

V volilni kampanji je izstopala le njena predsedniška kandidatka Adele Pino, stranke in komponente, ki jo podpirajo, pa so bile zelo malo vidljive in so ostale v senci. Menim, da je bila to zamujena prilika, ki je v ljudeh le potrdila široko prepričanje, da je Pokrajina nepotrebna in nekoristna ustanova.

Ali to ne odgovarja resnici?

Pokrajina ima v teh pogojih in razmerah res zelo omejene pristojnosti, v okvi-

ru reforme države in njenih institucij pa bo lahko odigrala še kako pomembno vlogo. V mislih imam npr. socialo (mladinska problematika) in vlogo povezovalca med občinami, ki je bila doslej v ozadju. Demokratične sile mora zato tudi v pričakovanju balotaze nujno izpostaviti pozitivno vlogo Pokrajine.

Kaj pa volilna kampanja SKP?

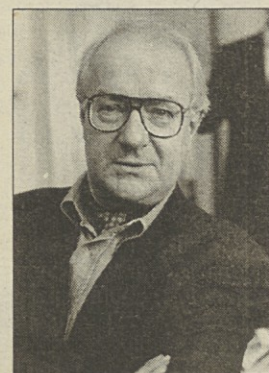
Nasa stranka se je morda edina zelo angažirala za to volilno preizkušnjo. V Trst

smo povabili vsedravnega tajnika Fausta Bertinottija, ki je spregovoril tudi o slovenski manjšini in o položaju Trzasko kreditne banke. Mi smo ostali zvesti tradicionalnim volilnim shodom, ljudje nam stojijo ob strani in pozorno poslušajo naše predloge.

Kaj pa zavezništva po prvem nedeljskem krogu?

Komunistična prenova je jasno in glasno povedala, da je za enotnost vseh demokratskih sil, ki lahko v balotazi le skupno porazijo na papirju močnejšo desnico. To smo že povedali pred sklepanjem volilnih zavezništva, ko je levsredinska Olfka žal negativno odgovorila na naše predloge. Spomniti moram, da je kandidatura Adele Pino prvi predlagal prav nas tajnik Giorgio Canciani, predlog pa žal ni naletel na rodovitna tla. Mi vztrajamo na naših stališčih po enotnem nastopu; tudi tokrat pa je na potezi Olfka.

Vladimir Vremec (SSk TS2000)

Kakšen pomen pripisujete nedeljskim volitvam?

Nedeljske volitve so izredno pomembne, ker bo okolica po zaslugi priziva SSK imela polovico okrožij in bo s tem boljše uveljavila svoja pričakovanja, žal pa niso vse stranke upoštevale geografskega načela pri izbiri kandidatov. Predvsem se bodo povečale pristojnosti pokrajinske uprave v duhu federalistične preureditve države in dežele. S tem bo Pokrajina v se večji

meri kot doslej usklajevalec razvojnih nactov in pobud posameznih gospodarskih vej, zlasti tistih, ki jih mora predložiti Evropski zvezi.

To se bo zgodilo v primeru zmage odprtih sil, kaj pa če zmaga desnica?

Z zmago Kartela svobosčin bo Trst usodno odrezen od glavnih gospodarskih tokov. Razen širših bo treba reševati tudi vsakodnevne, zlasti socialne vprašanja starih in mladih. To bo mogoče, če bodo izvoljeni kandidati z upraviteljskimi izkušnjami in znanjem, kajti le če bo pokrajinska uprava znala vzpostaviti odgovornost na vseh ravneh, bo lahko učinkovito reševala probleme.

Kakšni so ti problemi?

V mislih imam boljše vzdrževanje cest, krepitev tehničnih služb tudi za potrebe okoljskih občin, sprejemanje nactov za razvoj kmetijske, trgovinske,

obrtniške, turistične dejavnosti na Krasu, pa dopolnitev sportnih objektov vse do problemov okolja. Zlasti se bo morala zanimati za probleme starostnikov, ki jih je vedno več tudi na Krasu in za probleme mladih.

Vi ste zelo angažirani na področju zaštite teritorija, v tem okviru neposredno spremljate problematiko srenj. Kaj bi rekli o tem?

Nase srenje morajo enakopravno sodelovati pri nactovanju in upravljanju Kraskega parka, kot delajo drugod po Italiji. Odpraviti je treba fasistični zakon, ki jim je vzel pristojnosti pri upravljanju skupnih vaskih površin. To je treba storiti v skladu z načeli Evropske listine o krajevni samoupravi. Povsod v državi so srenje delovale neovirano, tudi v Kanalski dolini (kot so v Avstriji), samo nas so oropali naših zgodovinskih, ustavnih in clovečanskih pravic.

POKRAJINSKE VOLITVE

Odprti Trst se spopade z desnico!

Nedeljske pokrajinske volitve bodo spet spopad med odprtim in vase zaprtim Trstom. Čeprav je desničarski Kartel svobosčin posvetil v glavnem pozornost vsedravnim problemom in prikrival svojo nacionalistično usmeritev, je očitno, da bi v primeru njegove zmage Pokrajina (spet) postala neke vrste dvojni mestne uprave. Bistveno je, da desnica, ki je na papirju seveda močnejša, ne zmaga že v prvem krogu in da torej pride do balotaze (1.12.) med kandidatko leve sredine Adele Pino in desničarskim kandidatom Rencom Codarinom.

V Miljah pa pričakujejo balotazo med županskim kandidatom Olfke Giorgiom Rossettijem in kandidatom desnice Robertom Di Piazzo. Tudi miljska desnica je med volilno kampanjo prikrižala svojo nacionalistično dušo.

V tork je Slovenska skupnost priredila na Opcinah srečanje s kandidatko za predsednico pokrajine Adele Pino. Prisotni so bili tudi kandidati za svetovalce na listi "TS 2000", ki jo je SSK sooblikovala. V uvodu je pokrajinski tajnik Peter Močnik podčrtal razdelitev pokrajine v nova okrožja,

na osnovi ustavne razsodbe, ki jo je dosegla stranka in ki bo omogočala izvolitev večjega števila domaćinov.

Poudaril je tudi pomembnost te volilne preizkušnje, ki je za leto dni pred občinskimi volitvami v Trstu in v devinsko-nabrežinski občini, ter leto in pol pred deželnimi volitvami. Zato je izrednega pomena, je dejal Močnik, da se podamo na volišca v čim večjem številu, ter da volimo za listo in program, ki v celoti povzema zahteve in pričakovanja slovenske manjšine.

Adele Pino je orisala svoj program, ki si prizadeva, da bo Pokrajina pridobila večjo težo in vlogo z reformo krajevnih uprav, da bi prišlo do novega odpiranja uprave do ostalih, predvsem okoljskih uprav in do sosedov, ter za ponovni vsestranski in gospodarski zagon našega teritorija, ob sodelovanju z vladami Olfke na deželni in državni ravni. Ostali nasprotniki nimajo te možnosti in težijo h getiziranju in zapiranju Trsta v stare, zgodovinsko prezivele kalupe. Pa tudi do slovenske manjšine nimajo pravega odnosa in je ne podpirajo.

KAKO BOMO VOLILI

Glasovnica za Pokrajino je rumene barve. Na njej so že natisnjena imena kandidatov za predsednika in za pokrajinski svet. Da se izognemo napakam je najbolje, da prekrizamo samo znak stranke. Volitve bodo samo v nedeljo do 22. ure.

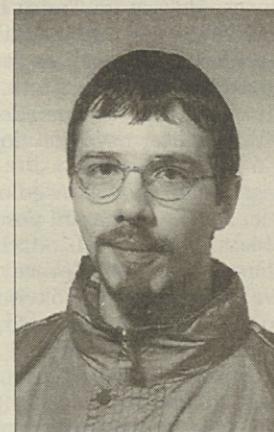
Miljski občani bodo dobili tudi glasovnico sive barve za občinski svet. Vsak volilec lahko glasuje za župana in hkrati tudi za stranko, ki je z njim povezana. Ob tem lahko odda preferenco, tako da napiše ime in priimek izbranega kandidata. Tudi v Miljah bodo volitve samo v nedeljo.

POKRAJINA

Na listi Ljudske stranke tudi mlada slovenska kandidata

Na kandidatni listi Ljudske stranke za pokrajinske volitve sta tudi mlada Slovenca, ki sta bila izbrana na predlog strankine slovenske komisije. To sta Cristian Cociancich (na sliki zgoraj), ki kandidira v enem izmed dolinskih okrožij, ter Fausto Ciacchi (na sliki spodaj), doma iz Kriza, ki kandidira v okrožju zgonisk in repentabske občine. Ciacchi je tudi rajonski svetovalec Ljudske stranke na zahodnem Krasu.

Ljudska stranka je ena od starih komponent Prodijske levsredinske Olfke, ki podpira predsedniško kandidaturu nekdanje deželne tajnice sindikalne zveze UIL Adele Pino. Njeno kandidaturu podpirajo se Demokratična stranka levice, zeleni in gibanje "Trst 2000", v katerem sodeluje tudi stranka Slovenske skupnosti.

VOLILNA KRONIKA

Jutri javna manifestacija v podporo Adele Pino

Levsredinska koalicija bo priredila javno manifestacijo v podporo kandidatki za predsedstvo Pokrajine Adele Pino, ki bo jutri ob 18.30 v velesojemskem kongresnem centru. Manifestacijo bo otvoril senator Olfke Fulvio Camerini, na njej pa bodo sodelovali nekateri vsedravniki koalicije, med katerimi posl. Pietro Folea za DSL, posl. Willer Bordon za Demokrate in senatorka Olfke Tana De Zulueta. Na manifestaciji bo govor o vprašanjih razvoja Trsta in njegove pokrajine; govor bo o nactu off-shore, ki je končno postal stvarnost, o Skladu za Trst, o nactu visoke železniške hitrosti in o drugih infrastrukturah, ki jih predvideva nedavni protokol, ki ga je podpisal ministrski predsednik Romano Prodi; govor bo torej o konkretnih ukrepih osrednje vlade v korist Trsta.

Kandidati DSL v Ricmanjih

Danes ob 18.30 bo v Babni hiši v Ricmanjih srečanje s kandidati DSL za pokrajinski svet v dolinskih volilnih okrožjih. Sodelovali bodo Willj Mikac, Sandy Klun in Emanuele Zaia.

Danes zaključek kampanje SKP

SKP bo svojo volilno kampanjo zaključila drevi ob 18. uri na Goldonijevem trgu. Spregovorila bosta strankin predsedniški kandidat Dennis Visioli in član strankinega vsedravnega vodstva Roberto Musacchio; predsedovala bo kandidatka za pokrajinski svet Bruna Zorzini Spetič.

Krožek Dolina SKP prireja drevi ob 20. uri v društveni gostilni v Dolini srečanje s kandidatkami SKP za pokrajinske volitve v dolinskem okrožju: Bruno Zorzini Spetič in Giuliano Zagabria, s kandidatom za predsedstvo pokrajinskega sveta Denisem Visiolijem in predsednikom trzasko SKP Giorgiom Cancianijem.

Krožek Kras SKP prireja volilna shoda s kandidatom za predsedstvo Pokrajine Denisem Visiolijem in s krajevnimi kandidati SKP za pokrajinski svet, jutri 15., ob 16.30 na trgu Sv. Roka v Nabrezini in ob 18. uri na Opcinah (v Narodni ulici na križišču s Proseško ulico). Na sedežu SKP v Miljah v Ul. Roma 2 bo danes ob 15. uri tiskovna konferenca kandidatke za izvolitev v občinski svet na listi »Naprej Milje«; sodeloval bo županski kandidat Sergio Milo.

Predvolilne pobude SSK

SSK prireja drevi, 14. t.m. ob 20.30 v prostorih občinskega gledališča France Preseren v Boljuncu javno razpravo na temo: Kako naprej? Na večeru bo SSK predstavila svoje poglede na sedanji nelahek in obenem prelomen trenutek Slovencev na Trzaskem in sploh v Italiji, kakor tudi svoje predloge za postavitve temeljev novemu obdobju v življenju naše narodnostne skupnosti.

Uvodno besedo bodo med drugimi imeli pokrajinski tajnik SSK Peter Močnik, deželni tajnik Martin Breclj ter kandidata SSK na listi TS 2000 Sergij Mahnič in Danijel Novak. Dobrodošli bodo predlogi in sploh pripevki občinstva.

Zgoniska sekcija SSK prireja drevi (ob 20.30) v prostorih kmečkega turizma Živec v Koludrovici javno razpravo na temo: Kraski park in pristojnosti trzasko pokrajinske uprave. Uvodoma bo poročal sekcijski tajnik Jozko Gruđen, sodelovali bodo kandidati SSK na listi Trst 2000 in člani strankinega deželnega vodstva.

Pet ur z Mladinsko levico

V hotelu Continentale v Ul. S. Nicolò 25 se bo danes ob 14.30 začelo 5-urno zasedanje, ki ga prireja mladinska levica. Na njem bo govor o soli oziroma o važni vlogi, ki jo pri tem ima Pokrajina (o tem bosta spregovorila tudi Matija Jogan in Nadja Debenjak), o razvoju Trzasko univerze, o družbenih prostorih in o mladinskem združevanju, o novih poklicih, o Pokrajini na področju vzgoje ter o Pokrajini in solidarnosti. Na zasedanju bo prisoten pokrajinski koordinator mladinske levice v DSL Emanuele Zaia.

Adele Pino danes v Vižovljah

Predsedniška kandidatka leve sredine Adele Pino bo danes ob 18. uri sodelovala na predstavitvi kandidatov liste »Trst 2000«; za nedeljske pokrajinske volitve v sportnem centru v Vižovljah; sodeloval bo tudi deželni odbornik Roberto De Gioia.

Shod v Naselju sv. Sergija

Adele Pino in Fabio Petracci (kandidata za predsedstvo in izvolitev v pokrajinski svet na listi TS 2000) se bosta danes ob 16. uri srečala s prebivalstvom Naselja sv. Sergija pri stanovanjskem bloku Italsider v Ul. Mascagni. Srečanje prireja federacija laburistov.

Umberto Bossi jutri v Trstu

Jutri bo na predvolilnem obisku v našem mestu Umberto Bossi. Govoril bo na zborovanju, ki bo ob 18.30 na Trgu sv. Antona. Poleg Bossija bosta govorila tudi deželni svetovalec Severne lige Paolo Polidori in predsedniški kandidat za Pokrajino Mario Bussani.

Ripa di Meana drevi v Mieli

V gledališču Miela bo drevi ob 18.30 predvolilno zborovanje Zelene liste, na katerem bo sodeloval tudi vsedravniki glasnik zelenih Carlo Ripa di Meana. Sodelovala bo tudi Adele Pino.

Casini jutri na Pomorski postaji

Volilna kampanja CCD-CDU za pokrajinske volitve se bo zaključila jutri ob 18.45 v dvorani Iliria na Pomorski postaji. Na manifestaciji bo spregovoril tudi vsedravniki tajnik CCD Pier Ferdinando Casini.

KNJIGA / PREDSTAVITEV

Iskre in iskrice na Opčinah

Napisala sta jo Aldo Rupel in Viljem Gergolet, predstavil jo je Miran Košuta

Iskre in iskrice so se zaiskrile na večeru povezave slovenske levice, ki je bil pretekli ponedeljek v openskem Prosvetnem domu. Priložnost za to je bila predstavitev istoimenske knjige (»Iskre in iskrice«, seveda), ki sta jo napisala Aldo Rupel in Viljem Gergolet. Po krajšem uvodu Stojana Spetice je Miran Košuta poudaril iskrenost, aktualnost in konkretnost razmišljanj obeh avtorjev, delo pa predstavlja izziv opredeljeni levici v današnjih dneh.

Aldo Rupel je iznesel nekaj misli; med drugim je izjavil, da - kljub sedanji hudi krizi ob propadu gospodarstva - ne daje nikomur pravice, da podpiše kapitulacijo v njegovem imenu.

Casopis Iskra bo Ruplovo in Gergoletovo knjigo predstavil tudi v ponedeljek, 18. novembra, ob 20. uri v gledališču F. Prešerna v Boljuncu.

TRADICIJA / OB MARTINU

Po številnih vaseh so martinovali

Na Colu Rezijani, v Dolini domači pevski zbor

Martin se je v ponedeljek opolnoci iztek, mnogi pa so ga (nadležno) občutili se v torek, kar tudi spada v tradicijo. Martinovanje so se namreč po vaseh in družinskih zavleka v noč, naslednjega jutra pa so morali njegovi najbolj vneti in zagrizeni »oboževalci« obracunati z njegovimi posledicami.

Najbolj veselo je bilo, seveda na Proseku, kjer je bila v proslavljanje vaskoga patrona »vprežena« vsa vas. Tudi drugod pa ni bilo dolgočasno. Na Colu so imeli ob Martinu v gosteh Rezijane. Domacinom je tako zapela tudi rezijanska ženska glasbena skupina (na sliki zgoraj, foto Balbi/KROMA).

V nedeljo popoldan so martinovali v

Dolini (na sliki spodaj, foto M. Magajna): za to bresko vas je praznično vzdušje okrog 11. novembra pravzaprav nepogrešljiva in seveda nadvse prijetna obveznost. Kot velevala je ustaljeni običaj - sv. Martin je namreč drugi vaski zavetnik - je srečanje ob novem vinu in domačih slaščicah priredil Mladinski krožek. Mnogi sovasčanov in prijateljev iz sosednjih vasi je v pozdrav spregovoril Zorko Giorgi, s krajsim koncertnim sporedom pa je srečanje obogatil MoPZ Valentin Vodnik, ki je pod vodstvom Ignacija Ode podal nekaj pristnih slovenskih pesmi in vinskih napevov. Nastop pa je sklenil z Vrabcevo Zdravico. (dam)

DRUŽBENO POLITICNO DRUŠTVO EDINOST

priredi vrsto predavanj z naslovom

PRAVICA DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA

Predavanje, ki bo prikazalo možnost vsakogar, da prispeva k postavitvi temelja za dober zascitni zakon bo

danes, 14. t. m., ob 20.30 na Proseku - Prosvetni dom

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
14. novembra 1996
NIKO

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 16.36 - Dolžina dneva 9.33 - Luna vzide ob 10.06 in zatone ob 19.51.

Jutri, PETEK,
15. novembra 1996
LEOPOLD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 10,8 stopinje, zračni tlak 1014 mb ustaljen, veter 18 km na uro južnik, vlaga 63-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nina Biagi, Andrea Ferretti, Matej Coretti, Martin Ridolfi, in Marco Mazzaroli.

UMRLI SO: 80-letni Giorgio Benussi, 85-letni Luigi Demonte, 21-letni Luca Fusco, 60-letna Stanislava Dragisic, 94-letna Annita Zanini, 87-letna Ludmilla Pisanc.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 11. do SOBOTE, 16. novembra 1996**

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Dvorana rezervirana.

EXCELSIOR - 17.55, 20.05, 22.15 »Twister«, r. Jan De Bont.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 18.45, 20.20, 22.00 »September songs: la musica di Kurt Weill«

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il professore matto« i. Eddie Murphy.

NAZIONALE 1 - 17.00, 19.30, 22.00 »Sleepers«, i. Brad Pitt, Dustin Hoffman, Robert De Niro, Vittorio Gassman.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La prova«, i. Jean Claude van Damme, Roger Moore.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il barbiere di Rio«, i. Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Train-spotting«, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Discesa all'inferno dell'anal«, prepovedan mladini pod 14. letom.

CAPITOL - 16.30, 19.00, 21.40 »Ritratto di signora«, i. Nicole Kidman.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »La lupa«, r. Gabriele Lavia, i. Monica Guerritore, Raoul Bova, Michele Placido, Giancarlo Giannini.

LUMIERE - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Bound. Torbido inganno« r. A. Wachowski, i. J. Tilly, G. Gershon, prepovedan mladini pod 14. letom.

MADONNA DEL MARE (Via Sturzio 4) - 20.00 »Barfly - moscone da bar«, r. Barbet Schroeder, i. Mickey Rourke, Faye Dunaway. Vstop prost.

PIREDITVE

V BARU OXIS v Krizu bo danes, 14. t. m., ob 21. uri koncert skupine Juke box. To je znana goriska skupina, ki je že večkrat nastopila v naših krajih kot na primer za Stefanovo v Grljanu, ob putu v Amandi itd.

SKD GRAD vabi na predavanje z diapozitivi Katje Kjuder PO KITAJSKI, ki bo danes, 14. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Banih. Vabljeni!

SKD PRIMOREC - Trebce sporoča, da večer narečne pesmi DANES, 15. t. m. OPADE ZARADI BOLEZNI!

V TRZASKI KNJIGARNI - galerija je na ogled razstava ATILJA KRALJA do 16. t. m.

GLASBENA srečanja mladih v Rojanu. Slovenska župnijska skupnost v Rojanu in Slovenska glasbena sola vabita na koncert pianistke TATJANE OGNJATOVIC, ki bo v nedeljo, 17. t. m., ob 17. uri v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordaroli 29. Na sporedu bodo skladbe Chopina, Skrijabina in Rahmaninova. Vstop prost.

PD MACKOLJE vabi na predstavitev knjige »MACKOLJANSKA LJUDSKA NOSA« in na razstavo na novo izdelanih nos v okviru niza prireditvev »Oživljamo staro in lepo za sedanjost in bodočnost« v nedeljo, 17. t. m., ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah. Publikacijo bo predstavil g. Dusan Jakomin. Razstava pa bo odprta se v ponedeljek, 18. t. m., ob 17. uri, do 20. t. m., od 16. do 20. ure, za sole po dogovoru na tel. st. 232250. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAZENECV vabi v ponedeljek, 18. t. m. v Peterlinovo dvorano na ogled dokumentarca »FASIZEM POD SLOVENCI« - prvi pogled v arhiv Zbora svecenikov sv. Pavla, ki ga bo predstavil mag. Egon Pelikan. Zacetek ob 20.30.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdivino 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

ČESTITKE

Abraham je spet na poti, Kontovela zdaj se loti. ANICA je že izbrana, da mu roko bo podala. Da soseda naša draga vedno mlada bi ostala, srečo z Bertotom delila, mu življenje radostila, naj jo spremlja le veselje, to so naše srčne želje! Jadranka, Pavel, Slava in Dusan.

Danes praznujeta 60 let skupnega življenja MILKA in LUDVIK BORJAN s Ferlugov. Da bi se dolgo tako cila in vesela se po hiši zavrtela in zraven kakšno zapela, jima želi pevski zbor »Visava« s Ferlugov.

Ob rojstvu drugorojenke

Grete

iskrene čestitke našima tainici Eleni, podpredsedniku Aleksiju ter sestrici Nicol

SKD Primorec - Trebce

OBVESTILA

DRUŽBENO POLITICNO DRUŠTVO EDINOST priredi vrsto predavanj z naslovom PRAVICE DO RABE SLOVENSKEGA JEZIKA. Predavanja, ki bodo prikazala možnost vsakogar, da prispeva k postavitvi temelja za dober zascitni zakon bodo ob 20.30 naslednje dni: danes, 14. t. m. na Proseku - Prosvetni dom, jutri, 15. t. m. v Bazovici - Bazovski dom, v torek, 19. t. m. v Miljah - društveni prostori, v petek, 22. t. m. pri Slovenskem kulturnem klubu ter v petek, 29. t. m. v župnijski dvorani v Nabrezini.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - Ul. Donizetti 3 vabi v soboto, 16. t. m., ob 18.30 vse članice in prijatelje na svoj REDNI OBCNI ZBOR. Na sporedu bodo poročila, delovanje minule sezone, načrtovanje nove ter volitve novega odbora. Sledila bo zakuska.

KD ROVTE - KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27, sklicuje OBCNI ZBOR v soboto, 16. t. m., ob 20. uri. Dnevni red: razna poročila, razrešnica, volitve. Vabljeni člani in prijatelji.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJ DPZIO JOZEF STEFAN prosi dijake, ki so opravili maturo in kvalifikacijski izpit na zavodu od leta 1981-1995, da dvignejo diplomu do vključno sobote, 30. t. m. Po tem datumu bo zavod vrnil diplome solske mu skrbništvu.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

OTROSKI roza naočniki, ki jih je nekdaj izgubil na pokopališču v Trebcah so na COS P. Tomazič v Trebcah.

FIAT UNO SX 1300 sivo metalizirane barve v dobrem stanju prodam, komaj opravljen tehnični pregled in cena po dogovoru. Tel. st. 229164 v večernih urah.

PRODAM Jamaha TT 600 S, letnik '95, zadnji model, 6.000 km, se dve leti garancije v odličnem stanju. Tel. st. 040/228333.

PRODAM zaradi selitve v Rojanu dvonadstropno stanovanje v odličnem stanju s krasnim pogledom na celoten zaliv in mesto sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, dve kopalnici, pet sob, ena s kaminom, teraso in balkonom, garazo za dva avta in skupnim vrtom. Cena po dogovoru, prosto avgusta 97. Tel. st. 040/417689 v popoldanskih urah.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdivino 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

DNEVNA soba (Neuewilhelm stil) 1870 Wien, consol (Settecento veneziano) 1890 prodam. Tel. st. 040/766649 od 8.30 do 12.30.

DVA MESECA staro samico irskega setterja prodamo po ugodni ceni. Tel. st. 040/302720 ob uri obedov.

PRODAM dve teleti sirovjave pasme in tele rdece lisaste pasme. Cena po dogovoru. Tel. st. 040/226213 - Bazovica.

LESTVE za nabiranje oljk dobite pri pohištvu Koršic.

PODJETJE isce uradnic/ka, tudi brez izkušenj. Pisne ponudbe poslati na Publist Srl, C.P. 568, 34100 Trst, pod geslo »Uradnik«.

PODJETJE isce osebe z večletno prakso za sodelovanje na področju zunanje trgovine. Pisne ponudbe poslati na Publist Srl, C.P. 568, 34100 pod sifro »Podjetje«.

PODJETJE isce urad v okolici Opčin, najmanj 100 kv. m. Interesenti naj tel. na st. 040/201332 od 9. do 17. ure.

ISCAMO malo stano-vanje ali hišo v najem na

Proseku ali v okolici, največ 500.000 lir mesečno. Tel. st. 040/225912 ali 0337/549598.

ZA KRAJSE obdobje dajem v najem hišo na Krasu nebijavojem ali studenom. Tel. v večernih urah na st. 327214.

NUDIM lekcije iz angleščine, po dogovoru tudi iz drugih predmetov. Tel. 040/771124.

V PIVNICI III. GENERAZIONE v Boljuncu bo jutri, 15. t. m., ob 20.30 nastopala skupina Kraski ovčarji.

OSMICO v Borstu ima Igor Barut.

OSMICO je v Nabrezini st. 8 odprl Usaj. Toci belo in crno vino.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara, Trnovca 14.

KMECKI TURIZEM je odprl Just Skerlj, Salez 44.

KMECKI TURIZEM je odprl Milic v Zagradcu - tel. 229383. Zaprto ob torkih.

OSMICO je odprl Jozko Colja, Samatorca 21.

RIKO LORENZI toči belo in crno v Lonjerju.

PRISPEVKI

V spomin na pok. Kristino Vrabec in Andreja Pertota darujeta Marija in Alojz Cibic 50.000 lir za Skupnost družina Općine.

V spomin na Gigeta Bogatec daruje družina Laura, Igor in Marko Sibelja 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Kriza.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

Namesto cvetja na grob Mirotta Cossutta darujeta Sonja in Renato 30.000 lir za vzdrževanje spomenika spomenika padlim v NOB iz Gabrovca.

Ob praznovanju sv. Martina daruje Ivan Malalan 50.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

†
Zapustila nas je naša draga

Ludmilla
Piscanc vd. Bole

Pogreb bo jutri, 15. t. m., ob 10. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga.

Žalujoci sin,
sestra, vnuki
ter ostalo sorodstvo

Trst, 14. novembra 1996
(Pogrebno podjetje Zimole)

Dve nepozabni leti sta minili, odkar si nas zapustila naša draga

Dragica
Perčič-Terčon

Vendar si ves ta čas vedno z nami

Ljubo in vsi, ki so te imeli radi

Sempolaj,
14. novembra 1996

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdivino 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

FINANCARSKA ŠOLA / POLEMIK ŠE NI KONEC

Župan še vztraja pri gradnji vojašnice

Včeraj je pisal ostro pismo Prodiu z zahtevo po pojasnilih in grožnjo o posegu sodstva

Župan Valenti je včeraj pisal predsedniku vlade Prodiu v prid gradnji financarske sole v Gorici. Župan je izkoristil časopisne vesti o zavrnitvi dveh amandmajev Zelenih in nato vlade glede črtanja financiranja za ta poseg. Amandmaja sta bila zavrnjena s tehničnimi utemeljitvami in je vlada napovedala, da bo vsekakor predložila novo zakonsko besedilo za doseg istega cilja. Prav ta napoved pa je Valenti privedla do zaključka, da se vlada zaganja proti interesom Gorice in zato napoveduje, da bo »o zadevi informiral državno pravdnistvo«.

Župan postavlja s tem v zvezi Prodiu vrsto vprašanj, za katerimi seveda tiči zahteva, naj se financarska sola vsekakor

sezida, četudi so na ministrstvu za javna dela že povedali, da ta objekt ni potreben in bi torej slo za potratno denarja. Valenti zahteva tudi pojasnila o izjavah goriskega poslanca Prestamburga, češ da so se v vladnih krogih pojavili pomisleki o oportunisti financarske sole tudi zaradi vesti o podkupniških aferah, ki naj bi bile v ozadju načrta. Župan hoče vedeti, za kaj konkretno gre in ali je to zadosten razlog za odpoved načrta.

Nadalje Valenti zahteva, naj se v vsakem primeru financiranje dodeli Gorici. Te dni so se namreč pojavile vesti, naj bi od prvotnega zneska za naše mesto ostalo le 30 milijard, kar pa je po županovem mnenju nedopust-

no. Če je ta argument dokaj prepričljiv, pa je naslednja Valentijeva trditev izredno vprašljiva. Ugotavlja namreč, da bi alternativne financarske soli v nobenem primeru ne zagotovile Gorici tolikšnega priliva denarja, kolikor bi ga vojašnica. Župan se pri tem spuša v drzno oceno, da bi financirani pucali v našem mestu po 100 milijard letno. Če vsoto delimo s številom tecažnikov in instruktorjev, bi to znasalo po 100 milijonov lir letnega stroška na osebo.

Ima župan zares v mislih vojašnico za šolanje navadnih finančnih stražnikov ali pa gre za ekskluzivni klub milijarderjev, ki bi v našem mestu praznili svoje debele denarnice?

EVROPSKE ORGANIZACIJE

Senator Bratina podpredsednik skupščine UEO

Postal je tudi član Sveta Evrope

Senator Darko Bratina je pridobil nove pomembne funkcije v evropskih mednarodnih organizacijah. Pred kratkim je bil potrjen kot član italijanske delegacije pri Srednjeevropski pobudi, pri kateri sodelujejo predstavniki šestnajstih držav (tajništvo ustanove je v Trstu) srednje in vzhodne Evrope in balkanskega položaja. Goriski senator pa je prevzel se dve pomembni dolžnosti na področju mednarodne politike. Izvoljen je bil kot predstavnik italijanskega parlamenta v Svet Evrope in v Zahodnoevropsko obrambno zvezo. V Svetu Evrope so stalni član komisije, v Zahodnoevropski obrambni zvezi (UEO), ustanovi, ki

naj bi postopoma prevzela vse naloge na področju varnosti in obrambe zahodnoevropskih držav, pa je prevzel odgovorno mesto podpredsednika skupščine, kar je najvišje mesto, ki ga je kdajkoli prevzel kak član italijanske delegacije. Vsekakor lepo priznanje za našega izvoljenega predstavnika, ki se je na področje zunanje politike usmeril že v prejšnjem mandatu.

Nove odgovornosti senatorja Bratina v mednarodnih organizacijah bodo lahko velikega pomena za uveljavitev strateske geopolitične vloge Gorice, tako za vzdrževanje in pospeševanje stikov in sodelovanja na kulturnem kakor na gospodarskem področju.

GLEDALIŠČE / NOCOJ V GORICI

Uspešnica lanske sezone

Komedija z Ivano Monti in Orestejem Lionellom

Po gostovanju tržaškega gledališča "La Contrada", ki je uvedlo v letošnje italijansko gledališko sezono v Gorici z narečno komedijo "El mulo Carleto" se bo nocoj v goriskem Kulturnem domu pricela redna abonmajska sezona italijanskega gledališča. Na sporedu bo odlična komedija (uspešnica lanske teatarske produkcije v Italiji) "Quel signore che venne a pranzo" v postavitvi skupine Mario Chiochio, z Orestejem Lionellom in Ivano Monti v glavnih vlogah in v režiji Ennia Coltortija.

To je zanimiva zgodba, napisana je bila stiročno, saj sta kot avtorja navedena znana pisca Hart in Kaufman. Do-

gaja se v nekem ameriskem mestecu, kjer se preprosto urejen dom zakoncev Stanley spremeni v pravi peklo. Televizijski zvezdnik naj bi se udeležil praznične božične kosila pri Stanleyevih, vendar se ga drži smola: na hšnem pragu nerodno pada in si zlomi nogo. Ta okolščina prisili gostitelje, da uglednemu in znanemu gostu ponudijo najširše gostoljublje. In tako se mirni dom spremeni v nekakšen kaotični studio s telefoni, obiski, dovtipi itd.

Predstava bo nocoj ob 20.30 v Kulturnem domu, abonmaji in vstopnice pa so v prodaji v turističnem uradu Appiani.

SKRBSTVO / SREČANJE MED ŽUPANI IN ODBORNIKOM FASOLO

Novi predpisi za oskrbo prizadetih oseb

Protest uslužbencev in oskrbovancev Pokrajinskega konzorcija za rehabilitacijo

Na sedezu pokrajinske uprave je bilo včeraj srečanje med deželnim odbornikom za zdravstvo Fasolo ter župani. Govor je bil o izvajanju dez. zakona st. 41 (posegi v korist prizadetih oseb) pri čemer se morajo občine do 26. t.m. opredeliti ali za obvezni medobčinski konzorcij ali pa tako, da skrb za prizadete poverijo Zdravstveni ustanovi. Fasola je udeležence srečanja podrobno seznanil z izvajanjem zakona in vsebinsko ter glede finančne razpoložljivosti (108 milijard). Fasola je včeraj sprejel tudi delegacijo uslužbencev pokrajinskega konzorcija za rehabilitacijo in staršev oskrbovancev, ki so ga seznanili z zaskrbljujočim stanjem v tej ustanovi. Fasola je dal dokaj pomirjujoča zagotovila. Pred sedežem pokrajine pa je bila tiha protestna manifestacija (foto Bum-baca) oskrbovancev, staršev in osebja.

NOVICE

Kulturna in solidarnostna prireditve "Združeni za UNICEF"

Že pred dnevi smo poročali, da bo v soboto, 16. t.m. v konferenčni dvorani razstavišča 7. kulturno in družabno srečanje "Združeni za UNICEF". Odmevna prireditve zeli biti doprinos k medsebojnemu spoznavanju in potrditev načela sožitja različnih kulturnih in narodnostnih stvarnosti na Goriskem. Denarna sredstva, ki jih bodo ob tej priložnosti zbrali, bodo namenili v sklad UNICEF.

Film "Ljubezen na prvi pogled"

V občinskem gledališču v Trzinu bodo drevi predvajali film "L'amore, il sesso e Berlino" (Ljubezen na prvi pogled) Rudolfa Thomeja. Predvajanje sodi v niz filmskih večerov Trans-Europe Expression. Prva predstava bo ob 18.30, druga pa ob 21. uri. Ob koncu prve predstave (ob 20.15) bo o filmu in avtorju spregovoril profesor Alberto Farassino.

Vrata niso bila zaklenjena

Z nepredvidnim ravnanjem pogosto olajšamo delo tatovom. Nekaj takega se je v tork zvečer zgodilo v stanovanju na Trgu Tomaseo v Gorici. Odsotnost stanovalcev so izkoristili neznanci, se vtihotapili v stanovanje ter se polastili ženske torbice s cedno vsoto denarja in osebnimi dokumenti. Vrata namreč niso bila zaklenjena.

Umrli je na vrhu

Nenadna slabost je sinoci obsla 80-letnega Giovannija Tomasoneja v Ločniku, ul. Delle Chiese Antiche 1, ki se je nenadoma zgrudil v blizini doma. Reševalci, ki so kmalu zatem prihiteli na kraj, so ugotovili, da je mozakar mrtev.

Nov zavodski svet na šoli I. Cankarja

Na solskem skrbnistvu nadaljujejo s preverjanjem izidov volitev v solske predstavnike organe. Volilna komisija zaseda vsak dan, povedali pa so nam, da svojega dela ne bodo dokončali pred koncem tedna in do tedaj tudi ne bodo znani dokončni izidi. Nekatere neuradne izide s slovenskih sol smo objavili že včeraj, za preostale pa bo treba še precej potrpljenja.

V nedeljo in ponedeljek so na trgovskem poklicnem zavodu Ivana Cankarja s priklučenno sekcijo Tehničnega trgovskega zavoda (nekdanja sekcija Zois) obnovili tudi zavodski svet. Volilna udeležba je bila izredno visoka med učnim in neučnim osebjem ter dijaki, picla pa kar zadeva starše. Poglejmo kako so glasovale posamezne komponente in kdo je bil iz-

voljen. Dijaki: gasovalo je 131 na 141 dijakov. Izvoljeni so Patrik Jarc (28 glasov), Enrica Cernic (27) in Karin Hoban (23). Prva neizvoljena sta Katjusa Peric (21) in Rok Stubelj (20).

Starši: glasovalo jih je 41 na 266. Izvoljeni so Daniela Colja (12), Silvana Culot (7) in Daria Zavrtanik (5). Prvi neizvoljen: Silvan Pitoli (4).

Učno osebje: glasovalo je vseh 19 volilno upravičenih profesorjev. Izvoljeni so Ida Primožic (8), Dario Frandolic (5), Jozko Princic (5), Ambroz Kodolja (5), Flavija Bezeljak (3) in Silva Stančič (3). Prva neizvoljena: Renza Pelesson (2).

Neučno osebje: glasovalo je 10 od 11 upravičencev. Izvoljena je bila Francesca Lampe (5), prvi neizvoljeni pa je Slavko Tomsic (3).

NIZ GORSKIH FILMOV

Ekstremno smučanje

Posnetki o spustih Luciana De Crignisa

Goriska sekcija italijanskega alpinističnega kluba (CAI) začne nocoj niz srečanj posvečenih filmom, videom in diapozitivom s planinskega oziroma alpinističnega področja. Nocoj ob 21. uri bo na sporedu prvo srečanje. Gost večera bo alpinist, smučarski učitelj in instruktor, 42-letni Luciano De Crignis iz Ravascletta, ki bo predstavil izbor diapozitivov z naslovom "Montagna vissuta - il richiamo del ripido". Srečanje bo v predavalnici liceja Dante Alighieri na Drevoledu XX. septembra. De Crignis, ki se lahko ponasa kar s 35 prvenstvenimi spusti na smučeh, je med drugimi presmucal strmine zahodne stene Ortlesa, severnih sten Cogliansa, Amarije in Mont Blanca, med njegovimi stiri izvenevropskimi ekspedicijami pa gotovo izstopa spust na smučeh s 6194 m visokega Mount McKinleya na Aljaski.

Naslednji planinski filmski večeri bodo 21. in 27. novembra ter se 4. in 11. decembra.

ŠEMPETER OB SOČI / SMRT

Adriano Cragnolin

Dolgoletni župan v Šempetru ob Soči

Z bliskovito naglico se je včeraj dopoldne razširila vest, da je na svojem domu nepričakovano preminil Adriano Cragnolin, župan v Šempetru ob Soči, dolgoletni upravitelj svoje skupnosti in vidna osebnost na politično-upravnem področju na Goriskem. Bil je pobudnik in vztrajen zagovornik novih pobud in načrtov, ki bodo krajevnim upravam dale novega zaleta.

Tako je bil med pobudniki ideje o postopnem združevanju občin trziškega območja, kar zadeva storitve. Bil je koordinator glede izvajanja takojimenovanega načrta "Città mandamento", v prvi osebi je bil angažiran, da se je oblikovala javna družba "Energia Ambiente". Vse te obveznosti, kakor tudi nešteto drugih, ki so izhajale iz opravljanja funkcije župana v domačem kraju, je opravljal izredno zavzeto in z največjo odgovorno-

stjo; vse to ob rednem delu v tovarni in tudi zelo aktivnem nastopanju v vrstah Demokratske stranke levice. Župani trziškega območja so ob tragičnem dogodku izdali daljše sporočilo, v katerem pokojniku izrekajo globoko priznanje.

Pogreb Adriana Cragnolina, ki je te dni dopolnil 50 let, bo danes. Od 13. do 15. ure bo krsta izpostavljena na županstvu v Šempetru ob Soči. Ob 14.30 se bodo od njega poslovili kolegi - župani.

KINO

GORICA
CORSO 18.00-20.00-22.00
»Il professore matto«.
TRZIC
COMUNALE 18.30-21.00
»L'amore, il sesso e Berlino«.

IZLETI

SPD GORICA priredi v nedeljo, 17. t.m. izlet na Sneznik in v Cerknico. Prevoz z lastnimi sredstvi. Skupne hoje bo približno 3 ure. Odhod ob 8. uri s parkirnega prostora pri Rdeči hiši.

PRIREDITVE

V KATOLISKI KNJIGARNI bo jutri ob 18. uri predstavitev knjige dr. Draga Stoke Andrej Zink dekan in župnik na Opcinah. Delo bo predstavil Tomaž Simcic.

KD BRISKI GRIČ prireja veselo martinovanje na Bukovju 16. novembra ob 20.30. Prijave pri Maji (tel. 884187) in Emanuelu (tel. 81163).

RAZSTAVE

V DOMU ANDREJA BUDALA V STANDREŽU je na ogled razstava likovnih izdelkov Mirka Maraza Zive koranine vsak dan do sobote, 16. novembra, od 19. do 21. ure.

V OBČINSKI KNJIZNICI V RONKAH je do 15. t.m. na ogled razstava ilustracij za otroke Magde Starec Tavcar. Umrk: 9.30-12 in 15.30-19.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes: 13.15, Teresa Visintin vd. Fonzari iz splosne bolnišnice v Viles; 13.15, Liliana Stua vd. Visintin iz splosne bolnišnice v Krmini.

gospodarstvo in finance

ANALIZE / ZAVOD TAGLIACARNE

Štirideset let pešanja rasti gospodarstva

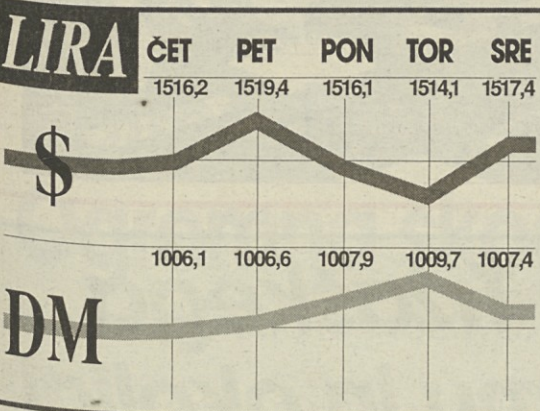
Leta 1951 6%, 1991 pa 2,3%

RIM - V zadnjih 40 letih je Italija doživela postopno zmanjšanje gospodarske rasti, in sicer od 6-odstotne stopnje rasti v desetletju 1951-61 na 5-odstotno v desetletju potem in na komaj 2,3-odstotno v obdobju 1981-91. Kmetijstvo, ki je po vojni jamcilo 20-odstotni delež vsega nacionalnega proizvoda, se je v starih desetletjih skrcilo za kar petkrat in je leta 1991 ustvarilo le še 2,9 odstotka bruto domačega proizvoda. Industrija se je postopoma umikala storitvenim dejavnostim, globoko preosnovo pa so doživela tudi mikroekonomska okolja.

To so glavne ugotovitve, ki izhajajo iz raziskave zavoda Guglielmo Tagliacarne z naslovom »Stiri desetletja ozemelskega razvoja« in ki jo bodo predstavili danes na slovesnem simpoziju ob 40-letnici ustanovitve tega ekonomske-raziskovalnega inštituta. Sicer pa raziskava omogoča preverjanje italijanske ekonomske geografije v zadnjih 40 letih njenega razvoja. Iz zbranih podatkov na primer izhaja tudi nepoznan podatek, da se je gospodarstvo južnega dela države, sicer v izmeničnih fazah, v glavnem razvijalo vzporedno z ostalimi deli države. Do razkoraka je prišlo sele v zadnjih letih: v obdobju 1993-95 je namreč povprečna stopnja gospodarske rasti na jugu znašala 1,3, v severni in srednji Italiji pa 2,9 odstotka.

Industrija, ki že v dvajsetletju 1951-71 ni pokazala močnega porasta pri ustvarjanju skupnega dohodka (od 37,1% je prešla na 38%) - podčrtuje zavod Tagliacarne - se je po letu 1981 skrcila na račun ekspanzije storitvenih dejavnosti, posebno v sektorjih distribucije, hotelov in javnih lokalov. To področje je namreč v obdobju 1951-91 povečalo svoj delež v skupnem dohodu od 8,7 na kar 19,3 odstotka.

Iz analize pokrajinskih podatkov pa izhaja, kot receno, zmanjševanje razdalje med različnimi deli države: razlika v dohodu na prebivalca, denimo, ki je bila leta 1951 več kot 400 odstotna med najbogatejšo (Turin z 8,1 milijona) in navedeno pokrajino (Potenza z 2 milijonoma), se je leta 1991 znižala le še na 250 odstotno. Leta 1951 je bilo pokrajin z nizjim dohodkom od državnega povprečja 61 (60% prebivalstva), leta 1991 pa se je njihovo število znižalo na 41 (40 odstotkov prebivalstva).

OBISK / GOSTINCI SDGZ IN GORIŠKEGA SGZ SO SE MUDILI NA BLEDU

Koristna udeležba na Gost-turju '96

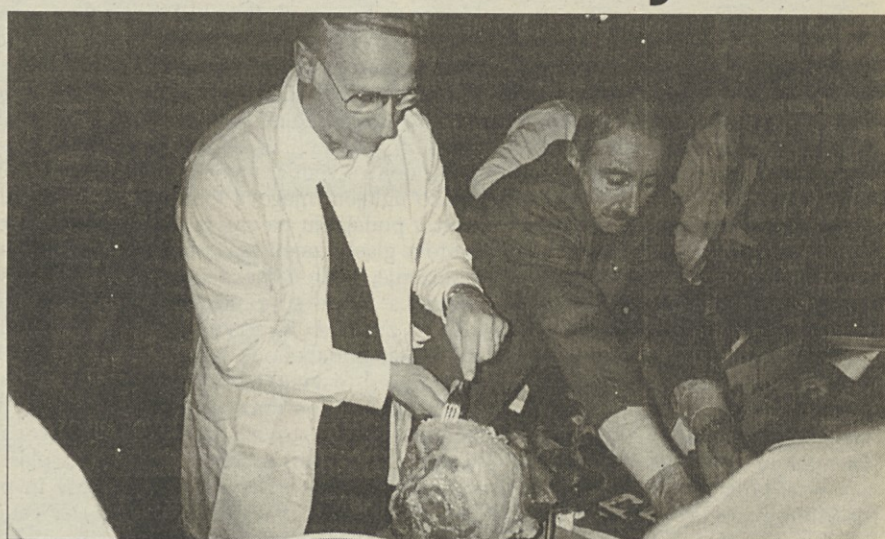
TRST - Gostinci Slovenkega deželnega gospodarstvenega združenja in Slovenskega gospodarskega združenja Gorica so bili pretekli teden na strokovni ekskurziji na Bledu, kjer so se udeležili 43. Gostinsko-turističnega zbora. Na tej pomembni prireditvi se vsako leto zberejo številni operaterji tega sektorja iz vse Slovenije, tako lastniki in upravitelji zasebnih malih in srednjih obratov, kot tudi vodilni in zaposleni v velikih tovrstnih objektih (hoteli, zdravilišča, igralnice). Zbor ima v programu tekmovanja v najvažnejših panogah in večinah, ki sooblikujejo sodobno gostinsko-turistično ponudbo na Slovenskem: kuhanje, postrežba, rezanje kraskega pršuta in priprava jedi pred gostom, priprava hladnotoplega bifeja, jesprenčkove enolončnice v kotličku, priprava raznih mesanih pijac, točenja piva, poznavanje slovenskih vin, slastičarstvo, tekmovanja receptorjev, sobaric, gospodinj s turističnih kmetij.

Gostinci iz Trsta in Gorice so imeli v prostorih najuglednejših blejskih hotelov na voljo strokovne razstave, posvečene kulinaricnim in dietnim izdelkom, slasticam, omizjem in pogrinjkom, gostinski opremi, inventarju, čistilom, živili in pijačam. Mogoče si je bilo npr. ogledati kroj in oblačila domače proizvodnje za natakarje, kuharje, sobarice idr., ki so po kakovosti in ceni veliko zanimivejši od italijanskih. Na razstavi slastičarskih izdelkov pa so lahko med drugim občudovali nagradne mojstrovine mladega talenta iz naših logov, Padričana Martina Gregorija, ki je po usposobitvi v najboljših italijanskih solah odprl svojo slastičarsko solo v Sloveniji.

Nasi gostinci so bili v ospredju popoldanskega dogajanja na Bledu, ko so številnim kolegom predstavili eno izmed najpristnejših tržaskih specialitet: v kruhu pečen pršut, ki ga je podarilo podjetje Alimentare Italiana iz Trsta (na posnetku). Na kratki slovesnosti, ki se je udeležil predsednik sekcije za gostinstvo in turizem pri

Obrotni zbornici Slovenije Ignac Rajh, sta govorila sekretar združenja za gostinstvo in turizem Gospodarske zbornice Slovenije Miro Pretnar in odbornik gostinske sekcije SDGZ Božo Jejič, ki ima glavno zaslugo za odlično izpeljan izlet. Jejič je prikazal značilnosti kuhinje, vinske pot terana in se druge zanimivosti, ki jih ponujajo slovenski gostinski obrati v Italiji. Razigrano gostinsko družbo na Bledu in v avtobusu so zabavale domače viže harmonike Gigija Furlana in saljivost Vanke in Tonce.

Davorin Devetak

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne obveznice se koristijo od 1. oktobra 1996 in zapadejo 1. oktobra 1999; petletne pa od 15. septembra 1996 in zapadejo 15. septembra 2001.

■ Triletne obveznice nudijo letno **7,50%** bruto obresti; petletne **7,75%**. Obresti so po davčnih odbitkih izplačljive dvakrat letno in sicer za triletne 1. aprila in 1. oktobra za petletne 15. marca in 15. septembra za vsako leto trajanja posojila.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **5,72%** oziroma **6,10%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. novembra**.

■ Obveznice BTP se koristijo triletne s 1. oktobrom 1996 in petletne s 15. septembrom 1996; ob vplačilu (**20. novembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39 (0) 431 67001 - Agencija Stara mlinica: tel. +39 (0) 431 63311 Agencija Rojani: tel. +39 (0) 431 61111 Agencija Domjo: tel. +39 (0) 431 61131

13. NOVEMBER 1996 v LIRAH			
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1499,00	1536,00	
nemška marka	996,00	1020,00	
francoski frank	293,00	302,00	
holandski gulden	884,00	911,00	
belgijski frank	47,10	49,00	
funt šterling	2462,00	2537,00	
irski šterling	2468,00	2543,00	
danska krona	258,00	266,00	
grška dragma	6,20	6,60	
kanadski dolar	1121,00	1155,00	
japonski jen	13,30	13,90	
švicarski frank	1179,00	1215,00	
avstrijski šilling	141,00	145,20	
norveška krona	236,00	243,00	
švedska krona	225,00	232,00	
portugalski escudo	9,70	10,30	
španska pezeta	11,70	12,20	
avstralski dolar	1178,00	1214,00	
madžarski florint	9,00	11,50	
slovenski tolar	10,80	11,30	
hrvaška kuna	270,00	280,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

13. NOVEMBER 1996 v LIRAH			
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1502,00	1532,00	
nemška marka	997,00	1017,00	
francoski frank	293,00	303,00	
holandski gulden	882,00	907,00	
belgijski frank	48,01	49,81	
funt šterling	2457,00	2537,00	
irski šterling	2463,00	2558,00	
danska krona	258,00	268,00	
grška dragma	6,18	6,78	
kanadski dolar	1119,00	1154,00	
švicarski frank	1183,00	1208,00	
avstrijski šilling	140,63	145,13	
slovenski tolar	10,90	11,30	

MILANSKI DEVIZNI TRG

13. NOVEMBER 1996 v LIRAH		
valuta	povprečni	
ameriški dolar	1517,380	
ECU	1930,110	
nemška marka	1007,360	
francoski frank	297,930	
funt šterling	2508,990	
holandski gulden	898,180	
belgijski frank	48,889	
španska pezeta	11,966	
danska krona	262,390	
irski funt	2515,820	
grška dragma	6,378	
portugalski escudo	9,958	
kanadski dolar	1137,470	
japonski jen	13,626	
švicarski frank	1196,770	
avstrijski šilling	143,160	
norveška krona	240,020	
švedska krona	228,400	
finska marka	334,450	

MILANSKI BORZNI TRG

13. NOVEMBER 1996			INDEKS MIB-30: +0,20 %		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
			Mediobanca	8.942	+2,89
Alleanza Ass.	11.045	+1,05	Mediolanum	15.127	-0,81
Bca di Roma	1.322	+2,16	Montedison	1.064	+0,18
Bca Fideuram	3.462	+4,12	Olivetti	507	+0,77
Benetton	19.115	+1,54	Parmalat	2.429	+1,41
Comit	2.833	+2,34	Pirelli Spa	2.776	+1,72
Credit	1.694	+1,86	Ras	14.901	+2,20
Edison	9.612	+1,74	Rolo	14.403	+1,02
Fiat	4.581	-0,26	Saipem	7.696	+3,06
Gemina	754	+2,11	San Paolo To	9.487	+1,44
Generali	30.574	+1,15	Sirti	9.532	+1,26
Imi	12.936	+0,24	Stet	6.034	-0,75
Ina	2.193	+0,09	TIM	3.491	+2,34
Italgas	5.760	+1,40	Telecom Ita	3.380	+1,99
La Fondiaria	5.589	+2,85			
Mediaset	7.387	+0,39			

KONCERT / TRŽAŠKO KONCERTNO DRUŠTVO

Glasbeni sprehod skozi Schubertovo življenje

Čudovit nastop baritonista Hermanna Preya

Po koncertni sezoni Glasbene matice je v ponedeljek zazivila tudi sezona Tržaškega koncertnega društva. Nastopil je baritonist Hermann Prey ob spremljavi pianista Michaela Endresa. Umetnika sta večer v celoti posvetila Schubertovim samospevom.

Marsikdo se bo spraseval, zakaj pricenja Tržaško koncertno društvo svojo sezono s tako intimno zasedbo. Vzrokov je več: naj omenimo vsaj tri. Če na programu sezone preletimo teh sedemnajst srečanj z glasbo, nam je jasno, da je v ospredju ravno komorna glasba. Če pa preletimo predstavitev izvajalcev na koncertnem listu ponedeljkevega večera, zvemo, da je Hermann Prey med največjimi pevci našega časa. Sam je na Dunaju tudi ustanovil festival, posvečen Schubertovi glasbi. O pianistu pa le podatek, da je s Schubertovimi sonatami nastopil v newyorški Carnegie Hall. Tretjič, letošnja sezona slavi dvestoletnico Schubertovega rojstva - Tržaško koncertno društvo je med prvimi, ki je začelo s praznovanjem tega priljubljenega dunajskega skladatelja.

Umetnika sta za ponedeljkov koncert izbrala le tiste Schubertove samospeve, ki so nastali ob Schillerjevi poeziji.

Tako se je koncert pričel z dramatično vsebino balad Leichenphantasie in Der Taucher.

Hermann Prey je glasbo oblikoval s komorno razsežnostjo. Kljub temu, da se je solal v Berlinu in da je nastopal v Wagnerjevih delih, je pred nami zablestel tudi v tej intimni dimenziji. Njegov glas je poln, donec, vendar zna biti mojstrsko uglajen, njegova tenkocutnost v podajanju pa zna iz Schubertove glasbe zajeti vsakršno razpoloženje, tja do najneznatnejšega občutka. Tako so začetne »zalujoče zvezde« iz prve balade zazvenele oddaljeno in temno, pa kljub izredno visoki legi, ravno tako temno pa zaključek te zgodnje Schubertove umetnine, vendar - z novim, pretečim prizvokom. Teško je z besedami opisovati vse to, kar je pred nami pricaral ta glasbenik!

Naj poudarimo, da slišimo ta Schubertova mladostna dela zelo redko. Balada Leichenphantasie je med prvimi Schubertovimi samospevi - skladba strinajstletnika! Vendar zna Schubert ze prepričljivo slediti tekstu: pri opisu mrkega spreveda, ki se oddaljuje (če omenimo le en primer), nas odslovi s turobnim, nepopisnim decrescendom.

Schubertovi samospevi skrivajo nesluteno glasbeno bogastvo. Iz oblike, ki jo je marsikdo pristeval za salonsko glasbo, je ta dunajski umetnik razvil samosvojo lirčno izpovednost. V svojih harmonskih intuicijah pelje Schu-

bertova izvirnost do dosežkov, ki napovedujejo bodoče glasbene sugestije: v marsičem prehitvejo Wagnerjev čas.

Hermann Prey je program oblikoval po časovnem zaporedju, tako da smo v drugem delu poslušali sadove Schubertovega zrelega obdobja, tja do zaključnega samospeva Der Pilgrim, delo šestindvajsetletnika, ki je bil v življenju že okusil marsikatero bridkost. Občutili smo, kako se Schubertova izpovednost pogreza do skrivnostnih, nedotakljivih duševnih globin. Če smo prej opazovali, kako pianist pred nami plastno oblikuje butanje valov in potapljanje junaka balade Der Taucher, se je sedaj dogajanje premaknilo v neotipljivo, neodvisno mrežo občutkov, do zaključnega, obupnega hrepenenja romarja v zadnjem samospevu večera Der Pilgrim. Hermann Prey je hotel s programom ustvariti neke vrste glasbeni sprehod skozi Schubertovo življenje, kar je tudi poudaril s tem, da si ni želel ploskanja med posameznimi samospevi. Naj torej pohvalimo tudi idejno zaokroženost tega glasbenega dogodka. In »nevsiljivo« podajanje obeh umetnikov. Včasih naletimo na pevce, ki zaupajo veliko glasbeno vlogo svojim silnim fortissimom: tem je Prey v ponedeljek dal mojstrsko lekcijo.

CR

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE

Plečnikove ljubljanske tržnice

Razstava fotografij Branka Cvetkoviča

Včeraj dopoldne je zalozba Rokus predstavila monografijo Ljubljanske tržnice arhitekta Jozeta Plečnika, sinoci pa so nato v prostorih stalne zbirke Mestne galerije odprli se razstavo fotografij ljubljanskih tržnic avtorja Branka Cvetkoviča. Gre za skupno akcijo v okviru prenove ljubljanskih tržnic Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo kulturne dediščine, Mestne galerije in Zalozbe Rokus.

Razkošna fotomografija prinaša Plečnika v vsej njegovi monumentalnosti, Branko Cvetkovič je namreč z doslednim fotografiranjem v difuzni svetlobi interpretiral celotno urbanistično zasnovo kompleksa in Plečnika v njegovi klasični noti. Fotograf Branko Cvetkovič je usmerjen predvsem v fotografiranje industrijskih objektov, pri čemer izhaja iz stališča, da svetloba definira prostor. V notranjih prostorih, ki so definirani samo z zunanjimi odprtinami in

arhitekt Jože Plečnik
1872-1957

svetlobo, ki jo je postavil arhitekt, nikoli ne nastopa z umetno lučjo. K verističnim pristopu, ki ga omogoča difuzna svetloba in z njo odsotnost senc, sodi tudi simetrija, ki je razvidna iz njegovega dela. Gre skratka za koncept, ki v slovenskem prostoru ni znan oziroma uveljavljen. Na začetku trojezične monografije (angleško-slovensko-nemška) je tloris, iz katerega so razvidne fotografske pozicije, nato pa sledi Kratka zgodovina razvoja prostora da-

našnjih Plečnikovih tržnic in njegove okolice avtorice Asje Krečič. Besedilo o arhitekturi Plečnikovih tržnic, ki so nastale v tekmi s kolonadami na Petrovem trgu v Rimu (sicer pa je Plečnik poskrbel z njimi za številne mesarje, ki so prodajali na odprtih stojnicah), je prispeval Peter Krečič, Aleksander Bassin pa je podal svoj pogled na večplastno fotografijo Branka Cvetkoviča. Za oblikovanje celotnega projekta je poskrbela Janja Oslaj. Kljub izredno razkošni opremljenosti in inovativnim tiskovnim postopkom, ki omogočajo kompleksen pogled na ljubljanske tržnice, je cena knjige po zaslugi sponzorjev (Atelje T. Gradbeno podjetje Grosuplje d. d., ljubljanske tržnice javno podjetje d.o.o., Loske tovarne hladilnikov, Paco Gepar d.o.o., Razvojni zavod, podjetje za poslovne storitve, d.d., Tobacna tovarna) zelo ugodna, in znaša 9.450 tolarjev.

Andreja Paljavec

KANADSKI GLEDALIŠČNIK V VIDMU

Vsestranski Lepage

Predvčerajšnjim in včeraj zvečer je v športni palači Primo Carnera v Vidmu gostoval Quebecski gledališčnik francoskega porekla Robert Lepage s predstavo Elsinore, v kateri na zares svojstven način podaja Shakespearovega Hamleta. Tako je že s prvo predstavo v novi sezoni videmski center za gledališke dejavnosti Centro Servizi e Spettacoli potrdil, da je med tovrstnimi ustanovami nase dežele najbolj dovteten in inovativne odreske postavitev, ki ne zanemarijo spektakularnosti in da ga ni strah gostiti na svojih deskah mednarodne skupine, ki so si na tem področju pridobile soliden sloves in tudi priljubljenost med občinstvom.

Kanadčana Roberta Lepagea lahko označimo le kot resnično vsestransko osebnost. Ze s prvo predstavo, Vinci, iz leta 1985 se je uveljavil kot avtor, vodja in glavni igralec. Njegove predstave so nato gostovale na številnih uglednih festivalih, posvečene pa se tudi filmu, bodisi kot igalec bodisi kot avtor. Leta 1993 je ustanovil lastno skupino ex Machina.

V predstavi Elsinore so kombinirane različne oblike odrske in vizualne umetnosti: gledališče, film, video. Lepage kot edini nastopajoči - le v najbolj kritičnih trenutkih se ob njem pojavi dvojnik - utelesa vse osebe tragedije, od Hamleta do kralja, kraljice, Ofelije, Polonija in Laerta, ki se izražajo v izvirnih Shakespearovih verzih. Nekaj resnično izrednega je scena, ki jo sestavljajo trije premični panoji, ki so bodisi kulisne bodisi ekran, na katere je proicirana povečana podoba protagonista. Posebno zapleten je srednji pano, ki se obrača na vse strani, poleg tega se okrogli izsek sredi panoja lahko vrtili okoli svoje osi, pravokotna odprtina sredi njega pa se od prizora do prizora, ki prikazujejo različne prostore dvorca danskih kraljev v Elsinoru, spreminja v okno, vrata, grob. Iz vseh teh elementov je zgrajeno vizualno bogata in sugestivna predstava, ki ji seveda se najlažje sledijo poznavalci dela, vendar je pravi užitek tudi za ostale.

(bov)

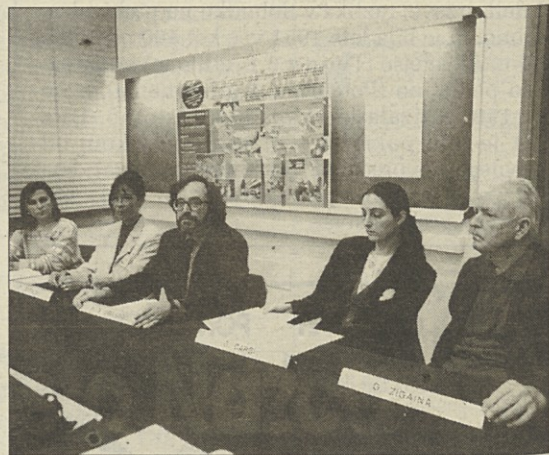
PRVI LIKOVNI NATEČAJ CENTRA ZA TEORETSKO FIZIKO

Narava in znanost v Miramaru

Mednarodno središče za teoretsko fiziko v Miramaru, ki je v tridesetih letih od svojega obstoja postalo že pravcato znanstveno mestec, saj se v njem vrstijo vsako leto okrog 4000 znanstvenikov (eden vsakih 55 Tržčanov), zeli vzpostaviti tesnejše in tvornejše stike s Trstom. V ta namen je razpisalo prvi likovni natečaj za tržaške umetnike ter dijake višjih srednjih sol. Tema, ki jo je izbralo, je dokaj široka in pomenljiva, saj zeli zajeti dva bistvena pogleda na razvojne perspektive našega me-

sta, in sicer znanstveno raziskavo in naravno bogastvo. Naslov natečaja je zato Narava in znanost v Miramaru.

Pobudo so predvčerajšnjim predstavili v Miramarškem centru na tiskovni konferenci, ki jo je vodil ravnatelj Centra Miguel A. Virasoro. Dela (v dimenzijah največ 70x100 in najmanj 50x70) bo treba oddati v prostorih za goste hotela Adriatico v Grljani med 15. januarjem in 14. februarjem. Nagrajevanje bo prihodnjega 15. aprila v Centru, razstava del pa bo odprta do 20. aprila.

Vrsta nastopov Tržaškega okteta v Melbourneu in okolici

Tržaski oktet je v torek, 12. t.m. zaključil svoje 5-dnevno bivanje in nastopanje v Melbourneu in okolici. V petih dneh je imel 4 koncerte s polnim programom, enkrat je sodeloval na otvoritvi razstave, dvakrat je z liturgičnim petjem sooblikoval mašo, vmes pa je še večkrat priložnostno zadonela njegova pesem. Včeraj je odpotoval z avtobusom na 570 km dolgo pot v Milduro, kjer je imel ze istega večera koncert za tamkaj živeče Slovence, po dveh dneh bivanja pa bo nadaljeval pot v Adelaide, kjer ima na programu več nastopov.

Nedelja, 10. t.m., je bila za pevce Tržaškega okteta gotovo najbolj naporen dan, saj so imeli kar dva polna koncerta in dve spremljavi mas; prvega v župnijski dvorani v Kewu, drugega popoldne pa v prostorni dvorani Slovenskega lovškega društ-

va »Veseli lovci« v St. Albansu. Tukaj sva z umestiskim vodjem Danilom Cadezem imela tudi pogovor za krajevno privatno slovensko radijsko postajo.

V ponedeljek in torek so organizatorji Oktetove turnee namenili počitku oziroma ogledu mestnih zanimivosti in izletu 100 daleč. Tako so imeli pevci in spremljevalci v ponedeljek priložnost, da so si med drugim ogledali ogromno gledališče s 2400 prostori in koncertno dvorano z 2000 prostori. V tej dvorani je Tržaski oktet lahko tudi zapel in tako obnovil izkušnjo izpred treh let, ko je lahko zapel tudi v gledališču Colón v Buenos Airesu. Torkov izlet pa je člane Okteta vodil na 100 km oddaljeni Mond Dandenong, s katerega je enkratni pogled na raven z Melbourneom in okolico, sledil je

ogled svetovne znamenitosti, to je Sanocuaría Williama Richetta in njegovih tam izdelanih skulptur v debli in korenina eukaliptusov s podobami avstralskih staroselcev. Ogledali so si lahko tudi zivalski vrt države Victoria s kenguriji, koalami in živopisanimi papigami in ze v samem mestu na povratku se hiso, v kateri je živel prvi osvajalec Avstralije angleški kapetan Cook.

Za prijetnost teh dveh dni kot za vse ostale je v Melbourneu poskrbel Slovenski narodni svet države Victoria s predsednikom Stefanom Mrzelom na celu.

Pevci so kljub naporom prejšnjih dni zdravi, le čas prehitro teče in ni casa za marsikaj, ker bi bilo vredno obiska in ogleda.

Iz Melbournea poroča
Jože Koren

INDIJA / POLEMIKA O VZROKIH TRAGEDIJE

Še vedno nejasni vzroki letalske nesreče

Doslej našli 275 od 351 žrtev - Našli tudi črne škatle

Iljušin je bil skoraj nov

NOVI DELHI - Iljušin 76, ki je v torek trčil s saudskim jumbom je bil skoraj nov: kazaska družba ima štiri tovrstna letala, vsi so začeli leteti prav pred kratkim. V nekdanji Sovjetski zvezi so se tovrstnih letal posluževali v številnih primerih, na primer v boju proti požarom, služili pa so tudi kot leteci tanker. Letalo lahko prevaža kar 40 tovorov. S polno obremenitvijo iljušin lahko preleti 3600 kilometrov.

Saudski jumbo je bil mnogo starejši: imel je 14 let in je že opravil 15000 poletov za skupno 40 tisoč ur letenja, kar je za letala te starosti dokaj normalno. Sodi med zadnje primerke prve serije Boeingov 747, ki so prvič poleteli leta 1970, to serijo pa so zamenjali z novim tipom leta 1986. Kot zanimivost naj povemo, da je jumbo TWA, ki je pred kratkim eksplodiral pri New Yorku sodelil v isto serijo, le da je bil mnogo starejši.

NOVI DELHI - Medtem ko reševalne ekipe še vedno iščejo morebitna trupla žrtev (doslej so baje našli 275 trupel od skupnih 350), se je vnela huda polemika o delovanju mednarodnega letališča v Novem Delhiju. Indijski tisk piše o napovedani tragediji, saj izvedenci baje že dolgo opozarjajo na zastarelost radarskega sistema na letališču Indira Gandhi. Letališča ima že šest mesecev nov radarski sistem, vendar ga se ne uporabljajo, ker ga je baje treba okrepiti. Oznost, da bi zastarelost radarskega sistema bila vzrok za tragedijo, je predsednik letalske ustaoe Rajan Chatterjee odločno zanimal, češ da je na letališču v

zadnjih letih pristalo na tisoče letal brez problemov.

Nekateri govorijo tudi o problemu sporazumevanja med pilotom kazaskega letala in kontrolnim stolpom. Piloti nekdanje Sovjetske zveze naj bi le delno obladovali angleščino, jezik, ki je splošno v rabi v letalskem prometu: do pred kratkim so namreč leteli na domačih progah, kjer so govorili samo rusko. Poleg tega naj bi piloti srednjeazijskih letalskih družb skušali na vsak način varčevati z gorivom, kar je že povzročilo nekaj nesreč. Iljušin pa, kljub temu, da je bil nov, baje ni imel sodobnih sistemov, ki preprečujejo trčenja med letali.

Nadzorniki poletov tudi obtožujejo oblasti, da bi morali lociti pristajalni koridor od vzletnega, kot so že pred časom predlagali, vendar oblasti na njihove obtožbe se niso odgovorile.

Včeraj so našli črne škatle obeh letal, tako da bodo kmalu razvozlati uganko, kako sta se obe letali znašli na isti visini v istem trenutku. V zvezi z nesrečo so indijske oblasti seveda takoj uvedle preiskavo.

Očividci so si dokaj edini v svojih pričevanjih: proti večeru so slišali močno eksplozijo in videli ognjeno kroglo, ki se je potem spremenila v ogromen oblak gostega črnega dima. Trupla ponesrečenecv so ležala na površini 6 kvadratnih kilometrov in reševalci se niso vseh zbrali.

Na tla so padle goreče razbitine obeh letal in zanelile vrsto požarov (Telefoto AP)

Reševalci so imeli s prenašanjem trupel ponesrečenecv res težko delo (Telefoto AP)

PERU / POTRES DOSEGEL 7, 3 STOPNJE PO RICHTERJU

Potresni sunek razdejal mesto Nazca

Ogromna škoda, na srečo malo žrtev

Pomoč doteka le s težavo, otroci brez hrane in vode, 40 tisoč brez strehe

LIMA - Na tisoče perujskih državljanov je prebilo noč pod milim nebom, potem ko je hud potresni sunek, ki je dosegel jakost 7, 3 po Richterjevi lestvici, skoraj popolnoma uničil perujsko mesto Nazca, ki leži kakih 500 km južno od glavnega mesta. Potres je povzročil, mimo ogromne gnotne skode, tudi najmanj 10 smrtnih žrtev. Najprej so se bali, da so potresni sunki, bilo jih je približno 200 v zelo kratkem razdobju, zakopali 300 rudarjev v nekem rudniku zlata, vendar se je potem izkazalo, da je bil rudnik sicer poškodovan, rudarji pa so se resili.

Iz Nazce poročajo, da je mesto skoraj popolnoma porušeno: v vsaki ulici sta kveckemu dve hiši ostali pokonci. Zrusilo se je kar

25 tisoč domacij. Pomoč za 40 tisoč prebivalcev prihaja z veliko težavo: občani se pritožujejo, da so njihovi otroci že od potresnega sunka brez hrane, električnega toka ni, vodo vod je uničen, pretrgane pa so tudi telefonske povezave. Vojska in policija sta posegli in pripeljali na potresno območje sotore, odeje in nekaj hrane, vendar odločno premalo za potrebe prizadetega prebivalstva.

Na območje Nazce bo v prihodnjih urah prispel tudi predsednik vlade Alberto Pandolfi, ki nadomestca predsednika Fujimora, ki je trenutno na uradnem potovanju na azijskem jugovzhodu. Pandolfi se hoče osebno prepričati o potrebah prebivalstva.

ZARADI BAJKONURJA

V zastrupljenem Altajskem gorovju je življenje vaščanov povsem nemogoče

MOSKVA - Ruski znanstveniki bodo te dni izstrelili se eno vesoljsko raketo s kozmodroma v Bajkonurju: naloga te vesoljske postaje, ki bo obkrožila planet Mars, je ugotoviti, če na Marsu obstaja življenje.

Mimo tega pa bo izstrelitev se poslalsala onesnaženje narave na območju Altajskega gorovja. Izstrelitev povzroca izredno strupene izpušne pline, zaradi katerih potem pade na ves Altaj strupen dež. Tudi deli raket, v katerih so strupene snovi, bodo padli v altajske gozdove, kjer jih že leži na desetine, ne da bi jih kdorkoli pobral. V Altajskem gorovju so drevesa povsem brez listja, med njihove oko-

stnjakom podobne veje se ne poda niti muha, kaj se ptica ali clovek. Jezera in reke prekriva oljnata plast, ki mori vsako obliko življenja v njih.

V vaseh so vašcani vseh starosti podvrženi vsakršnim rakastim obolenjem: divjajo epidemije vročine, ki jim nihče ne pozna vzroka; na kozi se pojavljajo rane, ki se nikoli ne celijo.

Po mnenju zdravnika Vladimira Lupandina, člana znanstvene komisije, ki si je ogledala to območje, je Altajsko gorovje obsojeno na smrt. Rusija nima sredstev, da bi bonificirala območje, noče pa se odpovedati vesoljski tekmi.

NOVICE

Minister Kračun sprejel veleposlanike držav EU in Nato

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Davorin Kračun je včeraj sprejel veleposlanike držav članic Evropske unije in zveze Nato ter jih seznanil s potekom integracijskih procesov, koraki Slovenije na poti v polnopravno članstvo v evro-atlantskih povezavah ter z dvostranskimi pogovori s članicami EU in Nato v zadnjem času. Kračun je ob tem poudaril, da Slovenija utemeljeno pričakuje, da bo v prvem krogu držav, ki bodo sprejete v razširjena EU in Nato. Izrazil je zadovoljstvo, ker je Evropski parlament že potrdil asociacijski sporazum in ker so se začeli postopki ratifikacije v parlamentih članic EU. Tako je danski parlament že s pozitivnim mnenjem sklenil obravno sporazuma v prvem branju. Tudi postopek za uveljavitev pred dnevi podpisanega začasnega sporazuma teče v skladu s pričakovanji. Veleposlaniki pa so zagotovili, da si članice EU in Nata želijo, da bi se Slovenija uveljavila kot ena izmed držav, ki se bodo najhitreje priključile integracijam držav z najrazvitejšim gospodarstvom in demokracijo. Kračunovi gostje so izrazili upanje, da bo novi slovenski DZ hitro zastavil delo pri ustvarjanju pogojev za to. Prebivalcem Slovenije pa so izrazili priznanje za miren in demokratičen potek volitev.

Belorusija grozi s prekinitvijo umika jedrskega orožja

MOSKVA (STA/dpa) - Beloruski predsednik Aleksander Lukasenka je v govoru pred belorusko dumo zagrozil Natu s prekinitvijo umika jedrskega orožja iz Belorusije, če zveza ne bo dala trdnih zagotovil, da sama nimam namena namestiti jedrskega orožja v kateri od prihodnjih držav članic iz Vzhodne Evrope.

Ukrajinci zahtevajo ruski umik iz Sevastopola

SEVASTOPOL (STA/AP) - Ukrajinski prebivalci Sevastopola so včeraj od Rusije zahtevali, naj se do leta 2000 umakne iz tega pristanišča na Krimskem polotoku. S tem so znova zaostri dolgotrajni spor med Rusijo in Ukrajino glede črnomorskega ladjevoja, ki sta ga Moskva in Kijev pred časom že omilila z načelnim dogovorom o delitvi ladjevoja.

PRED PARIŠKIM SREČANJEM O BOSNI IN HERCEGOVINI

Repatriacija ustavljena

Skupna stališča skupnega predsedstva

PARIZ, GAJEVI (Reuter, M.S.) - Člani kolektivnega predsedstva Bosne in Hercegovine in predstavniki mednarodne skupnosti bodo danes v Parizu sprejeli dvoletni načrt za udržitelje miru v državi, ki so jo po torkovih spopadih včeraj pretresali množični protesti.

Francoski zunanji minister Herve de Charette, ki bo skupaj z visokim predstavnikom mednarodne skupnosti Carlom Bildtom sopedredoval pariskemu srečanju, je včeraj sporočil, da je cilj sestanka vlti nov zagon civilnemu mirovnemu procesu leto po podpisu daytonskega sporazuma. »Stevilne zadeve so se vedno izjemno krhke. To velja za ustanovitev skupnih institucij, ki zamuja ... to velja za vračanje beguncev, ki je soočeno s številnimi težavami ... in to velja za obnovo, ki se je komajda zacela,« je izjavil na tiskovni konferenci.

Seznam težav je dopolnil torkov spopad pri vasi Gajevi v severozahodni Bosni, kjer so se Muslimani in Srbi zapletli v najhujše boje po podpisu mirovnega sporazuma. Potem ko je sta življenje izgubila dva Muslimana, stirje pa so bili ranjeni so se morali vmešati ameriški in ruski vojaki, ki so približno 600 Muslimanom preprečili vrnitev na svoje domove. Zaradi tega je večeraj pri Gajevih prišlo do ogorčenih protestov beguncev. »Danes sicer ni bilo nobe-

nih kamnov, vendar me je nekdo dvakrat pljunil. Razmere zahtevajo nekaj civilnega vodstva na obeh straneh,« je izjavil ameriški major John Kershaw, častnik za zvezo z ruskimi silami, ki so jim Muslimani prav tako namenili dobsno mero zaljvk. »Pankrti ruski, poberiti se v svojo državo in urejajte svojo zmedo,« se je drl neki starejši Musliman.

Zaradi zaostrovanja razmer so pripadniki mednarodnih sil včeraj začasno ustavili proces vračanja beguncev na svoje domove. Iz Bildtovega urada so voditeljem sprtih narodov poslali pismo z zahtevami, ki morajo biti izpolnjene za nadaljevanje procesa repatriacije. »Dokler nase zahteve ne bodo izpolnjene in se razmere ne bodo umirile, ne bomo niti sprejemali niti reševali nobenih novih niti starih prošelj za vrnitev,« je sporočil Bildtov tiskovni predstavnik Colm Murphy.

Zaplet v vasi Gajevi sicer ni spremenil dvenega reda srečanja v Parizu, vendar pa je povzročil pravo vročico v pripravih nanj. Po precej »burnih« razpravah pa so se člani kolektivnega predsedstva BiH le sporazumeli, da bodo odobrili izjavo o vzpostavitvi vseh bosanskih institucij, izgradnji tržnega gospodarstva, pospestitvi procesa vračanja beguncev in krejitvi civilnih svoboščin, vključno s svobodo tiska.

PRIHODNOST NATOVE MIROVNE OPERACIJE

Vse kaže, da bo obseg mirovne operacije, ki pod Natovim vodstvom poteka v Bosni in Hercegovini, v prihodnjem letu zmanjšan za polovico. Dobro informirani viri napovedujejo, da bo na bosanskih tleh ostalo med 25 in 30 tisoč vojakov. Uradno odločitev bodo pristojni sprejeli prihodnji teden. Sedanji mandat se izteče 20. decembra.

MOŽNE SPREMEMBE NATOVE MISIJE

■ prva možnost

Brez sprememb: V skladu s tem načrtom bodo lforjevi vojaki ostali na svojih položajih kot sile za preprečevanje spopadov in stabilizacijo razmer.

■ druga možnost

Zmanjšanje sil za preprečevanje: Po tem načrtu bi mirovne sile začasno ostale nespremenjene, vendar bi se njihov obseg postopno zmanjševal.

■ tretja možnost

Zmanjšanje sil za stabilizacijo: Podobno zmanjševanje kot pri drugi možnosti, vendar bi bila pozornost misije usmerjena na stabilizacijo krhkih institucij. Bojni bataljoni bi delovali kot sile za hitro posredovanje, ki bi vskočile, ko bi bilo to potrebno.

■ četrta možnost

Popoln umik: Natovi predstavniki poudarjajo, da je ta možnost zelo majhna.

MIROVNE SILE POD NATOVIM POVELJSTVOM

VOJAKI IZ DRŽAV ČLANIC NATA

Belgija	360
Kanada	770
Danska	660
Francija	6.100
Nemčija	60
Grčija	200
Italija	2.100
Nizozemska	1.860
Norveška	550
Portugalska	770
Spanija	1.690
Turčija	1.440
Velika Britanija	7.800
ZDA	10.150

VOJAKI IZ DRŽAV, KI NISO ČLANICE NATA

Ceška republika	800
Egipt	630
Finska	330
Madžarska	320
Malezija	1.430
Maroko	800
Poljska	550
Romunija	200
Rusija	1.480
Svedska	790
Ukrajina	480
ostale*	410

SKUPAJ 42.730

REUTERS

*v operaciji sodelujejo tudi Avstrija, Jordanija, Latvija in Litva

NA ČEŠKEM BODO PRVIČ VOLILI POSLANCE V ZGORNJI DOM PARLAMENTA

Izbira senatorjev kot ključni test za konservativno vlado

PRAGA - Pred pol leta so volitve za češki senat, ki bodo ta konec tedna, dajale videz postranske zadeve. Vendar je bilo to prej, preden je premier Vaclav Klaus izgubil večino v spodnjem domu parlamenta.

Volitve za zgornji dom parlamenta, katerih prvi krog bo v petek in soboto, zdaj dajejo videz referendumu o edinem srednjeevropskem konservativnem premierju. Raziskave javnega mnenja kažejo na tesno odločitev, čeprav je Klaus s svojo Državlansko demokratsko stranko (ODS) pridobil nekaj prednosti zaradi zadnjih sporov med njegovimi socialdemokratskimi nasprotniki. V primeru, da Klaus dobi večino, potem bo lahko prihodnje leto izzval predčasne volitve v spodnji dom, da bi si povrnil večino, ki so mu jo spomladi odvzeli socialdemokrati Miloša Zemana.

Ce pa bo Klaus izgubil, bi to lahko pomenilo konec politične kariere za moza, ki je vodil češke gospodarske reforme od leta 1989. Namestnik predsednika ODS Ivan Filip zaniha možnost predčasnih volitev, če njegova stranka zmaga v boju za senat. Jiri Pehe, vodja prškega medijskega raziskovalnega instituta o tem ni tako prepričan. »Ce zmagajo socialdemokrati, si ne morem predstavljati nadaljnega obstoja Klausove vlade. Z manjšino v obeh domovih bodo morali odstopiti. Ce zmagata Klaus, bo skušal izsiliti predčasne volitve. Za to bo imel priložnost, ki ga mika

že pol leta,« je dejal Pehe. Češka republika je imela doslej le enodomni parlament. Ustava iz leta 1993, ko je razpadla nekdanja Českoslovaška, pa predvideva tudi senat. Po dolgem političnem zavlačevanju, nenazadnje s strani Vaclava Klause, se zdaj končno voli tudi zgornji dom. Senat bo imel le nekaj ustavodajnih pooblastil, pritegnil pa bo verjetno starejše in premisljene državnike, namesto agresivnih mladih politikov v vzponu. Kandidati morajo namreč biti stari najmanj 40 let; med njimi so med drugim nekdanji disident Vaclav Benda, češki veleposlanik v Washingtonu Michael Zantovsky in znani bankir Richard Salzmann. Ankete kažejo, da bo volilna udeležba najverjetneje nizka, mogoče tudi zato, ker bodo Čehi volili že drugič v obdobju šestih mesecev.

Politična elita pa bo spremljala rezultate kot kazalce za Klausovo prihodnost, ki ima zdaj precej težav. Pred parlamentarnimi volitvami spomladi je 55-letni profesor ekonomije izgledal nepremagljiv. Njegova koalicija je izvedla gospodarske reforme, inflacijo zbrila na enostevilno stopnjo, gospodarstvo je počasi raslo, nezaposlenost pa je bila skorajda zane-

marljiva. Zemanova socialna demokracija pa se je izkazala za prvovrstno presenečenje in Klausova tristrankarska koalicija je dobila le 99 sedežev v 200 članskem parlamentu. Vse od tedaj je Zeman izkoristil svoj položaj predsednika parlamenta za podtalno vojno proti Klausu, s katerim sta si bila v laseh veliko prej, preden sta vstopila v politiko. Stvari so se za Klause poslabšale. Prednost ODS v javnomnenjskih raziskavah je izpuhtela in socialdemokrati mu stojijo ob strani s približno 26 odstotki. Napovedi o gospodarski rasti so se utisale, trgovinski primanjkljaj narasča, padanje inflacije pa se je ustavilo na 9 odstotkih. Stevilne majhne banke so propadle - nekatere tudi ob obtožbah o vpletenosti politikov - in Klaus priznava, da je pod hudim pritiskom, tudi v lastni koaliciji. Med komentiranjem ene od anket je Klaus dejal: »Menim, da je 26, 2 odstotna podpora za ODS velik dosežek zdaj, ko dozivljamo hude pritiskove z vseh strani in nas stelejo za odgovorne zaradi propadanja bank. Kako bomo odgovorili na napade, ki prihajajo tudi od koalicijskih partnerjev, bo se predmet razprave.« Največja ironija pa je, da je Klausov največji zaveznik v zadnjem času postala prav opozicija. Ravno ko so ujele ODS, so se začeli socialdemokrati med sabo javno

DONALD FORBES / REUTER

spopadati. Stirje znani socialdemokrati, med njimi podpredsednik stranke Karel Mahovec, so predsedniku stranke Zemanu javno kljubovali, ko so oddali svoje glasove za vladni predlog v prvem branju predloga novega proračuna. Nekateri poslanci so začeli napadati komunisti-

cno preteklost strankarskih kolegov in Zeman je prilil olja na ogenj, ko je napovedal svoj odstop prihodnje pomlad, če tega prej ne stori Mahovec. Klaus je pohitel in izkoristil njihovo nerodnost, ankete v oktobru pa so pokazale, da volilci počasi izgubljajo potrpežljivost. Socialdemokrati

so izgubili svojo tesno prednost petih odstotkov in dobili le 20, 2 odstotka.

Senat bo izvoljen po britanskem (večinskem) sistemu, kar je novost, saj so doslej Čehi volili po proporcionalnem, zato si nihče ne upa napovedati izida. Novi sistem zagotavlja jasen obračun med ODS in

socialdemokrati. Kandidati morajo dobiti več kot polovico glasov in večina jih bo dobila mandat sele v drugem krogu, ki bo 22. in 23. novembra. Klaus trdi, da ne razmišlja o porazu. »Vlada namerava vladati, ne pa se uklanjati opoziciji ali celo razmišljati o odstopu,« je dejal pred kratkim.

Predsednik republike Vaclav Havel (v sredini) in notranji minister Jan Ruml (desno) v pogovoru z novinarji (Reuter)

V RIMU SE JE POD POKROVITELJSTVOM FAO ZAČEL SVETOVNI VRH O PREHRANI

Do leta 2015 naj bi število lačnih Zemljanov prepolovili

Trenutno na svetu zaradi lakote trpi kar 840 milijonov ljudi

RIM (Reuter, B.Z.) - V senci najnovejše humanitarne katastrofe v osrednji Afriki se je včeraj v italijanski prestolnici začelo petdnevno vrhunsko zasedanje Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO). Osemdeset predsednikov oziroma premierov, kolikor naj bi se jih do nedelje zvrstilo v Rimu, bo govorilo o načrtih, kako do leta 2015 poskrbeti za nahranitev dodatnih stiri sto milijonov ust in tako za polovico zmanjšati število ljudi, ki so prepuščeni lakoti in stradanju.

Prva ministrska konferenca o prehrani je potekala že leta 1974, ko so državni sprejeli sklep, da bodo v obdobju desetih let z zemeljske oble povsem pregnali lakoto. Takrat je bilo že vnaprej jasno, da je takšen načrt povsem neuresničljiv, zaradi česar se število lačnih ni prav nič zmanjšalo; prej nasprotno. Stiri odstotki svetovne populacije (840 milijonov ljudi) je še vedno brez zadostnih količin hrane. Kot so povedali strokovnjaki in vodilni uradniki FAO, so zdajšnji dokumenti in načrti precej bolj realni in razumni, zaradi česar obstaja veliko večja verjetnost za njihovo uresničitev.

Generalni sekretar Združenih narodov Butros Gali je v svojem uvodnem govoru poudaril, da je nedopustno, da je dvesto milijonov otrok, starih

manj kot pet let, podhranjenih. »Povsem nesprejemljivo je, da se

sem neznosno je gledati, kako določene države razmetavajo in uničujejo hrano, medtem ko druge svojim otrokom ne morejo izpolniti niti najbolj elementarnih potreb,« je dejal Gali in dodal, da lakota ni zgolj problem proizvodnje, temveč tudi problem distribucije. Seveda se generalni sekretar ZN ni mogel izogniti vprašanju Zaira,

zličnim med seboj pobijajočim se plemenom in etničnim skupinam predstavlja orožje, s pomočjo katerega se odvija zacaran krog nenehnega pobijanja. »To je ta strašna resničnost, katero moramo imeti v mislih, da bomo lahko razumeli, kako in zakaj moramo ukrepati. S tega govorniškega odra v tem večnem mestu resno pozivam ljudstva in države, prav vsakega od njih, naj sodelujejo v skupni akciji, ki jo bomo izvedli na območju Velikih jezer,« je dejal Gali in poudaril, da bo svet na ta način človeški solidarnosti dal pomen, ki ji pripada.

Udeleženci vrhunškega zasedanja FAO so se že pred njegovim začetkom sporazumeli o vsebini dveh glavnih dokumentov - Deklaraciji o svetovni prehrani in Planu delovanja. Glavna obljuba, zapisana v obeh dokumentih, ki so ju včeraj sprejeli z aklamacijo, je, da bo število lačnih do leta 2015 razpolovljeno. V deklaraciji o svetovni prehrani so države vnovic potrdile pravico vsakogar do zdrave in hranljive hrane. Ta pravica temelji na najosnovnejši pravici do tega, da nihče ne sme biti lačen. Deklaracija poudarja, da mirno in stabilno politično, gospodarsko in socialno okolje predstavlja temelj, ki bo državam omogočil, da bosta zagotavljanje zadostne količine hrane in zmanjševanje revščine postali njihovi prioritetni nalogi. Promocija demokracije in zaščita vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s pravico do razvoja in enakopravne zastopanosti moških in žensk, lahko, kot piše v deklaraciji, bistveno pripomorejo k trajni zagotovitvi zadostne količine hrane.

Največji vzrok pomanjkanja hrane po mnenju državnih tici v revščini, zato samovzdržujoč napredek pri odpravljanju revščine predstavlja kritično točko izboljševanja dostopa do hrane. K pomanjkanju hrane zelo dejavno prispevajo tudi konflikti, terorizem, podkupovanje in degradacija okolja. Resitev državni vidijo v povečani proizvodnji hrane. To pa je treba storiti v okviru znosnega upravljanja z naravnimi viri, odprave neznosnih vzorcev potrošnje in proizvodnje - predvsem v industrijskih državah - in cimprejšnje stabilizacije rasti svetovnega prebivalstva.

Hrane, kot piše v deklaraciji, ne bi smeli

Medtem ko v večnem mestu državni poglavarji razpravljajo o boju proti lakoti, na mnogih koncih sveta ljudje umirajo zaradi pomanjkanja hrane, ki je posledica vojaških obratov med različnimi sptimi skupinami. V zadnjem času sta največ pozornosti zbudili kriza v Afganistanu predvsem pa humanitarna katastrofa v Zairu. Mednarodni odbor Rdečega križa je tako včeraj v Afganistanu zrtvam državljanske vojne razdeljeval hrano in ožimnico. Pomoci je bilo deležnih 852 družin. Kot so povedali humanitarni delavci, v Pakistanu človekoljubno pomoč, ki pokrije približno polovico potreb po hrani, razdeljujejo vsaka dva meseca. Ameriški sekretar za kmetijstvo Dan Glickman pa je včeraj v Rimu izjavil, da so Združene države Amerike beguncem v osrednji Afriki pripravljene nuditi človekoljubno pomoč in podporo takoj ko bodo za to vzpostavljeni določeni mehanizmi. Glickman ni povedal, ali bo ta pomoč potekala v okviru mednarodne humanitarne akcije, ki jo organizirajo Združeni narodi.

določeni deli sveta opotekajo pod preobiljem hrane, medtem ko drugi nimajo niti najosnovnejših živil. Pov-

kjer se največja svetovna organizacija soocia z najbolj svežimi humanitarnimi izzivi. Gali je dejal, da lakota ra-

Udeležence zasedanja v Rimu je k zmanjšanju razlik med presitimi in lačnimi pozval tudi papež (Reuter)

uporabljati kot instrumenta politične in gospodarske prisile. Čeprav politiki poudarjajo pomen mednarodnega sodelovanja, menijo, da odgovornost za uresničevanje kompleksne naloge zagotavljanja zadostne količine hrane leži predvsem pri vladah posameznih

trgovine s hrano, kar bo proizvajalce in posrednike spodbudilo, da bodo razpoložljive vire izkoriščali znošno in gospodarno.

Da bi dosegli v Deklaraciji o svetovni prehrani zastavljene cilje, so državni včeraj sprejeli tudi Plan delovanja, ki je sestavljen

vseh in ob vsakem času do zadostne, primerno hranljive in zdrave hrane.

3. Pospesevanje politike znosnega kmetijstva, ribištva, gozdarstva in ruralnega razvoja, kar je bistvenega pomena za zagotavljanje zadostne količine hrane na družinski, državni, regionalni in svetovni ravni.

4. Pospesevanje svetovne trgovine, predvsem trgovine s hrano.

5. Izvajanje naporov za preprečevanje oziroma blažitev naravnih nesreč in katastrof, ki jih zagresi človek, s posebnim poudarkom na zagotavljanju zadostnih nujnih zalogah hrane, potrebnih za pomoč prizadetim.

6. Zagotovitev optimalne alokacije in izrabe javnih in privatnih investicij v znosni razvoj na področju kmetijstva, ribištva, gozdarstva in ruralnega razvoja.

7. Uresničevanje in nadzorovanje tega plana na vseh ravneh in v sodelovanju z mednarodno skupnostjo.

Generalni direktor FAO Jacques Diouf je ob sprejemu omenjenih dveh dokumentov državniike posvaril, naj ne dopustijo, da zaključki Svetovnega vrha o prehrani ostanejo zgolj prazne besede. Diouf je dejal, da se morajo državniiki takoj po vrnitvi v domovino lotiti uresničevanja obljub, pa čeprav sprejeti dokumenti niso pravno obvezujoči.

SVETOVNI VRH O PREHRANI

Svetovni vrh o prehrani, ki poteka pod pokroviteljstvom Združenih narodov, je včeraj sprejel načrt o prepolovitvi števila ljudi, ki trpijo zaradi kronične lakote, do leta 2015

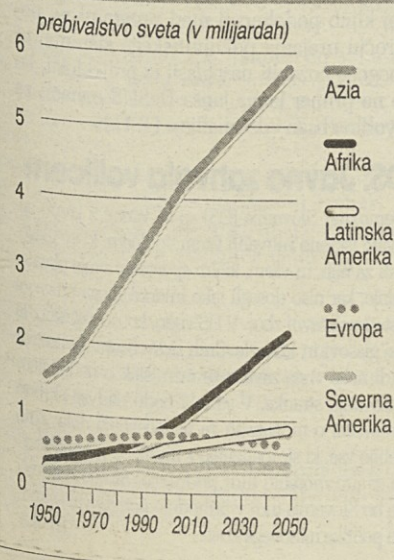

Načrt je bila sprejet na prvem delovnem zasedanju petdnevnega vrha, na katerem sodeluje 164 držav

Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) trdi, da bo moral svet proizvesti 75 odstotkov hrane več za nahranitev rastočega svetovnega prebivalstva

Po projekcijah naj bi se svetovno prebivalstvo med leti 1995 in 2050 povečalo za 72 odstotkov (s 5.700 milijonov na 9.800)

RAST PREBIVALSTVA 1950-2050

OMEJITVE RODOVITNOSTI PRSTI

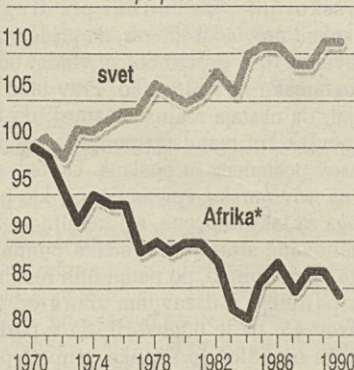
(v odstotkih kopnega)

Le 11 odstotkov prsti na zemlji je mogoče obdelovati brez namakanja, izsuševanja ali drugačnih izboljšav

PORABA HRANE

po prebivalcu

* brez Južne Afrike, Sudane, Egipta in Libije

Revščina ima negativen učinek na porabo hrane. Nezaposlenost v Afriki in pomanjkanje nadzora nad ceno hrane sta oslabilata nakupovalno moč in prebivalce pustila brez možnosti za pridobitev zadostne količine hrane za normalno in zdravo življenje.

držav. Te morajo vzpostaviti pogoje za oplojevanje zaposlovanja in prihodkov ter zagotoviti možnost nepristranskega dostopa do proizvodnih in finančnih virov. Enega glavnih elementov zagotavljanja hrane predstavlja tudi trgovina. Države se morajo zato v skladu z novo deklaracijo zavzemati za pospeševanje

iz naslednjih sedmih točk.

1. Zagotovitev političnega, gospodarskega in socialnega sistema, ki bo ustvaril najboljše pogoje za odpravo revščine in trden mir.

2. Izvajanje politik, namenjenih zmanjšanju revščine in neenakosti ter izboljševanju psihičnega in ekonomskega dostopa

VOLILNA ZAKONODAJA / PREDLOG DRŽAVNEGA SVETA

Panorama

DELEGACIJA

Včeraj se je iz Madrida vrnila delegacija udeležencev španske državljanske vojne, ki je bila na povabilo državnih oblasti in Združenja prijateljev mednarodnih brigad iz Madrida na desetdnevni svečanosti ob 60. letnici španske državljanske vojne v različnih mestih Španije. Od osmih se živčih »slovenskih Špancev« so se vabilu odzvali stiri - Stanko Salamon, Jože Berkopec, Dusan Rauter in Silvester Furlan.

RKS - Izvršni odbor rdečega kriza Slovenije je imenoval novega predsednika nacionalnega odbora RKS za krvodajalstvo. To je postal dr. Vladimir Topler, kirurg iz Slovenj Gradca, za podpredsednika pa je bil imenovan prof. dr. Edvard Glazar iz Maribora.

GORNIKI - Konec tedna bo v Trzinu 8. državno tekmovanje Mladina in gore, ki je najmnogičnejše tekmovanje mladih gornikov v poznavanju pravil življenja in gibanja v gorah pri nas. Letos se je za tekmovanje prijavilo 68 ekip s po štirimi tekmovalci in organizatorji pričakujejo, da se bo prireditev, ki bo potekala tudi v znamenju 40. obletnice Mladinske komisije pri Planinski zvezi Slovenije, zbralo kakih petsto udeležencev.

TEHNOLOGIJA - V centru Dolfke Bošnjanc na Igu pri Ljubljani so včeraj predstavili mrežo in uporabo računalniške tehnologije na področjih zdravstvene službe, fizioterapevtske ter delovno terapevtske službe in pedagoške službe. Posebej pa so predstavili Miškino malo solo računalništva, uporabo Interneta in Gunzburgove ocenjevalne tabele.

DIABETIKI - Ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni, 14. novembru, mariborski diabetologi ugotavljajo, da imajo samo eno zdravniško skupino za zdravljenje te bolezni, čeprav bi bilo po slovenskih normativih za 13 tisoč sladkornih bolnikov v Mariboru potrebnih vsaj pet ali šest skupin. Tudi sola za diabetike deluje na stroške bolnišnice, saj zavod za zdravstveno zavarovanje te storitve ne priznava.

ZDRAVJE - Drustvo pljučnih bolnikov Slovenije se bo jutri sestalo na svojem obnem zboru s strokovnim programom v Zdravstvenem domu Ljubljana-Center na Metelkovi. Letosnja strokovna tema je namenjena problematiki fizioterapije in pljučnih bolezni.

Volilcu dva glasova?

Vsakdo bi lahko volil dvakrat: prvič stranko in drugič posameznika, ki ni nujno član stranke

LJUBLJANA - »Ali ste za to, da se volilni zakon spremeni tako, da ima vsak volilec dva glasova: s prvim glasom po večinskem dvokroznem volilnem sistemu izvoli poslanca svojega volilnega okraja (skupaj 44 poslancev), z drugim glasom pa po proporcionalnem sistemu izvoli poslanca iz strankarske ali nestrankarske liste, pri čemer je drugi glas hkrati odločilen za proporcionalno delitev vseh 88 mandatov.« Pobudnik tega referendumskega vprašanja je državni svet, ki se poleg Liberalne demokracije Slovenije, ki predlaga uvedbo čistega proporcionalnega sistema, in Socialdemokratske stranke Slovenije, ki predlaga uvedbo večinskega volilnega sistema, zavzema za spremembo volilnega sistema. Volilke in volilci bomo tako 8. decembra na zakonodajnem referendumu odločili, kakšen volilni sistem bomo poslej imeli, izbirali pa bomo med tremi omenjenimi možnostmi. Sicer pa je treba volje volilcev in volilk, izraženo na referendumu, uzakoniti, in sicer z najmanj dvotretjinsko podporo poslancev državnega zbora.

Na včerajšnji novinarski konferenci je predsednik državnega sveta dr. Ivan Kristan pojasnil prednosti predloga državnega sveta. Dejal je, da želi državni svet s svojim predlogom omiliti oziroma odpraviti slabosti tako proporcionalnega kot tudi večinskega volilnega sistema in s kombinacijo obeh (kombinirani volilni sistem - KVS) povezati njune prednosti. S predlogom za uvedbo kombiniranega proporcionalno-večinskega sistema državni svet po besedah dr. Kristana upošteva dva bistvena interesa volilcev. Prvič želijo volilcev, da v državni zbor izvolijo tistega kandidata iz svojega okolja, ki ga

poznajo in za katerega želijo, da zastopa njihove interese v državnem zboru, ne glede na njihovo strankarsko opredelitev, drugič pa tudi želijo, da volijo tisto politično stranko, za katero želijo, da je prisotna v državnem zboru. Prva želja se uresničuje s prvih glasom. S tem se zagotavlja načelo personalizacije volitev, ki je pri proporcionalnem sistemu najbolj zapostavljeno, ker je v ospredju interes strank in strankarskih list. Druga želja se uresničuje z drugim glasom. S tem se zagotavlja sorazmerna zastopnost političnih strank v državnem zboru. Tako se laže izražajo manjšinski interesi, prepreči pa se,

da bi se v državnem zboru oblikovala dva nasprotujoča si politična bloka.

Kaj je dobro vedeti o KVS?

Na volitvah bo imel vsak volilec dva glasova: prvi glas bo za kandidata iz njegovega volilnega okraja, za katerega volilec želi, da ga zastopa v državnem zboru; drugi glas bo za listo kandidatov politične stranke ali nestrankarsko listo, za katero volilec želi, da je zastopana v državnem zboru. Za izvolitev 88 poslancev državnega zbora (po enega poslanca izvolijo pripadniki italijanske in madžarske narodnostne skupnosti), bo oblikovanih 11 volilnih enot, v katerih bomo volili osem poslancev. Vsaka volilna enota bo razdeljena na štiri volilne okraje, skupaj bo torej 44 volilnih okrajev. V vsakem od 44 volilnih okrajev bo izvoljen po en poslanec, ki mora dobiti v volinem okraju absolutno večino. Če nobeden od kandidatov ne dobi absolutne večine, se izvede drugi krog volitev, kar pomeni, da bodo volilci v drugem krogu izbrali med dvema kandidatom, ki sta dobila največ glasov v prvem krogu. Preostalih 44 poslancev pa bi volili v volilnih enotah po proporcional-

Osmega decembra tudi o predlogu državnega sveta (Foto: Tadej Černe)

nem načelu na podlagi strankarskih in nestrankarskih list kandidatov. Drugi glas je tako hkrati tudi ponderacijski glas za delitev vseh 88 poslanskih mandatov, kar pomeni, da bodo imele stranke v državnem zboru v načelu toliko poslancev, kolikor podpore bodo dobile od volilcev, to pa je delež glasov, ki se izračuna za posamezne stranke na podlagi drugega glasu.

Volilcu na volitvah ne bo treba oddati obeh glasov. Če

ne bodo želeli voliti stranke, lahko oddajo samo prvi glas za poslanca v volilnem okraju. Lahko je tudi obratno; ni treba da volilec voli poslanca, lahko voli le stranko oziroma listo. Volilci pa bodo lahko dali prvi glas kandidatu iz ene stranke, drugi glas pa drugi stranki.

In še to

Dr. Ivan Kristan je se povedal, da v svetu opusčajo skrajne oblike volilnih siste-

mov, torej čistega proporcionalnega in čistega večinskega sistema. Ob tem je navedel dva primera, ki sta se zgodila v zadnjem času. V Novi Zelandiji so opustili klasični večinski sistem angleškega tipa in sprejeli kombiniran sistem po nemškem vzorcu, v Italiji pa so opustili klasični proporcionalni sistem in se isčejo kombinacije z večinskim sistemom.

Vesna Vuković

Letala F16 na ogled

LJUBLJANA - Včeraj so predstavniki ministrstva za obrambo in nizozemskega kraljevega letalstva na vojaškem delu brniškega letališča predstavili štiri letala tipa F 16, od katerih sta dve letali z enim, dve pa z dvema sedežema. Letala bodo sodelovala tudi na današnji vaji Drava 96, ki bo potekala na Stajerskem, namen obiska nizozemskega kraljevega letalstva pa je sodelovanje med Slovenijo in Nizozemsko kot državo članico Nata, ki je približno enako velika kot Slovenija. Na obrambnem ministrstvu zatrjujejo, da Slovenska vojska ne razmišlja o nakupu takšnih letal.

A. K., foto: Boban Plavelski

Predstavniki obrambnega ministrstva so včeraj novinarje na Brnik povabili ob trinajsti uri, ko je bila večina tudi tam. Novinarjev, ne predstavnikov ministrstva. Po približno pol ure smo »neuradno« izvedeli, da je prišlo do nekakšnih težav pri prihodu petega letala, ki naj bi na nebu izvajalo akrobacije, po petinštiridesetih minutah cakanja na asfaltu ob vzletni stezi pa je prišla predstavnica MORS za stike z javnostjo, ki novinarjem ni namenila ne pojasnila in ne opravičila. In če že za vojsko velja, da gre vsako izgubljanje časa v rok službe, tega vsaj novinarji ne moremo trditi; ura cakanja je pač pomenila za uro daljši delavnik.

»Pomladnim strankam« 45 sedežev v državnem zboru

LJUBLJANA - Republika volilna komisija (RVK) je po neuradnih podatkih do zdaj pristela 1.133.815 glasov nedeljskih državnoborskih volitev, volilna udeležba pa je bila prav tako po neuradnih podatkih skoraj 74 odstotna. Večjih sprememb v razmerjih moči v parlamentu ne bo več.

Glasovi, ki jih je komisija dobila sele v torek, saj so prisli po postu, pa so vendarle vplivali na sestavo državnega zbora. Liberalni demokraciji Slovenije ostaja 25 poslanskih sedežev, Slovenska ljudska stranka je pridobila en sedež, tako da ima zdaj 19, Socialdemokratska stranka Slovenije ostaja pri 16 poslan-

skih sedežih, Slovenski krščanski demokrati pri desetih, Združena lista socialnih demokratov pa je po neuradnih podatkih izgubila en sedež, tako da jih ima zdaj devet. Tako imenovane stranke slovenske pomladi (SLS, SDS, SKD) imajo po novem skupaj 45 sedežev v državnem zboru, preostale štiri stranke (LDS, ZLSD, SNS in DeSUS), brez poslancev italijanske in madžarske narodnostne skupnosti, pa 43 poslancev. Prav tako po neuradnih podatkih bo 19 sedež SLS zasedel Anton Bergauer iz sedme volilne enote, iz vrst ZLSD pa je iz parlamenta izpadel strankin predsednik Janez Kocijancić. (V. V.)

STRANKARSKA KRONIKA

LDS: »Pomladanska koalicija temelji na vračanju v preteklost«

LJUBLJANA - »V stranki smo zadovoljni z volilnim izidom, po katerem smo prejeli 30 odstotni delež med strankami, ki so prišle v parlament, s čimer je bila jasno izražena volja, da bo mandat za sestavo nove vlade dobil Janez Drnovšek«, je včeraj na prvi povabilni novinarski konferenci dejal generalni sekretar Liberalne demokracije Slovenije Gregor Golob. Ob tem je napovedal, da bodo prihodnji teden znani uradni rezultati volitev, tako da se bodo najprej sestali poslanci stranke, prav tako naj bi bil oblikovan državni zbor, Drnovšek pa naj bi takrat tudi začel prve resnejše pogovore s parlamentarnimi strankami o prihodnji vladi, ki bodo potekali na podlagi programov, ki jih imajo stranke za delo vlade in parlamenta, razvrstitve prednostnih nalog in na podlagi kadrovskih možnosti posameznih strank.

»Uravnoteženost volilnih izidov, ki jo mnogi imenujejo pat pozicija, in dejstvo, da se nobena stranka ne more sama soočiti s prihodnjimi izzivi, je sporočilo, da je pač treba oblikovati koalicijo« je dejal Golob in dodal, da je LDS že pred volitvami napovedala, da vnaprej ne izključuje sodelovanja z nobeno stranko, ki se bo uvrstila v parlament. Izrazil je tudi pričakovanje, da bo tudi pri drugih strankah prevladal interes, da pridemo v Slovenijo tudi do cimboljše vlade, tako programsko in kadrovske. Prav tako je dejal, da obstaja realna možnost, da bo Drnovšek kot mandatar podprt z večino glasov poslancev in poslank. Ob tem pa je na novinarsko vprašanje, od kje podlaga za takšno oceno, saj trenutno tako imenovane stranke slovenske pomladi tega ne podpirajo, po neuradnih rezultatih pa imajo v državnem zboru od 90 glasov 45, pa je odgovoril, da v parlamentu ne odločajo stranke, temveč poslanci. O možnosti koalicijskega sodelovanja s pomladansko trojko (SKD, SLS in SDS) pa je dejal, da LDS ne razmišlja o možnosti, po kateri bi asistrala v koaliciji, ki bi v Sloveniji vzpostavila retrogradne procese. Po Golobčevi-oceni temelji pomladanska koalicija na matematičnem izračunu, starih delitvah in vračanju v preteklost. (V. V.)

DeSUS: Podpora Drnovškemu mandatarstvu

Demokratska stranka upokojencev namerava podpreti mandatarstvo dr. Janeza Drnovške, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal predsednik DeSUS Jože Globacnik, ki se je v torek srečal s predsednikom liberalne demokracije.

Nikakršnega dvoma ni, da se kdo od petih novih poslancev tega dogovora ne bi drzal, je poudaril Globacnik v zvezi z govoricami, češ da se je eden od poslancev DeSUS pogovarjal o podpori mandatarju iz ene od strank slovenske pomladi. V DeSUS namreč menijo, da si najmočnejša stranka, za katero je volilo več kot 27 odstotkov volilcev, prva zasluži priloznost za sestavo vlade. Sicer pa namerava stranka v novem državnem zboru prevzeti vlogo konstruktivne opozicije, pripravljeni pa so sprejeti tudi ponudbo za sodelovanje v Drnovškovi vladi, vendar le ob podpisu koalicijske pogodbe, v kateri bi opredelili svoje pogoje v zvezi z reformo pokojninskega sistema. DeSUS namerava v tem primeru zahtevati izdelavo objektivne analize sedanjega stanja v pokojninski blagajni, popravke obstoječega sistema glede na demografske spremembe in ukinitve vseh stroškov, ki v pokojninsko blagajno ne sodijo. Kot je poudaril Globacnik, stranka sicer podpira oblikovanje kapitalnega pokojninskega sklada, a vztraja pri tem, da bi morali za njim stati država in ne zasebna podjetja, kot je predlagano. Globacnik je se povedal, da ne nameravajo podpreti desne koalicije, saj kljub podobnosti med programi na področju urejanja pokojninskega sistema, ni mogoče pozabiti nesoglasij iz preteklosti, ko je na primer Janez Jansa DeSUS označil za »volilno bazo udbomafije«. (T. U.)

DS: Javna zahvala volilcem

Demokrati Slovenije (DS) so se včeraj z javno zahvalo iskreno zahvalili vsem volilcem, ki so glasovali za njih, in vsem, ki jim sporočajo svoje obzornost, ker niso dosegli tako imenovanega praga za vstop v državni zbor. V DS vedo, kot so zapisali, da vsi glasovi in kliči številnih državljanov pomenijo tudi neke vrste zavezo za razmislek o nadaljnjem delovanju stranke. V stranki bodo nadvse skrbno premislili o možnostih za nadaljevanje dela. Zato vabijo vse, ki simpatizirajo z njimi, da jih pokličejo in se jim morebiti tudi pridružijo. Slutijo namreč, da bo Slovenija tudi v prihodnje potrebovala stranke politike njihovega kova. (N. R.)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
SSG razpisuje abonma 1996/97: vpisovanje novih abonmentov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664.

Gledališce Verdi - Dvorana Tripčovich

Jesenska simfonična 1996/97
Jutri, 15. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 17. t. m., ob 18. uri (red B) - koncert orkestra gledališča Verdi. Vodi Woldemar Nelsson, bas Anatoli Kotscherga.

Pri blagajni Dvorane Tripčovich je v teku prodaja vstopnic za vse koncerte.
Urnik blagajne Dvorane Tripčovich: 9-12, 16-19. Vpisovanje novih abonmajev pa bo možno do 2. decembra.

Gledališce Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

Danes, 14. t. m., ob 20.30 (red četrtek)
»Un'indimenticabile serata« (Nepozabni večer) v izvedbi »Stalnega gledališča FJK po tekstu Achilleja Campanile. Režija Antonio Calenda. Nastopa Piera Degli Esposti. Predstava v abonmaju: odrezek 2.

KOROŠKA

CELOVEC

Tischlerjeva dvorana v Slomskovem domu: v torek, 19. t. m., ob 10.30 - Predstavitve skupne zgodovine Mohorjevih družb iz Gorice, celja in Celovca.

BRNCA

Kulturni dom: Jutri, 15. t. m., ob 19.30 »Burkaski misterij« premiera. Režija Sergij Verc. Ponovitev v soboto, 16. t. m., ob 19.30.

VELINJA VAS

Gostilna Seher - Bilcovska kulturna jesen: jutri, 15. t. m., ob 20. uri koncert z glasbeniki jazza »A Band from Home«.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Miela: Do sobote, 16. t. m. bo na sporedu Prvi pregled ruskega sodobnega filma 1995 :Danes, 14. t. m., ob 19.30 »Il velo nero« A. Proskin in ob 21.30 »Dove mi portano i cavalli« V. Motyl. Jutri, 15. t. m., ob 19.30 »Gente d'estate« S. Ursuljak in ob 21.30 »Andrà tutto bene« D. Astrahan.

GLASBA

TRST

Glasbena matica
Abonmajška koncertna sezona 1996/97
V torek, 3. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu bo na sporedu koncert Godalnea kvarteta Tartini iz Ljubljane.

Na sporedu skladbe Tartinija, Mozarta in Schuberta.

Prodaja in dvig abonmajev vsak dan na Glasbeni matici.

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park: v konjsnici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praski zaklad«. Urnik: 9-18.

Miramar - Skulptura v parku: v parku je na ogled razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trz. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod pokroviteljstvom trzaskе občine, pokrajine in dežele FJK.

Kavarna San Marco: na ogled je fotografska razstava v crnobelem Piera Ninfe z naslovom »L'universo del tango«

Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Galerija Torbandena: Jutri, 15. t. m., ob 18.00 bodo odprli razstavo slikarja Cveta Marsica z naslovom »Fertilidades«.

Gostilna »Stalletta« (Sv. Jakob): do 30. t. m. bo na ogled skupinska razstava trzaskih slikarjev z naslovom »Sapori d'autunno«, ki ga organizira Književni krožek Furlanije-Juljske krajine.

Galerija Minerva (Ul. S. Michele 5): do 20. t. m. razstavlja Graziella de Comelli Tretjak.

Galerija Isis (Ul. Corti 3/A): do 23. t. m. je na ogled razstava »La Madonna della salute nel cuore di Trieste«.

OPČINE

Zadrzna Kraska banka: se danes, 14. t. m. je na ogled razstava akademskega slikarja in ilustratorja Vladimira Lakovica.

GORICA

Kulturni dom: do 20. t. m. je odprta fotografska razstava Zdravka Rijavca »Čarobni svet Vipavske doline«.

Ob 19. do 24. t. m.: G. Feydeau »L'albergo del libero scambio«. Režija Mario Missiroli. Nastopa Geppy Glejeses. Predstava v abonmaju: odrezek 6 rumen.

Gledališka sezona 1996/97: abonmaje lahko podpisete pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih: 8.30-13, 16-19.30), blagajna v Pasazi Protti (ob delavnikih: 8.30-12.30, 16-19), v solah, na univerzi in pri podjetjih.

Gledališce Cristallo- La Contrada

Jutri, 15. t. m., ob 20.30 premierska predstava: Moss Hart in George Kaufman »Quel signore che venne a pranzo«. Režija Ennio Coltorti, nastopata Oreste Lionello in Ivana Monti. Vstopnice dobite pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063-638311) in v gledališču Cristallo (tel. 390613-948471).

Predstave za mladino - »Povem ti pravljico« V nedeljo, 17. t. m., ob 11. uri »Skrivališče« v izvedbi gledališča Papilù.

MILJE

Gledališce Verdi - Gledališce za mladino

V sredo, 20. t. m., ob 11. uri: Stalno gledališče FJK »Quando Iride correva sull'arcobaleno«.

V soboto, 16. t. m., ob 19.30 »Nihče ne ustvarja samo zase« - mala zgodovina arhitekture na Koroskem.

Predava Hartwig Wetschko.
V nedeljo, 17. t. m., ob 11. uri literarno branje z Janijem Oswaldom.

BOROVlje

Pri Cingelcu na Trati: jutri, 15. t. m., ob 19. uri literarni večer z domačimi avtorji.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K&k center: v petek, 22. t. m., ob 20. uri koncert s skupino »Trio in flagranti«.

Kinodvorana Madonna del Mare

(Trg Rosmini - Ul. Sturzo 4): ciklus filmov »Da bi razumeli odvisnost«, ki ga prireja združenje Hyperion v sodelovanju s Cappello Underground: danes, 14. t. m., ob 20. uri »Barfly - moscone da bar«. Vstop prost. Po filmu bo sledila debata.

Trzasko koncertno društvo

V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert violinista Pinchasa Zukermana in pianista Mark Neikrug. Na sporedu Mozartove skladbe.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz

Koncertna sezona 1996/97

V soboto, 16. t. m., ob 20.30 nastop akademskega pevskega zbora Tone Tomsic ob zlatem jubileju. Dirigent Stojan Kuret.

Kulturni center Lojze Bratuz: do 30. t. m. je na ogled razstava zamejskih likovnih ustvarjalcev. Urnik: od 17. do 19. ure vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah.

Katoliška knjigarna (Travnik 25): na ogled je razstava Arriga Tonuttija.

PASSARIANO

Villa Manin: do 6. januarja 1997 bo na ogled razstava »Velicina neke dinastije, dediscina rodbin Manin in Dolfin«.

KOROŠKA

CELOVEC

Bau Holding Kunstforum: do 16. t. m. je na ogled razstava del Christine Zurfliuh.

Nova mestna galerija: na ogled je razstava 100 akvarelov in risb Egona Schieleja.

BELJAK

Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).

ŠENTJANŽ V ROŽU

K&k center: na ogled je razstava del slikarja Klavdija Palčica z naslovom »Slike«. Od 17.11. bo na ogled razstava Draga Druskovica »Grafike«. Do 8. decembra bo na ogled razstava »Ko bo cvetel lan«.

TINJE

Dom prosvete Sodalitas: na ogled je razstava Zdravka Luketica iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K&k center: na ogled je razstava del Erike, Michaela in Brigit Jenko (olja, akvareli in akril).

GLEDALIŠČA

SLOVENSKO MLADINSKO

GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11, Ljubljana

SLOVENSKO
MLADINSKO
GLEDALIŠČE

SILENCE SILENCE SILENCE

Režija: Vito Tauffer
Danes, 14. novembra, ob 19.30: razprodano.

Jutri, 15. novembra, ob 19.30.: razprodano.

Torek, 19. novembra, ob 19.30.: za KONTO in IZVEN.

Četrtek, 21. novembra, ob 19.30: za IZVEN

Odprto mladinsko

E. Filipčić: VESELJA DOM

Režija: Nick Upper
Sobota, 16. novembra, ob 19.30: za IZVEN

Sreda, 20. novembra, ob 22. uri: za IZVEN

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana

G. Feydeau: BOLHA V USESU ali KAPLJA CEZ ROB

Danes, 14. novembra, ob 18. uri: abonma DIJASKI 1 POPOLDANSKI.

D. Mamet: SEKSUALNA PERVERZIJA V CHICAGU

Jutri, 15. novembra, ob 19.30: abonma STUDENTSKI DRUGI in IZVEN (KONTO).

I. Cankar: HLAPCI

Sobota, 16. novembra, ob 19.30: IZVEN (KONTO).

CANKARJEV DOM

FILM

Do nedelje 17. novembra:

FILM ART FEST:

PREDPREMIERE:

14.11: PREZIVETI PI-CASSA, James Ivory, 15.11.: OTROCI, Larry Clard, 16.11.: LOM VALOV, Lars Von Trier, 17.11:

PERSPEKTIVE:

14.11.: GAJ ZRE GILBERT GRAPEA, Lasse Halstroem, ob 17.30: DREVORED, Steve Buscemy, ob 18. uri: UJETNIK KAVKAZA, Sergej Bodrov, ob 21. uri:

16.11.: HOLLOW REED, Angela Pope, ob 17.30:

URADNIKI, Kevin Smith, ob 18. uri: TATOVI, Andre Techine, ob 21. uri:

17.11.: KROGLE NAD BROADWAYEM, Woody Allen, ob 17.30:

SUSANNA, Antonio Chavarrias, ob 18. uri:

URADNIKI, Kevin Smith, ob 21. uri:

DOKUMENTARCI, ob 15.30 (CD) in 20 uri (Kinoteka):

BITKA ZA DRŽAVLJANA KANEA, Thomas Lennon, Michael Epstein, 14.11.: ATLANTIK, Jan Roed, Kristian Petri, 15.11.: V ISKANJU RICHARDA, Al Pacino, 16.11.: ZIVALSKA LJUBEZEN, Ulrich Scidl, 17.11..

GLASBA

K4.

Kersnikova 4, Ljubljana

Torek, 19. novembra, ob 22. uri: skupina AUTODAFE.

KULTURNI DOM MORAVČE

Sobota, 16. novembra, ob 19. uri: Humanitarno društvo M&V NOVINA prireja koncert Družinskega tria NOVINA.

KULTURNI DOM NOVA GORICA

Jutri, 15. novembra, ob 20. uri:

Mala drama

J. Osborne: OZRI SE V GNEVU
Jutri, 15. novembra, ob 18. uri: za IZVEN in KONTO.

E. Ionesco: PLESASTA PEVKA
Sobota, 16. novembra, ob 20. uri: za IZVEN in KONTO.

Levi oder (vhod s Slovenske)

I. Horovitz: INDIJC HOČE U BRONX
Jutri, 15. novembra, ob 22. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Krekov trg 2, Ljubljana

N. Simončić: VELIKI KIKIRIKI

Sobota, 16. novembra, ob 17. uri.

Veliki oder

S. Makarović: SAPRAMISKA,

Sobota, 16. novembra, ob 16. uri.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Čopova 14

E. Albee:

TRI VISOKE ZENSKE

Jutri, 15. novembra, ob 19.30: abonma RED V in IZVEN.

Sobota, 16. novembra, ob 19.30: abonma VIKEND in izven (zaradi bolezni odpade)

J. J. Bricaire: DOHODNINA

Danes, 14. novembra, ob 19.30: za IZVEN in KONTO

Mala scena MGL

T. Dunham: LJUBEZEN&SEKS&TERAPIJA

Sobota, 16. novembra, ob 22. uri: za IZVEN in KONTO (razprodano)

E. Car: POREDUSOV JANOS

Jutri, 15. novembra, ob 20. uri: za IZVEN in KONTO

SNG - OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

R. K. Scedrin: ANA KARENINA (celovečerni balet)

Jutri, 15. novembra, ob 16.30: abonma SREDA, IZVEN, KONTO

L. van Beethoven: FIDELIO

Danes, 14. novembra, ob 20. uri: PREMIERA

Ponovitve:

16.11., ob 19.30, abonma SOBOTA;

19.11., ob 19.30, abonma TOREK;

21.11., ob 19.30, abonma ČETRTEK;

4.12., ob 19.30, abonma SREDA;

18.12., ob 19.30, abonma SOU;

13.12., ob 16.30, abonma PETEK.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Krekov trg 2, Ljubljana

F. Sehovič: KURBE, komedija

Jutri, 15. novembra, ob 19.30.

Sobota, 16. novembra, ob 19.30.

KUD FRANCE PREŠEREN

Karunova 14, Ljubljana

LG JOZE PENGOV:

ZGODBA O PINGU

Sobota, 16. novembra, ob 17. uri.

Gledališce lutk KONJ:

DON JUAN

Sobota, 16. novembra, ob 20. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Rotovski trg 2, Maribor

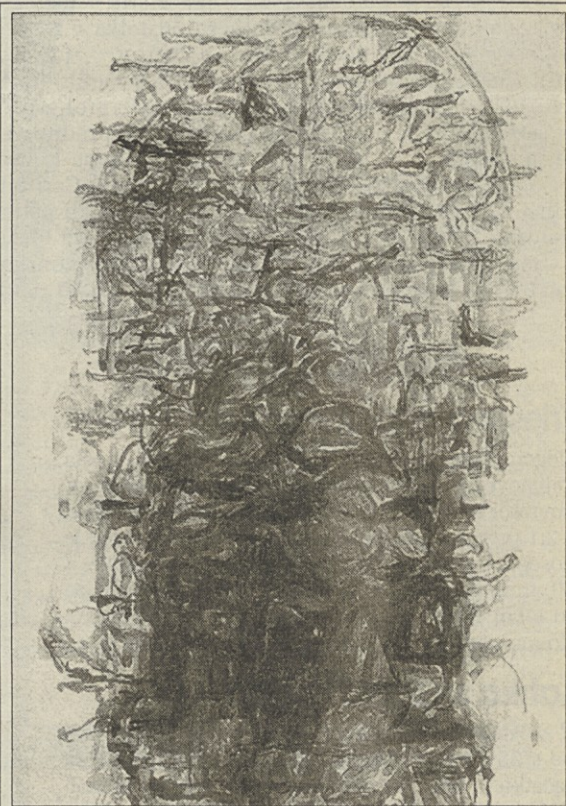
Jozica Ros:

UGANKE, ZANKE, ZAVOZLANKE

Nedelja, 17. novembra, ob 11. uri:

za otroke od tri leta dalje.

RAZSTAVE

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

Dunajska 31

Na ogled je razstava akvarelov
Otoa Rimeleja
(do 8.12.)

JAKOPIČEVA

GALERIJA

Slovenska 9,

Ljubljana

Razstava fotoreporterja

Primorskega dnevnika,

od 1944 do 1955,

Mario Magajna.

(do 30.11.)

GALERIJA EQRUNA

Gregorčičeva 3,

Ljubljana

V galeriji je na ogled

razstava Sandija Cerve-

ka in Bojana Goreneca.

(25.11.)

GALERIJA SKUC

Stari trg 21, Ljubljana

Na ogled je razstava

umetnice Marije Mojce

Pungerčar. (15.11.)

GRAFIČNI LIKOVNI

CENTER, Grad Tivoli,

Ljubljana

Na ogled je pregledna

razstava grafik Lojzeta

Logarja. (do 17.11.)

MODERNA GALERIJA

Tomsičeva 14,

Ljubljana

Skupinska razstava

umetnikov, ki so poda-

rili svoja dela za nastajajoči Muzej sodobne

umetnosti

v Sarajevu. (do 1.12.)

KUD FRANCE PREŠEREN

Karunova 14, Ljubljana

Razstava plakatov iz Sa-

rajeva

(do 19.11.)

GALERIJA KOMPAS

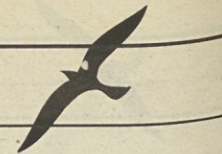
Slovenska 36, Ljubljana

Na ogled je razstava

umetnika

Alija Hafizović Haf:

BRAZGOTINE

NOGOMET

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA

Inter nadigral Juventus v Turinu

Juventus - Inter 0:3 (0:1)

STRELCI: Zamorano (33), Ince (74) in Djorkaeff (89).

JUVENTUS: Rampulla, Torricelli, Porrini, Ferrara, Julianio, Deschamps, Zidane, (Padovan), Tacchinardi, Del Pieor, Lombardo (Jugovic), Vieri (Di Livio).

INTER: Pagliuca, Angloma (Bergomi), Galante, Paganin (Berti), Pistone, Zanetti, Fresi, Ince, Winter, Zamorano (Ganz), Djorkaeff.

V osrednji četrtfinalni tekmi italijanskega nogometnega pokala je Inter sinoči v Turinu res presenetil, Juventus pa je razočaral, saj razen prečke Tacchinardi pri rezultatu 0:0 ni pokazal ničesar. Milančani so z zaprtjo, a zagrizeno igro potrdili napredek zadnjih tednov, če pomislimo, da so pred slabimi dvajsetimi dnevi v Turinu prvenstveno tekmo izgubili z 2:0.

V Cremoni je Bologna zmagala s 3:1. Andersson je dosegel dva gola (22 in 90), Susic je povzročil avtogol (78), začasní 1:1 pa je za gostitelje postavil Maspero (38).

Izidi prvih četrtfinalnih tekem: Cremonese - Bologna 1:3 (1:1).

Danes: Napoli - Lazio (ob 20.30 TV raidue)

Teamsystem po enem podaljšku

Proti Olympiakosu junaka Myers in Gay

TeamSystem - Olympiakos 81:72 (25:37, 66:66)

TeamSystem: Crotty 14, Blasi, Pilutti, Vescovi 4, Myers 36, Gay 12, Frosini 8, McRae 7, Casoli.

Olympiakos: Sigalas 4, Anderson 10, Nakić, Fatsoulas 3, Tomić 12, Tarlac 12, Welp 12, Rivers 19.

Prosti meti: TeamSystem 21:35, Olympiakos 20:32. Pon: Anderson (42:41), Pilutti (66:65), Welp (66:66), Gay (67:62), Frosini (81:70). Tri točke: TeamSystem 8:22 (Crotty 1:4, Blasi 0:1, Pilutti 0:2, Vescovi 0:3, Myers 7:12); Olympiakos 6:18 (Sigalas 0:2, Nakić 0:1, Tomić 2:5, Rivers 2:7, Welp 2:3).

BOLOGNA - V tekmi B skupine evrolige je Teamsystem že dobil izgubljeno tkemo. Prvi polčas je bil povsem v rokah Olympiakosa, ki pa zaradi slabega skoka pod lastnim košem ni znal izkoristiti katastrofalnega odstotka v metih Bolončanov (23%, Myers 3:15 v metih) in je ob polcasu imel »le« dvanajst točk prednosti. V drugem delu se je neverjetno razigral Carlton Myer, ki je v prvih petih minutah dosegel 11 točk. Teamsystem je s consko obrambo ustavil in nato

prehitel Grke, vse dokler se v napadu nista prebudila Rivers in Tomić. V zadnji akciji tekme je za goste Sigalas zadel samo en rosti met, v podaljšku pa je bil Teamsystem občutno boljši. Poleg Myersa je odlično igral se Gay (18 skokov, od teh 12 v napadu).

V tekmi C skupine je Panathinaikos s 79:75 premagal Barcelono.

Izid D skupine: Caja San Fernando - Pau Orthez 61:69 (37:35). Danes: Kinder - Dinamo Moskva, Stefanel - Limoges, Bayer Leverkusen - Smelt Olimpija

EVROPSKI POKAL Antibes - BW Maribor 70:82 (30:43)

OLYMPIQUE: Blackwell 16, Molinari 4, Mian 7, Scogot 2, Ghrbi 4, N'Diaye, Richardson 22, Becchetti 4, Redden 11.

BW MARIBOR: Oček 5, Dragić 8, Goljović 38, Ritonja 2, Mijajlović 27, Kukić 2.

Ostali izidi A skupine: St. Poelten (Avt) - Sloboda Dita Tuzla (BiH) 80:71 (40:31), Zagreb (Hrv) - Zalgiris Kaunas (Lit) 77:64 (38:33). Vrstni red: Antibes 10, Zalgiris, BW Maribor in Zagreb 6, St. Poelten 6, Sloboda Tuzla 2.

Scavolini - Polzela 94:88 (60:43)

SCAVOLINI: Esposito 23 (8:10), Kuisma 7 (3:4), Conti 17 (3:7), Malaventura 4 (2:4), Volpata 12 (2:2), Panichi 12, Pistilli 16 (1:2), Rossi 3 (1:1).

Ostala izida skupine B: Fenerbache (Tur) - Nobiles (Pol) 105:97 (58:45), Rabotnički (Mak) - Riga (Lat) 84:97 (47:59). Vrstni red: Fenerbache 12, Kovinotehnika Savinjska Polzela in Riga 8, Scavolini in Nobile 6, Rabotnički 2.

Mash Budućnost 85:75 (47:35)

MASH: Londero 27, Bullara 7, Boni 8, Galanda 9, Keys 21, Nobile, Jerichow 13.

BUDUCNOST: Pajović 19, Scepanović 13, Gilic 2, Ivanović 10, Vukčević 17, D. Ivanov 2, Mugosa 12.

Ostali izidi skupine H: Ankara - Kormend 93:81. Vrstni red: Mash Verona 12, Kormend, PPT 8, Budućnost, Vita in London Towers 4.

KORACEV POKAL Subotica (Zrj) - Telekom (Ita) 68:90 (29:41), Varna (Bol) - Cagiva (Ita) 85:71 (42:41), Benetton (Ita) - Rogaska (Slo) 124:87, Aris Solun - Satex Maribor 77:55 (48:32), Interierer Krsko (Slo) - Nany 69:90 (35:41).

KOŠARKA / SINOČI V TRSTU V B LIGI

Jadran z dobro igro do novih točk

Doma je zanesljivo premagal Monzo David Pregac (29 točk) najboljši strelec

Jadran - Monza 85:65 (45:32)

JADRAN: Arena 21 (3:3 prosti meti, 6:7 met za dva, 2:2 met za tri), Oberdan 11 (7:10, 4:4, 1:2), Starc (0:2, 0:1, 0:1), Pregac 29 (6:6, 7:10, 3:6), Umek 2 (-, 1:1, -), Rebula (-, 0:1, -), Rustja (-, 0:2, -), Samec (-, 0:1, -), Rauber 8 (2:2, 0:5, 2:5), Hmeljak 7 (1:2, 3:4, -), trener Čehovin. SON 23. 3T: Pregac 3, Arena 2, Rauber 2, Oberdan 1.

MONZA: Sala 11 (4:4), Bianchi 15 (6:8), Asnaghi 5, Tagliabue, Bresciani 4 (2:4), Stelluti 2, Becchini 11 (2:4), Di Gregorio 5, Tonini, D'Ayala 19 (3:5), trener Monti. SON 25. PON: Asnaghi (40), 3T: Asnaghi 1, Bianchi 1, Becchini 1, Di Gregorio 1, D'Ayala 1.

SODNIKA: Cosulich (Trizic) in Provini (Videm).

Jadranovci so sinoči povsem zasluženjo in visoko premagali neposrednega tekmeča v boju za 6. mesto na lestvici, ki omogoča obstanek v ligi že po prvem delu prvenstva.

Nasi košarkarji so tokrat, razen 6 minut (v zadnjih 3 minutah prvega polčasa in v prvih 3 drugega dela) igrali zelo zbrano, taktično modro in učinkovito tako v obrambi kot v napadu. Gostje so bili sicer nekoliko utrujeni od dolge vožnje (igrati med tednom v tej ligi je pravi absurd), treba pa je priznati Čehovinim varovancem, da so sinoči verjetno igrali eno doslej najboljših prvenstvenih srečanj sploh.

Sam začetek je bil izredno obetaven za naše predstavnike, ki so si po zaslugi razigranega Arene in dveh Rauberjevih trojk priigrali lepo prednost 6 točk (v 5. min. 11:5, v 7. min. pa 8,

15:7). Nadaljevali so v tem slogu in stalno večali svojo prednost, ki je v 13. min. znašala že +18 (33:15), v 15. min. pa kar +22 (42:20). V tem delu so jadranovci zares igrali odlično: čvrsto so igrali v obrambi, prisvojili so si veliko število zgo in nato zaključevali akcije na koš po hitrih protinapadih. Jadranov stroj je delal brezhibno. Nasi košarkarji so nato enostavno »zaspali«. Gostje so uredili svoje vrste in začeli nizati zaostaneke, tako da je ob polcasu znašal »le« 13 točk.

OSTALI IZIDI 9. KOLA: Cassano - Oderzo 61:74, Pavia - Sesto 78:90, Borgomanero - Gesteco 74:75, Riva - Scame 77:51, Collegno - Affirco FI 80:71. VRSTNI RED: Gesteco Cedad 14, Borgomanero, Scame Bergamo, Caffex Pavia in Riva del Garda 12, Legnofflex Oderzo 10, Sesto San Giovanni 8, Jadran TKB, Liberi e Forti Monza in Cassano 6, Affirco Firenze in Collegno 4. PRIHODNJE KOLO (16.11.) Jadran - Collegno.

NOVICE

Triestina naprej v pokalu

Nogometasi Triestine so se uvrstili v osmino finala italijanskega nogometnega pokala za tretjeligase. V povratni tekmi šestnajstine finala so včeraj v gosteh z 2:1 premagali Cittadello. Oba gola za Trzaccane je dosegel Massimo Marsich, prvega že v 4. minuti. V 50. minuti je sodnik izključil Brevija, gostitelji pa so takoj zatem po kotu izenacili s Sarracionom. Končni rezultat je Marsich postavil v 56. minuti.

Lahka zmaga Principa

V zaostali tekmi rokometne A lige je tržaski Princip s 35:21 (16:9) premagal Mordano. Razen na začetku je bila premoč Trzaccanov več kot očitna. Za Principe so gole dosegli: Masotti 7, Vosca 4, Lo Duca 4, Guerrazzi 2, Schmidt 2, Milosavljević 4, Sivin, Schina 4, Pastorelli 4, Tarafino 5.

Italija izločena

BEOGRAD - Italija je izločena iz evropskega nogometnega prvenstva mladih do 18. leta starosti. V odločilni tekmi kvalifikacijske skupine je z 2:1 izgubila proti Jugoslaviji. Italiji je za prestop v naslednjo fazo zadostoval neodločen rezultat.

Prvi trening Najma Abdelhadija

VIDEM - Maroški nogometaš Najm Abdelhadi, ki v tolmeskem zaporu prestaja dve leti kazni zaradi kraje, je včeraj opravil prvi trening z mostvom Tolmezzo, ki nastopa v promocijski ligi. Abdelhadi je v Maroku igral v A in B ligi, leta 1990 pa se je preselil v Italijo, kjer je, kot sam pravi, zaradi napačnih prijateljev zasel na stranpot in se pred časom znašel v zaporu. Spomladi letos se je izkazal na tekmi med kaznjenci in prvoligasem Udinesejem. Predsednik domače enajsterice Tolmezzo Dario Zearo je takoj zaceel postopek za njegovo registracijo, vodstvo zapora pa mu je priložilo na roko s tem, da je za Abdelhadija odredilo polovično prostost. Maročan bo jutraj pri nekem združenem podjetju kosil travo, popoldne bo treniral pri Tolmezzu, noc pa bo moral prebiti v zaporu.

Disciplinski ukrepi

Sportni sodnik za amaterske lige je s preovedjo igranja za eno kolo kaznoval sledece igralce slovenskih mostev: Businelli (Sovodnje), Cerchi (Vesna), Vatta (Kras) in Pollivardi (Primorec).

VSE NAJBOLJŠE / ŠE VEDNO RAD POTELOVADI NA KROGIH V SOBI

L. Štukelj praznoval 98. rojstni dan

Leon Štukelj je dober prijatelj našega športa. Na posnetku leta 1976 prejema priznanje iz rok takratnega predsednika SZ Bor Dušana Košute

MARIBOR - Najboljši slovenski sportnik na olimpijskih igrah in najstarejši se živeci olimpijonek na svetu Leon Štukelj je praznoval 98. življenjski jubilej. Štukelj je skupaj z ženo Lidijo, prijatelji in novinarji svoj življenjski jubilej praznoval že v soboto v restavraciji hotela Radin v Radencih, Sportna zveza Maribora in Olimpijski komite Slovenije (OKS) pa so mu posebno slovesnost pripravili v ponedeljek, 11. novembra.

»V zadnjem času imam kar natrpan urnik. Vem pa, da se bo v naslednjih dneh moje življenje vrnilo v običajni tok. Počutim se dobro. Sedaj ne tečem več na 100 metrov, ampak se sprehajam, še vedno se dvignem na krogih v sobi in opravi razgibalne vaje. Cutim, da je to potrebno,« je povedal slavljencec.

Štukelj se je rodil se je 12. novembra 1898 v Novem mestu, kjer se je pri tamkajšnjem telovadnem društvu Sokol seznanil z osnovami telovadbe, s pomočjo katere si je pridobil svetovni sloves olimpijskega zmagovalca. Pri novomeškem Sokolu, ustanovljenem leta 1887, si je nabiral znanje, dokler ga ni Viktor Murnik leta 1922 povabil v Ljubljano na izbor ekipe za VII. mednarodno tekmo v telovadbi. Jugoslovanska vrsta v sestavi Vlado Simončić, Stane Derganc, Stane Vidmar, Slavko Hlastan, Peter Sumi in Leon Štukelj je takrat za Českoslovasko in pred Francijo osvojila drugo mesto. Štukelj je zmagal na drogu, bradlji in krogih, na konju z ročaji pa zasedel drugo mesto. Leta 1924 je Štukelj opravil zadnji izpit na Pravni fakulteti in začel s pripravnostvom na okroženem sodišču v Novem mestu. Tega leta je tudi dosegel svoj največji sportni uspeh: dve zlati medalji na

olimpijskih igrah v Parizu. Njegov uspeh je bil toliko večji, ker si je na izbirni tekmi v Ljubljani hudo poškodoval zapestje desne roke, ko je padel z bradlje. Vodstvo jugoslovanske vrste ga je kljub močno zatečeni roki in bolečinam uvrstilo v ekipo. Štukelj se je za izkazano zaupanje najbolje odločil z uspešnim nastopom in dvema zlatima medaljama. V mnogoboju je v skupnem seštevku sedmih sportnih disciplin (drog, bradlja, krogi, konj z ročaji, skok čez konja - vzdolž, skok čez konja - na širino in plezanje po vrvi) s seštevkom točk 110, 340 zmagal pred Prazakom iz Českoslovaske (110, 323) in njegovim rojakom Supčikom (106, 930). Najvišje uvrščen član jugoslovanske vrste za Štukljem je bil Ivan Porenta na 20. mestu (99, 906). Po zmagovitem priходу v domovino so ga kot olimpijskega zmagovalca v telovadbi k sebi povabili Finci, kjer je večkrat nastopil pred navdušenim občinstvom. Čez dve leti je nastopil na mednarod-

ni tekmi (SP) v Lyonu, kjer je spet dvakrat zmagal (drog in krogi).

Velika škoda, da se jugoslovanska reprezentanca ni udeležila dveh olimpijskih iger (1920 v Antwerpnu in 1932 v Los Angelesu), saj bi si v tem primeru Leon Štukelj zagotovo povečal prostor, kamor spravlja olimpijske medalje. Leta 1928 je Štukelj na olimpijskih igrah v Amsterdamu osvojil svojo tretjo zlato olimpijsko medaljo. Zmagal je na krogih, kar ni uslo niti kralju stare Jugoslavije Aleksandru, ki je Štuklja odlikoval z visokim državnim odlikovanjem. Na olimpijskih igrah leta 1936 v Berlinu je bil star že 38 let, a je kljub temu osvojil edino medaljo v telovadbi za Jugoslavijo: srebrno medaljo na krogih za Českoslovakom Hudcem. Medalja v Berlinu je pomenila tudi vrhunec tekmovalne kariere Leona Štuklja, ki ga do današnjih dni ni uspelo ponoviti nobenu slovenskemu sportniku. Štukelj se je v olimpijski vasi v Berlinu srečal tudi s slovito

atletsko legendo Americanom Jessejem Owensom, s katerim se je tudi fotografiral in sliko se sedaj hrani kot dragocen spomin.

Po koncu aktivnega tekmovalnega je Štukelj posvetil sodniškemu delu, ki ga je do leta 1963 opravljal v Mariboru, kjer živi se danes. Tudi po upokojitvi je na pravnem področju ostal aktiven do svojega 80. leta starosti. Svojo sportno pot je opisal v knjigi »Mojih sedem svetovnih tekmovalni«, ki pomeni velik prispevek k razumevanju in poznavanju športa v Stukljevem obdobju. Leon Štukelj je za svoje dosežke in zavezanost sportnim načelom prejel številna priznanja in postal častni mešan Novega mesta in Maribora. V Mariboru živi se danes skupaj s 16 let mlajšo ženo Lidijo, s katero sta se poročila pred 61 leti. Kljub visoki starosti je še vedno sposoben izvesti telovadne elemente, ki jih ne zmorejo tudi 80 let mlajši od njega.

Slovenija in slovenski sport sta zaradi Štukljevega prispevka nedvomno bogatejša za veličino, ki bi bila v ponos tudi mnogo večjim narodom. To se je nenazadnje lepo videlo na 26. poletnih olimpijskih igrah v Atlanti, ko je na otvoritveni slovesnosti požel največji aplavz 85.000 glave množice na olimpijskem stadionu, navdušil pa je tudi ameriškega predsednika Billa Clintona. Glede na njegovo živahnost pa to seveda ni bil zadnji vrhunec njegovega življenja. MOK namreč Štuklju leta 1998 v Amsterdamu pripravlja praznovanje njegove stoletnice, hkrati s praznovanjem 75-letnice olimpijske zmagovalke Nizozemke Fanny Blankers. Tam se bo lahko spet srečal tudi s svojim starim prijateljem, predsednikom MOK Spancem Juanom Antoniom Samaranchem.

ODBOJKA / SLOVENE V DEŽELNEM ODBORU FIPAV

B. Žerjal: »Moja izvolitev rezultat povečanega ugleda naše odbojke«

Skrbel bo tudi za mladinski sektor

Predsednik SD Breg in odbojarske komisije pri ZSSDI Boris Žerjal (na sliki) je prvi Slovenec v deželni odboru italijanske odbojarske zveze (FIPAV), ki je letos praznovala 50. obletnico svojega obstoja. Izvoljen je bil na nedeljskem obnem zboru vseh deželnih društev v Trstu in takoj po izvolitvi imenovan tudi za podpredsednika deželne zveze, kar daje njegovi izvolitvi še večjo težo.

Lahko rečemo, da se je z Vašo izvolitvijo podrl še en zid?

»Mislim, da to lahko rečemo, ker sem bil izvoljen z glasovi društev iz vseh pokrajin.«

Pomeni torej priznanje vam tudi priznanje slovenski odbojki?

»O tem sem prepričan. Mislim celo, da je moja izvolitev neposredno posledica rezultatov, ki jih je dosegla naša odbojka. S svojo organiziranostjo si je med ostalimi društvi pridobila velik ugled. Navsezadnje ni naključje, če dosedanjí predsednik deželnega odbora Ruggieri v svojem poročilu izrecno omenil SZ Slo-

ga in verjetno me ne bi novi predsednik Cecot predlagal za podpredsednika, če slovenska odbojka ne bi bila to, kar je.«

Pa vendar, ste med vsemi izvoljenimi odborniki prejel najmanj glasov...

»Ne bi rekel, da je slo za bojkot, vsaj ne iz Trsta in Gorice. Domnevam, da so zmanjkali glasovi iz Pordenona.«

Katero so pravzaprav pristojnosti podpredsednika?

»V bistvu nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti. Gre sicer za

formalno figuro, toda mislim, da mi bo Cecot prepuštil kar precej odgovornosti. V okviru odbora bom skrbel tudi za mladinski sektor, posebno se

za miniodbojko.«

Katero so ključne točke programa novoizvoljenega odbora?

»Zeleti bi uresničiti nasi slogan »Predlogi za rast«. Največ pozornosti bomo namenili strokovnemu in odborniskemu kadru. Želimo pripraviti zbornik s curriculumom vseh trenerjev, skušali bomo organizirati letne seminarje za odbornike, pred tem pa s pomočjo ankete povprašati društva, katere teme naj bi na teh seminarjih obravnavali. Veliko pozornost bomo namenili tudi razvoju mladinskega sektorja. V mislih imamo na primer obnovo deželne faze prvenstva miniodbojke, ki naj bi bila vsako leto na Trgu Unità v Trstu.«

(ak)

Voltežiranje: 5. mesto ekipno za Karin Malalan (Alpe Adria)

Pred kratkim je bilo v Magreti pri Modeni v organizaciji domačega jahalnega kluba Manfredini državno prvenstvo v voltežiranju, ki se ga je udeležilo tudi konjeniško društvo Alpe Adria iz Gabrovca, in to kar s tremi ekipami.

Naj omenimo, da je v A ekipi tega kluba, ki je osvojila zelo dobro peto mesto, nastopila tudi slovenska predstavica Karin Malalan, ki sicer uspešno igra tudi kosarko pri Poletu. Ostala postava A ekipe je bila: Matteo Nurra, Federica Babuder in Elisa Sancin.

Se bolje so se obnese predstavnice B ekipe tega kluba, ki so osvojile celo drugo mesto. Postava B mostva: Francesca Bandera, Serena Bertuzzi, Fabrizia Babuder in Antonella Stocca.

Na sliki: Karin Malalan med izvedbo vaje.

Obvestila

SK DEWIN

priredi 16. in 17. t.m. v dvorani Kulturnega doma na Proseku SEJEM RABLJENE SMUCARSKE OPREME. URNIK: v soboto od 16. do 21. ure in v nedeljo od 10. do 12. ter od 15. do 21. ure. Smučarsko opremo sprejemamo v prostorih sejma danes, 14. in jutri, 15. t.m. od 18. do 20. ure. Informacije na tel.st. 2916004. Danes, 14. t.m., ob 20. uri bo predvajanje diapozitivov ob 10-letnici pohoda »Memorial Mirko Skabar«.

SK DEWIN

obvešča, da je se nekaj prostih mest za novoletno zimovanje v smučarskem centru Falcade (BL) od 26. decembra do 1. januarja 1997 ter od 1. do 6. januarja 1997. Javite se čimprej!

SK DEWIN

obvešča zamudnike, da lahko dvignejo smučarsko izkaznico FIS ob torkih na sedezu v Cerovljah. Tajništvo deluje od 20.30 dalje, tel. st. 2916004.

TPK SIRENA

vabi člane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 16. t.m., v gostilni Sardoč v Prečniku. Obvezna rezervacija. Za informacije vsak dan (razen srede) na društvenem sedezu, tel. st. 422696.

NOGOMET / NAŠE EKIPE V PRVENSTVU CICIBANOV NA GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM

Zanesljivi zmagi Doberdobcev in Štandrežcev Prosečani izenačili, tesen poraz Sovodenjcev

NA GORIŠKEM

Latte Carso - Mladost 3:0 (2:0)

STRELCA: Marusić 2, Frandolic.

MLADOST: Pernarcic, Cecchini, Bagon, Marusić, Vidulic, Frandolic, Gergolet, Otigianu, Ferlez.

Mladi Doberdobci so povsem nadigrali, tako v igracih (10:3) kot na tekmi, vrstnike iz Sestljane. Na tekmi, ki se je končala s 3:0 v korist Mladosti, sta bila uspešna Mnarusić z dvema zadetkoma in Frandolic z enim golom.

Juventina - Lucinico 4:0 (2:0)

STELCA: Battistuta 3, Carnielli.

JUVENTINA: Bencic, Kogoj, Carnielli, Piccolo, Scarabot, Pellegrino, Battistuta, Spadari, Fattoreto, Micolino, Blasi, Di Palma, Sanzin.

Po dokaj zanimivi tekmi so Standrežci povsem zaslužen premagali nasprotnika. Čeprav je treba pohvaliti vso ekipo, si posebno pohvalo zasluži Andrea Battistuta, ki je dal kar

tri gole.

Azzurra - Sovodnje 3:2 (2:0)

STRELCA ZA SOVODNJE: Peteani, Kustrin.

SOVODNJE: Kustrin, Milocco, Petecan, Figelj, Zanfagnin, Visinti, Battistich, Zotti, Galiussi, Cevdek, Bin.

Po razburljivi tekmi so Sovodenjci tesno izgubili proti močni Azzurri, čeprav bi si, predvsem zaradi igre v drugem polcasu, zaslužili neodločen izid.

NA TRŽAŠKEM

Breg - Esperia B 3:2 (3:0)

BREGOVA STRELCA: T. Klun 2 in Mihelcic.

BREG: D. Slavec, Ghezzi, Sancin, Merlak, Mihelcic, T. Klun, Carli, Zenaro, Di Donato, Romano, Cernigoj, Cheber.

Tudi proti Esperii so mladi Brežani (na sliki) slavili zmago, dobro pa so igrali le v prvem polcasu, ko so dosigli vse tri zadetke in zadeli tudi

prečko. V tem delu so prikazali zares privlačno igro in so popolnoma nadigrali nasprotnika. V drugem polcasu pa so gostje reagirali in zmanjšali zaostanek. Od posameznikov bi tokrat pohvalili Kluna, ki je dosegel dva zadetka. (E.B.)

Chiarbola - Primorje Telital 1:1 (1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Batti.

PRIMORJE: Kante, Claudio, Furlan, Stoka, Batti, Cozzutto, D'Oronzio, Jovanovic, Sciccardi, Ziani.

Nasi mladi nogometaši so z igro in zaradi velike želje do zmage povsem zadovoljili in bi si zaslužili celotni izkupicek, toda bili so nespretni pri streljih na vrata pa tudi domači vratar je nekajkrat zelo prisebno posegel. Prosečani so povedli z Battijem, kmalu zatem pa so gostitelji izenačili.

MLAJŠI CICIBANI

PRVENSTVO CSI

Breg - Muggia A 2:6 (0:2, 0:4)

BREG: A. Klun, Zobec, Segulin, Carli, S. Slavec, Rossone, Kraljic, Calzi, Ota, Krizmanic.

Za najmlajše Brežane se, zal, vrstijo porazi, a napredek v igri je viden. Proti ekipi iz Milj so »plavi« igrali povprečno v prvih dveh tretjinah. V zadnji pa so po zaslugi Carlija dosegli dva zadetka in tako je bil delni izid v tretji tretjini 2:2. (E.B.)

Muggia - Primorje Telital 4:3 (1:1, 2:1, 1:1)

STRELCA ZA PRIMORJE: Pipan 2, Dobranovic 1.

PRIMORJE: Regent, Dobranovic, Duraskovic, Candotti, Di Maria, V. Kante, Pipan, Lucchesi, Meriggioni, Skabar, Smotlak, Tuccio, Cupin.

Tekma je bila prijateljska, saj sta se srečali ekipi obeh skupin, ki sta bili v tem kolu prosti. Kljub porazu so mladi Prosečani povsem zadovoljili, saj so pokazali zvrhano mero poizrtvalnosti in volje do zmage.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Martinovanje SPDT v Gropadi

Nad 80 planincev in prijateljev SPDT se je prejšnjo nedeljo zbralo na Globojnerju in zvedavo gledalo v sivo nebo, ki ni obetalo nič dobrega. Prisli so tudi planinci pobratenegega društva Integral iz Ljubljane in vsi skupaj so se napotili po položni, razgledni poti, ki se vije po jugozahodnem pobočju Drasce. Se zlasti gostje iz Ljubljane so imeli tako priloznost, da se razgledajo po tržaskem mestu, saj je pogled segal od Socerba mimo Katinare, Sv. Ivana do središča mesta in morja tja do Skorklje in se dlje do izliva Soče in Gradeza. Le škoda, da je prav tedaj zacelo rositi in treba je bilo odpreti dežnike. Kljub dežju so pohodniki nadaljevali pot do Ferlugov in tam, pod televizijskimi antenami zavili na greben. Pot jih je pripeljala na Goli vrh, s katerega je prav tako lep razgled na mesto, nad katerim so temnosivi oblaki ze spušcali svoj mokri tovor.

Pa nič zato. Spet odprti dežniki in nadaljevalo se je hoja po grebenu Drasce na razgledni stolp, ki stoji na nekdanji, nasilno odkupljeni parceli PSDT. Ni bilo veliko časa za razgledovanje, ker se je prav tedaj močno ulilo, zato so se pohodniki

naгло podvzivali in sestopili do Globojnerja, odkoder so se, po dobrih dveh urah in pol hoje, odpejali v Gropado. V dvorani Kulturnega društva »Skala« se je pohodnikom pridružil Se okrog 50 planincev in prijateljev SPDT na družabnosti ob martinovem kosilu, peki kostanjev in veselih zvokih Suligovej harmonike. Ni manjkalo raznih veselih presenečenj; od ugotavljanja teže, količine in dolžine raznih predmetov, do loterije.

Za pripravo tradicionalnega martinovanja SPDT gre posebna zahvala vsem zvestim članicam, ki so se kosale v peki raznovrstnega peciva za vse prisotne, predstavnikom Kulturnega društva »Skala« v Gropadi in gospe Olgi, ki je vsestransko pomagala pridnim članom in odbornikom pri pripravi za popoln uspeh martinovanja.

Predavateljska sezona SPDT

Čeprav z zamudo je SPDT vendarle začelo s predavateljsko sezono v sodelovanju s Kulturnim društvom »Skamperle« pri Sv. Ivanu. Društvi prirejata predavanje v mali dvorani na Stadionu Prvi maj v sredo, 20. novembra, z začetkom ob 20.30. O divji naravi južnoame-

riske dežele Ekvador, kjer se ob robu Amazonskega pragozda dvigajo delujoči ognjeniški sestitsocaki in o prazgodovinskem zivalskem svetu Galapaskih otokov bo predaval Lojze Abram, ki bo prikazal vrsto diapozitivov. Govor bo o deželi tisočarih konstrastov, ki jo je predavatelj obiskal pred nekaj meseci.

Za teden dni kasneje SPDT ze pripravlja novo predavanje. Predstavila se bo Katja Kjuder, ki bo govorila o Vietnamu.

Spominisko obeležje na Volniku

Ob nenadni, nepricakovani smrti zvestega člana in odbornika Maria Milica pred tremi leti je v vrstah SPDT zazevala globoka vrzel. V nedogled bi lahko nastevali, kaj vse je navdušeni planinec Mario storil za društvo, kako se je nesebično razdal, vedno pripravljen priskočiti na pomoč in trdo delati, pa čeprav je imel za seboj dolge in utrudljive planinske ture po domačih in tujih gorah. Da bi se za vse to oddolžili priljubljenemu Mariu, se je v društvu porodila zamisel, da bi mu postavili spominsko obeležje, ki naj prica tudi o skoraj stoletni prisotnosti slovenskega planinskega društva na tej zemlji. SPDT je izbralo tudi

kraj: vrh Volnika, hriba nad Marievo rojstno vasio Repnič, da bi tam bodece rodove slovenskih planincev spominjalo na planinski stvari predanega člana, ki je ime društva ponel daleč v svet. Obeležje v kraskem kamnu ze stoji na Volniku. Trenutno manjka le spominska plošča, ki jo bodo Marievi najožji prijatelji in znanci ter društveni odborniki, ki so v prejšnjih tednih s prostovoljnimi delom postavljali podstavek, vgradili dan pred odkritjem.

Svecanost bo na tretjo obletnico Marieve smrti, v nedeljo, 24. novembra, ob 14. uri na vrhu Volnika v Zgoniski občini, kamor SPDT vabi svoje člane in prijatelje in vse tiste, ki so zagnanega planinca Maria Milica poznali in ga cenili. (L.A.)

Martinovanje SK Devina in SZ Sloge

V nedeljo, 10. t.m., smo se zbrali planinci v se kar lepem številu ter se odpeljali z osebnimi avtomobili do Doberdoba. Od tam naprej pa smo odpesacili po prelepi kraski planoti, po stezi do vrha Sv. Mihaela. Tam smo si ogledali muzej in strelske predore iz prve svetovne vojne. Med povratkom nas je zajel dež, kot je ze v navadi letos, tako da

smo se na hitro vrnili nazaj v Doberdob. Sli smo na domacijo, kjer imajo odprto za kmečki turizem, tam so se nam pridružili se drugi člani, tako da smo kar napolnili dvorano. Tam smo imeli kosilo, po kosilu tombolo potem pa so naši muzikanti zaigrali. Tako smo s plesom in dobro domaćo kapljico praznovali Sv. Martina se pozno v noč. (FB)

Zbornik Stoletja planinstva na Tolminskem

Planinsko društvo Tolmin je ob počastitvi 100-letnice ustanovitve Soske podružnice SPD pripravilo zbornik Stoletja planinstva na Tolminskem. Vse, ki se zanimajo za nakup navedene edicije obveščajo, da so možna naročila pri PD Tolmin, oz. na telefonsko stev. 065/81311 Cvetka Jug in Milena Bressan.

Mladina in gore

Organizacijski odbor 8. tekmovanja Mladina in gore obvešča, da bo v soboto 16.11.96 v Trzinu na osnovni soli potekal 8. državno tekmovanje. Gre za najmnogičnejše tekmovanje mladih gornikov v poznavanju pravil življenja in gibanja v gorah pri nas. Prireditve se bo pričela ob 10. uri.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V delovnem zanosu boste izgubili občutek za pravo mero in izrekli tudi tisto, kar v trenutkih treznosti obdržite za zobmi. A tokrat boste zadeli v črno, kajti imeli boste prav.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V mislih boste obilno varali svojega partnerja. Vse lepo in prav, če vama zaradi tega ne bo začelo skripati; če vama bo začelo, pa brz izprašajte svoja resnična nagnjenja.

DVOJCKA 21. 5. - 21. 6.: Ne presoajte o minulem življenju s stališča svojih mladostniških idealov, kajti v tem primeru boste postali silno nezadovoljni. Presoajte o njem s stališča zmožnosti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ponudila se vam bo priložnost srečanja vplivnih ljudi, a jo boste zavrgli kot staro saro. Predobro naumec veste, da bi morali za drobtino ugodja odsteti cel kup svobode.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Resda ste močni in sposobni, vendar samo takrat, kadar se primerjate s sibejskimi. Primerjajte se z močnejšimi, pa boste brz uvideli, da vam primanjkuje pohlepa.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Spomnili se boste na obljubo, ki ste jo dali nekemu že zdavnaj. Izpolnili jo boste, pa ne menda zaradi občutka krivde, ampak zato, da bi obdržali prijatelja.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Razpolagali boste z viskomo moči, zato se vam lahko pripeti, da jo boste usmerili v napačno smer. Podarite jo nekemu, ki je ima premalo, pa bosta oba zadovoljna.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Včasih lep pogled zaleže bolj kot tisoč besed. Ne trudite se torej z brskanjem po svojem besednem zakladu; dopustite raje srcu, da odda odlično iskrico.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Enakomeren ritem je najpomembnejši dejavnik vašega zdravja, vi pa se boste se kar naprej pehali. Ne dovolite, da vas kdo vrže z njega, kljub se tako lepi melodiji.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Uspeh vam popolnoma zmedel vase zmožnosti trezne presoje, zato se vam zna zgoditi, a boste povsem prezrli namig nekoga, ki bi vam ga pomagal ustaliti. Prisluhnite torej.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Glede na vaše počutje je danes idealen dan za prelomnice. Razmislite, katera od vaših navad je najbolj nezdruživa. Če jo boste pokopali, nikdar več ne bo vstala.

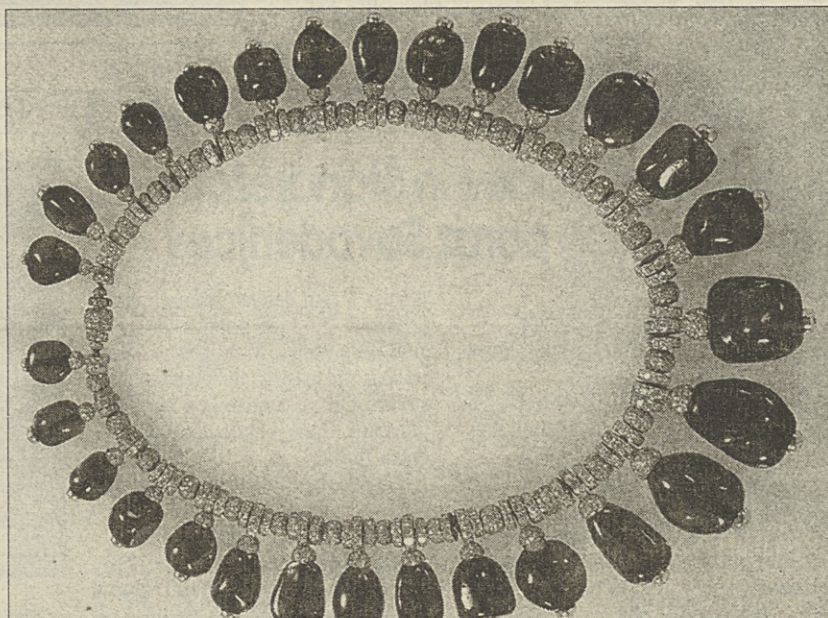
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Med domačimi stenami je težko odmislniti težave s poklicnega življenja, zato skusajte o njih razpravljati brez obtoževanja tistih, ki da vam pišejo delovno energijo.

Kitajci so z izdajo kovancev obeležili rojstni dan svojega junaka

Kitajska centralna banka je ob 130. obletnici rojstva Sun-Yat-Sena izdala 3 tisoč zlatih (desno) in 20 tisoč srebrnih (levo) spominskih kovancev. Sun-Yat-Sen velja za očeta Kitajske republike, saj je leta 1911 vrgel s prestola poslednjo cesarsko dinastijo. (Foto: Reuter)

Katera lepotica bo nosila izjemno dragoceno ogrlico?

Ogrlica, ki so jo leta 1938 izdelali pri draguljarski hiši Cartier za igralko Merle Oberon, je narejena iz platine in briljantov, krasi pa jo devetindvajset baročnih smaragdskih obeskov. Dragotina je ocenjena na milijon in pol ameriških dolarjev, ko nec tedna pa jo bodo poskušali vnovčiti na dražbi v Ženevi. (Foto: Reuter)

Prepoved vzrejanja krvoločnih psov

BUDIMPESTA (STA/Hina) - Madzarski parlament je pred nekaj dnevi izglasoval zakon, ki prepoveduje vzrejo, uvoz in izvoz pitbull terierjev in podobnih pasem psov. Za glasovanje so se odločili, ker je nekaj psov teh pasem napadlo ljudi, med njimi tudi majhne otroke, ter jih težko poskodovalo. Ena od napadenih oseb je celo podlegla poškodbam, ki jih ji je prizadejal pes. Ko bo predsednik Arpad Goencz podpisal izglasovani zakon, bodo imeli lastniki pitbull terierjev in podobnih pasem psov 15 dni časa za njihovo kastracijo. Kršenje zakona bo kaznovano z do dvema letoma zapora, če pa bo pes napadel cloveka in ga poskodoval, bo lastnika cakało tri leta zapora.

Zgovorni papagaj izdal svojega lastnika

MOSKVA (STA) - Ruski papagaj Kaša je svojega lastnika nehote izdal policiji in tako prispeval k razjasnitvi vloma, ki se je zgodil že pred dvema letoma. Papagaj je svojega lastnika, ki ga klicajo Prevarant, leta 1994 spremljal ob vlamu v neko stanovanje. Ko je policija pred nekaj dnevi povsem po naključju po ponesreceni »vlomilski turneji« preiskala lopovovo stanovanje, je papagaj nenadoma postal zelo zgovoren in policistom povedal lastnikov prejšnjih naslov. Policija se je lotila raziskovanja in odkrila, da je bil Prevarant storilec tatinskega podviga izpred dveh let.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	IZPOSOJENA BESEDA	LASKA REPIKA	DRAMA KARLA CAPKA	HUMORISTKA PUTRIH	GLASBENA UMETNICA	SNOV	EMIL ADAMIC	ABECEDA	SVEDSKA POKRAJINA	IRSKI DRŽAVNIK DE VALERA	AVTOR: LUKA PIBER	PRIIMEK BOGINJE ATENE	URADNI RAZGLAS	JAPON. VOJNI ZLOČINEC (HIDEKI)	SL. TV VODITELJICA	SIFRER ANDREJ	PLUG	SKOFOV POMOCNIK	VLA DARSKI NASLOV	KNJIZEVNICA SEIDEL
FLIM Z DEMI MOORE											KRAJ JUZNO OD LENDAVE									
ZENSKA, KI POUCLJE											SL. PEVEC IVICA									
OPREMA							DRUZINA FR. POET SAINT-JOHN									GL. MESTO GANE MALIK				
SICILJU			GRSKI KATOLIKI	GOLOBOVA OPERA SKALA V MORJU														SOL DUSI-KASTE KISLINE	POLETNO OBUVALO	
OBUEK						OBLIKOVALEC EBE-NOVINE								NEMSKI FILOZOF (THE ODOR)						
FILMSKI REZISER KAVCIC					HRVASKI DENAR	RENJ OBOROZEN KONJENIK			ZACETEK PRE-BAVIL	SKRAJNI KONEC POLOTOKA	PREBIVALKA IRSKE	KALCU	KORDI-LJERE	SOLSKI ODBOR		MUSLI-MANSKI VLADAR	IVAN POTRAC VDOVA V INDIJI			
BOSANSKI FILMSKI REZISER														DALJSA DOBA	SPISEK ANGL. M. IME					
KOSAR-KARSKA LIGA V ZDA				SL. FILOZOF. (ANDREJ) IVO MOJZER				TUJEC SLAVKO KOTNIK								SL. JEZIKO-SLOVEC (JOSIP) MOLIBDEN				
SADNO DREVO							SPOJ				PISEC GLEDALSKIH IGER									
PER-ZUSKI DUH ZLA							PLAZILEC				REKA V ROMUNJI									

RESITEVE:
VODITELJICA:
STREPEASE,
PETISOVCI,
PODVALKA,
ADO DARIAN,
OPRAVA,
FAMILJA,
AKRA,
KRPANOVA KO-
BILA,
ONUCA,
EABENST,
ADORNIO,
JANE,
RE,
SO,
IF,
EMIR KUSTURI-
CA,
LISTA,
NBA,
ULE,
STRANEC,
MARN,
KUTINA,
STIK,
DRAMATIK,
ARMAN,
KACA,
TALOMITA

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Kotiček: Gustav
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Alpe Jadran (ponovitev)

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Onomattina (vodita Maria Teresa Ruta, Ludovico di Meo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.55	Film: La stirpe del drago (dram., ZDA '44, i. Katharine Hepburn)
11.30	Dnevnik iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa - Legenda belega bizona
13.30	Dnevnik, 13.55 gospodarstvo
14.05	Variete: 40 minut z Raffaello
15.00	Kvarkov svet: Levi: krde-lo v nevarnosti
15.45	Mladinski variete Solletico (vodita E. Ferracini, M. Serio), vmes risanke
16.30	Glasbe. odd.: Lo Zecchino d' Oro - Zlati cekin (vodita Cino Tortorella in Paola Perego)
18.00	Dnevnik
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Aktualno: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.45	Variete: La Zingara (vodi Cloris Brosca)
20.50	Glasbena odd.: Sanremo giovani - Sanremo mladih (vodi C. Cecchetto)
23.10	Dnevnik
23.15	Aktualna oddaja ob priliki medn. srečanja FAO o prehrani
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved
0.30	Dok.: Faraonovo oko
0.50	Variete: Carosello
1.00	Nocni pogovori: Sottovoce - Potihoma
1.15	Film: Kateder (kom., It. '90, i. Giulio Brogi)

RAI 2	
7.00	Variete za najmlajše
8.35	Film: Il re delle stelle alpine (dram., Nem. '75)
10.00	Nanizanka
10.50	Perchè? - Zakaj?
11.00	Rubrika o zdravstvu
11.15	Dnevnik
11.30	Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00	Dnevnik, 13.30 Zdravje
14.00	Nan.: La clinica della Foresta nera
14.50	Nad.: Quando si ama, 15.20 Santa Barbara
16.15	17.15 dnevnik - flash
16.05	Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje
18.10	Sport, vreme in dnevnik
18.30	Sereno variabile - Nasveti za izlete in potovanja
18.45	Nan.: Un caso per due - Primer za dva
19.55	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik
20.40	Nogomet: Napoli-Lazio (pokal Italije, cetrfinale)
22.40	Aktualno: L' altra edicola
23.30	Dnevnik, Danes v parlamentu, 0.20 Nocni sport
0.35	Film: Precipitevolissimevolmente (kom., VB '53, i. M. Lister, D. Bond)
1.55	Doc Music Club

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, Drobci
8.55	Film: Il cappotto di Astrakan (kom., It.-Fr. '80, i. J. Dorelli)
10.30	Videosapere: Vstop prost, Domaca telovadnica, Kinematografija, itd.
12.00	Dnevnik
12.15	Nan.: ENG - V živo
13.00	Aktualno: Kljub vsemu, moja Italija
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Bellitalia
15.10	Nan.: Blue Jeans
15.30	Sportno popoldne
17.00	Dok oddaja o naravoslovju: Geo & Geo
18.20	Nad.: Un posto al sole
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
20.10	Variete: Blob
20.30	TV film: Harrison - Primer Shamrock (krim., '95, i. E. Woodward)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Dok.: Top secret - Zgodovinske zagonetke
23.55	Nan.: Neverjetne zgodbe
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Variete: Fuori orario

RETE 4	
7.00	Nan.: Christine Cromwell
8.40	Night Line
9.00	Nad.: Cassandra, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.25	Variete: La ruota della fortuna - Kolo sreče
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri - Steze
15.35	Film: Buonanno... avvocato (kom., It. '55)
17.45	Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
18.55	Dnevnik in vreme
19.25	Variete: Game Boat
20.40	Film: I dieci comandamenti - 10 božjih zapovedi ('56, i. C. Heston, 1.)
22.45	Film: Conflitto di classe (dram., ZDA '90, i. Gene Hackman)
1.00	Night Line
1.20	Film: Mondo candido

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (ponovitev)
11.30	Aktualno: Forum - Sodisce (vodita Rita Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)
14.10	Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in zenske
15.30	Nan.: Sisters (i. Sela Ward, Swoozie Kurtz)
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Investigatori invisibili (i. R. Ceriotti)
18.00	Aktualna kronika: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (vodita Cristina Parodi, Enrico Papi)
18.45	Variete: Tira e molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)
20.50	Variete: Beato fra le donne - Blazen med zenskami (vodi Paolo Bonolis)
23.10	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nocni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA*1	
6.10	Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.15	Nan.: Highlander
10.15	Aktualno: Planet
10.20	Nan.: Baywatch, 11.30 Street Justice
12.25	Odpri studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Parade
14.00	Nan.: Masked Rider
14.25	Varieteja: Niente panico, 14.30 Colpo di fulmine
15.00	Nan.: Willy, princ iz Bel Aira, 15.30 Sweet Valley High
16.00	Variete: Planet
16.30	Nan.: Cinque in famiglia, 17.30 Renegade
18.30	Odpri studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: Walker Texas Ranger, 20.00 Willy, princ iz Bel Aira
20.30	Film: L' ultimo dei Mohicani - Zadnji Mohikanec (pust., ZDA '92, i. D. Day-Lewis, M. Stowe)
22.30	Film: Rombo di tuono 2 (pust., ZDA '85, i. C. Norris, Steven Williams)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Italija 1 sport
1.40	Aktualno: Planet

TELE 4	
16.45	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.50	Nad.: Amore gitano
15.45	Il supplemento
17.00	Rokomet A1: Principe Trieste - Mordano
20.30	Oddaja o volitvah
20.05	22.30 Gospodarstvo
23.50	Gremo v kino

MONTECARLO	
12.45	19.30, 22.30, 1.20 Dnevnik, 19.50 Sport
11.00	Nad.: Gospodov glas, 11.30 Acapulco Bay
14.00	Nan.: Charlie's Angels
15.00	Variete: Tappeto volante
17.00	Variete: Ko bi bil Sherlock Holmes
17.50	Variete: Zap Zap
19.55	Variete: Sei forte!
20.30	Film: L' alieno 2 (srh., ZDA '95)
23.00	Film

Slovenija 1	
10.40	Otroški program
10.50	Moj oče živi v Riu, 2. del nizozemske nadaljevanke
11.20	Tedenski izbor: Pustolovščine in odkritja, 15. del ital. dok. oddaje
11.45	Po doma
13.00	Poročila
13.05	Kolo sreče, pon.
13.35	Videostrani
15.30	Tedenski izbor: Alica, evropski kulturni magazin
16.00	Dosje
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Otroški program: Delfi in prijatelji, 20. del spanske nanizanke
17.35	Operacija strogo zaupano, 23. del
18.00	Po Sloveniji
18.30	Dodojeve dogodivščine
18.40	Risanka
18.50	Kolo sreče, tv igrice
19.30	TV Dnevnik 2, vreme
19.50	Sport
20.00	V zarišču
20.25	Tednik
21.15	Zlata šestdeseta leta slovenske popevke, 23. oddaja
22.20	TV Dnevnik 3, vreme
22.45	Sport
22.50	Poslovna borza
23.05	Sova: Kvantni skok, 21. del ameriske nanizanke
23.50	Najstrasnejši umor, ponovitev 6. dela angleske nanizanke

Slovenija 2	
12.25	Tedenski izbor: Japonska, 11. del
12.45	V zarišču
13.05	Kosarka za Koracev pokal: Interier - Nancy, posnetek iz Krškega
14.25	Duhovnik, pon. filma
16.10	Prevzetnost in pristranost, 3. del nadaljevanke
17.05	Sova: Kvantni skok, 20. del am. nanizanke
17.55	Castlovi, 18. del angleske nadaljevanke
18.25	Korenine slovenske lipe
18.50	Najstrasnejši umor, 6. del angleske nanizanke
19.25	V najboljših družinah, 11. del norveške serije
20.00	Sporočilo iz Vietnama, 3. del am. nadaljevanke
21.10	Baragova Slovenija
22.10	Podoba podobe
23.00	Umetniški večer: David Cronenberg, angl. dokumentarna oddaja

Koper	
15.00	Euronews
16.30	Piranski glasbeni večeri: Simfonični orkester Slovenske filmharmonije
17.30	Ameriška zgodovina, 3. del
18.00	Pomagajmo si
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedenes
19.30	Nocni sodnik, tv nanizanka
20.00	Vatikanski muzeji, dokumentarna oddaja
20.30	Cetrkova sportna oddaja
21.00	Meridiani
22.00	TV dnevnik - Vsedenes Vreme
22.30	Karaoke, dobra volja je najbolja, zabavnoglasbena oddaja

Hrvaška 1	
7.45	TV koledar
7.55	Poročila
8.00	Dobro jutro
10.00	Poročila
10.05	Izobraževalni program
11.30	Otroški program
12.00	Poročila
12.20	Ljubezenske vezi, 60. del nadaljevanke
13.05	Santa Barbara, 1384. del nadaljevanke
13.50	Poročila
13.55	Izobraževalni program
14.55	Otroški program
15.50	Poročila
16.00	Dober dan
17.05	Književna zapuščina
17.35	Lepa naša, dokumentarni film
18.10	Kolo sreče
18.40	Danes v saboru
19.10	Hrvaška spominska knjiga
19.30	Dnevnik
20.15	Ekran brez okvirja, dokumentarna oddaja
21.25	Zeljka Ogresta in gostje
22.15	Opazovalnice
22.55	Noc spanskih filmskih hitov, Rdeca veriverica, spanski barvni film, 1993
0.45	Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.32 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočtur; 23.15 Za prijeten konec dneva.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Planinske informacije; 14.00 Drobtičnice; 15.30 DIO; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.30 Proti etru; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Gimnazij; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Mehurčki; 13.35 Glasbena mladina; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljudsko te-

mo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Izvirniki in priredbe; 17.00 Banchetto musicale; 18.05 Znanstveni feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Večerni logotipi; 22.20 Zvočni zapisi; sopranistka B. Nilsson; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrineki.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.30 Pregled tiska; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Zdravnikovi nasveti; 10.40 Power play; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Program z Markom Vuksanovičem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla singel; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 Modri val; 12.00 Ballo è bello; 13.00 L'una blu;

18.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.50 Fun Clubs; 15.15 Nota bene; 18.15 Srečanja; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ob Rižani in Rokavi; 8.40 Potpuri; 9.15 Odpri knjiga: Slike iz življenja igralke (P. Zobec); 9.40 Zdravje predvsem; 10.30 Intermezzo; 11.45 Razprava v živo; 12.40 Revija ZCPZ: MePZ udeležencev seminarja ZCPZ; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale: Dvigljena zavesa; 15.00 Glasba za vse okuse; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Medn. solistično tekmovanje v komornem petju v Gorici; 18.00 Jungova šola v psihiatrični ordinaciji; 18.40 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasbi.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim in osrednjim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Frontalni val se prek nasih krajev pomika proti vzhodu in počasi slabi. Za njim bo k nam se pritekal vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 07.01 in zšlo ob 16.31. Dan bo dolg 9 ur in 30 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 10.04 in zšla ob 19.46.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.42 najnižje -16, ob 10.31 najvišje 44 cm, ob 17.25 najnižje -37 cm.
Jutri: ob 0.10 najvišje 30 cm, ob 5.31 najnižje -10, ob 11.09 najvišje 35 cm, ob 18.09 najnižje -50 cm.

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo danes čutili vremensko obremenitev, ki se bo kazala kot slabo počutje, notranji nemir, razdražljivost ali potrtost in hitreje se bodo utrudili.

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	8,3	Iska Iska	8,5
Sava Radovljica	8,4	Savinja Veliko Sirje	-
Sava Hrastrnik	9,9	Paka Sostanj	-
Sora Suha	10,3	Soca Solkan	9,7
Ljubljana Moste	11,3	Idrija Podrečje	9,1
Gradascica Dvor	-	Vipava Dolenje	10,1

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m.....	13
1000 m.....	8
1500 m.....	4
2000 m.....	2
2500 m.....	-1
2864 m.....	-2

DANES

Slovenija: Danes bo pretežno oblačno, padavine se bodo iznad zahodne Slovenije do večera postopoma razširile nad vso državo. Veter bo oslabil. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 15, najvišje dnevne od 13 do 17 stopinj Celzija.
Sosednje pokrajine: Padavine bodo od zahoda postopoma zajele vse sosednje pokrajine.

JUTRI

Slovenija: V petek in soboto bo pretežno oblačno, predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji bodo občasno padavine. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju južno.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Degas je šel za med

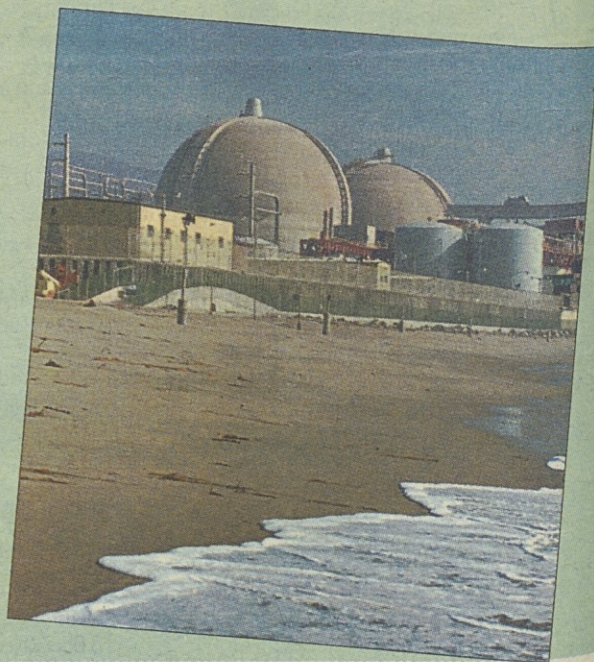
NEW YORK - V New Yorku so prodali na dražbi bronasti kipec velikega francoskega slikarja Degasa. Kip mlade plesalke je visok 95 cm, pred dražbo pa so ga cenili od 8 do 10 milijonov dolarjev. Ameriški poslovnež Stephen Wynne pa je zanj odstel cedno vsoto 12 milijonov dolarjev (približno 18 milijard lir). Kipec bo razstavil v svojem hotelu Rancho Mirage v Las Vegasu.

Japonski biolog hoče oživet mamute

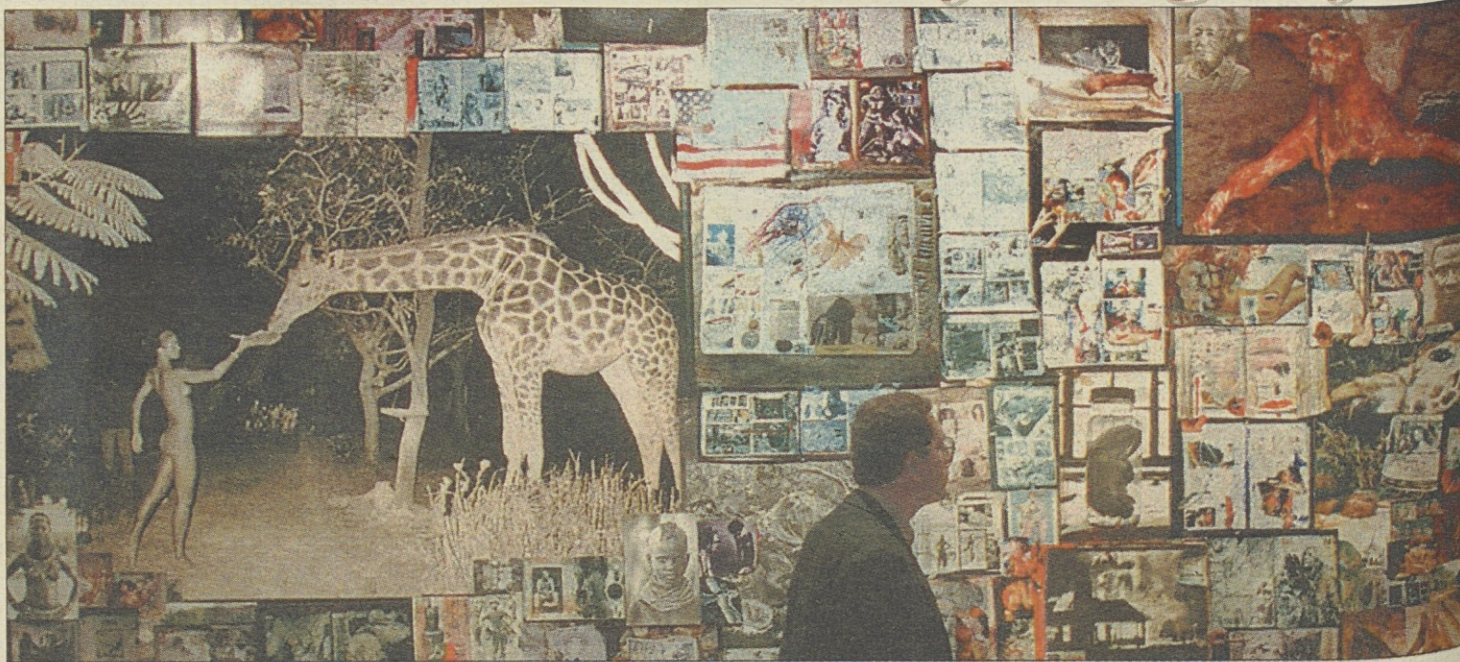
LONDON - Japonski biolog Kazufumi Goto ima dokaj ambiciozne nacрте: hotel bi namrec oživeti mamute, ki so izginili z našega planeta pred 5 tisoč leti tako, da bi samico indijskega slona osemnil z globoko zmrznjeno spermo nekdanjih velikanov, ki so se potpali po ruski tundri. Po nekaj generacijah bi lahko prisli do čistokrvnega mamuta. Goto je izvedenci v biologiji razmnoževanja in trdi, da ne gre za znanstveno fantastični nacrt. »Tudi jaz sem videl film Jurski park,« pravi japonski biolog, »vendar pa je metoda, ki si jo je omislil Michael Crichton, neizvedljiva, medtem ko lahko pridemo do mamutovega mladica s pomočjo sodobnih znanstvenih metod.« Mamut je bil, pravi Goto, predhodnik sedanjih slonov, le da je bil večji, poraščen z gsto dlako in z velikanskimi zakrivljenimi okli. Japonski znanstvenik je povedal angleški televizijski postaji BBC, da se uči rusčine, ker bo v kratkem vodil znanstveno odpravo, ki se bo podala v rusko tundro, kjer upa, da bo našla zmrznjenega mamuta, ki bi mu lahko odvzeli spermo.

Protesti zoper jedrsko centralo v Kaliforniji

SAN FRANCISCO - Valovi se leno podijo po obali pred jedrsko centralo San Onofre v južni Kaliforniji. Leta 1991 so ugotovili, da voda, ki hladi reaktorje, močno škodi morski flori in favni. Od takrat isče družba Edison, ki upravlja centralo, rešitev za to vprašanje. Proti onesnaževanju so ekologi močno protestirali.

Poklon velikemu fotografu

Obiskovalci si ogledujejo razstavo velikega fotografa Bearda, ki je v svoj objektiv ujel marsikateri prizor iz vsakdanjega življenja v Afriki (Telefoto AP)